

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 47 (204)

TORONTO, Ontario, 1953 m. lapkričio (November) mėn. 26 d.

Kaina 10¢

The Lights of
Homeland

Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of Canada
Authorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS

Laidinis
Kanados Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

ORGANIZACINIAIS KLAUSIMAIS

Nūdien iš visur tegirdime tą vieną skundą, kad mūsų visuomenė apėmusi keista neveiklumo liga. Dar daug pakalbama, daug projektų iškeliami, daug dirbantiems priekaištaujama, bet, deja, labai mažai kieno benorima dirbti visuomeninį darbą. Visos organizacijos skundžiasi narių abejingumu. Susirinkimai mažai telankomi, kai reikia valdybą išrinkti, kandidatai negalima gauti. Vienas jaučiasi pavargęs, jau pakankamai dirbęs, kitas per daug užimtas ir nepajėgus, nesugebantis ir tt. Tokie reiškiniai išsivyravo net tarpe tu, kurie visuomeniniuose reikiuose dar siejosi, o ką jau kalbėti apie masę tu, kuriems niekad tie reikalai nerūpėjo ar, kuriems visada viskas buvo bloga, viskas blogai daroma, nemokšų daroma, kažkokių arivistų, nors patys niekad nenorėjo nei piršto poiztyviam darbu padidinti. O tik "išminčių", de-ja, nemažai yra.

Stebint tokiuos reiškinis, daug kam stačiai liūdna darosi ir griaudu. Nejaugi mes jau taip būtime nusigvyvenę, nejaugi nerastume energijos ir jėgų nei kovai dėl tėvų žemės laisvės nei dėl savojo lietuviškojo veido išlaikymo išvijoje. Nejaugi nuleistume rankas ir pasiduotume srovės valiai, patys nei nebandydami kasti prie kranto? ... Dėl to jau kažkas sūkia apie visą-ka moralinį bankrotą ir pavojus iš nykti net pirmojoje kartoje.

Iš tikrųjų taip nusigvyvenę dar nesame. Lietuviškojo jausmo mūsų visuomenė dar nėra praradusi. Tam mes turime dar visą eilę įrodymų. Daugelyje sričių juk pasireiškia net pagyvėjimo. Ydos bei silpnybės pasireiškia daugiausia organizacinėse srityse.

Pagrindinė to priežastis beabejo yra psichologinė. Tai sėsliai įsikuriantis žmogaus psichologija. Kol tremtinys ar išeivys tebėra ieškojimo padėtyje, kol dar dairosi, kur nutūpti, jo žvilgsnis klajoja ir šen ir ten. Jis dar ieško, dairosi galimybių, nori dažniau susitikti su bendro likimo žmonėmis, gal ir nesąmoningai, tikisi ką naują išgirsti, bendromis jėgomis kokius kalnus ar sienas išversti, kad prasmuštų į platesnius horizontus į didesnes galimybes. Kai žmogus jau apsisistoja ir nutaria, kad bent kuriam laikui jo vieta yra ščia, jis pasineria į savo reikalus, į savo gūtos sukimą ir savo šeimos rūpesčius. Kartais tai pavadinama dolerinėmis bacilomis.

J. F. Dulles žodis latviams

Latvijos nepriklausomybės šventės proga Valstybės sekretorius J. F. Dulles latviams pakartojo JAV viltis, kad paverstos tautos savo laisvę atgaus: "Prieš trisdešimt penkerius metus latvių tauta laimėjo sau nepriklausomybę. Nepriklausomo gyvenimo metais Latvijos Respublika visam pasauliui parodė, kokią žymią pažangą ji gali padaryti savarakiško valdymo ir žmonių gerovės puoselėjimo srityse, kai laisvė egzistuoja.

Mes amerikiečiai, giliai atjaučiamie dabartines latvių tautos kančias po žiauriu sovietinio imperializmo jungu. Aš naudojuosi šia proga perduoti latvių tautai silčiausius amerikiečių simpatijos jausmus.

Egipto - D. Britanijos derybos dėl Sueso pertrauktos

Nuo gegužės mėnesio Kaire D. Britanija derybose dėl Suez atstovavo gen. Brian Robertson, nes ambasadorius Stevenson buvo susirgęs. Dabar ambasadorius grįžta į Kairą, o Robertson į savo pareigas Br. Transporto komisijon Londone.

Ambasadorius į Kairą atvyks gruodžio vidury. Tada, greičiausia, bus atnaujintos ir derybos, kurios dabar yra įklimpe. Nesutarita dėl dviejų dalykų, būtent, ar Sues liek 4000 britų specialistų galės nešioti unifor-

tačiau ne visada teisingai. Juk pasirūpinti savo šeimos ateitimi, užtikrinti sąlygas vaikų išauklejimui ir išmokslinimui nėra nusikaltimas. Priešingai, tai didelis nuopelnas lietuviškos visuomenės pajėgumui išlaikyti. Juk ne tik dabartinė karta, bet ir naujoji karta turi išlikti lietuviška, ir išaugti pajėgi bei pasiruošusi dideliems uždaviniams. Šitas rūpinimasis medžiaginio pagrindo sudarymu smerktina blo-gybe virsta tik tada, kai perdedama, kai visiškai užmirštama gyvybiniai tautos reikalai, kai nerandama per metus "atliekamo" net penkdolerio lietuviškiems reikalams, kai imama nebesidomėti savosios visuomenės gyvenimu ar savajam syktumui bei išizimui pateisinti imama gudragalvauti "kritika".

Rūpinimasis šeimos medžiaginio pagrindo sudarymu iš esmės nėra smerktinas dalykas. Jei jis, kaip matome, trukdo visuomeni- ni gyvenimui, tai gal reikėtų pagalvoti apie naujas formas ir naujas jėgas. Apie naujas jėgas, jei ne vadovaujama, tai nors techniškai darbu. Principas, kuriuo paremta mūsų visuomeninė veikla, atrodo, nebetinka naujosioms sąlygoms. Dabar visa veikla užverčiama ant valdybų pečių. O tie žmonės jau nebepajėgia. Dažnai išmano ir turi idėjų, bet nebetrina laiko. Dėl to platesnio masto organizacinei veiklai būtini techniški padėjimai. Kitaip tuojais ir organizacijų vykdymo organus jau nieko nebeprisprasytume, nes dirbantieji jaučiasi pavargę ir išsi-semę.

Kaip ta techniškąją pagalbą bei "smogiamuosius" būrius organizuoti, tektų pasvarstyti. Vienas iš tokių būtų įtraukimas jaunomenės, kuri tam tikromis talkomis jau ne kartą ir pasireiškė. Tai puiki parama, entuziazmo kupinas elementas, tik reikalingas nukreipti tinkama linkme. Jaunimui pagaliau reikia ruošti ateities veiklai, nes vieną kartą juk jam teks viską paimti ir savo rankas. Visuose didesniuose centruose mes turime net nemažas grupes studentų. O kodėl ji negalėtų būti įtraukta. Organizacijos daug kuo rūpinasi, bet neteko girdėti, kad rūpintųsi kadru išauuginimu. O kodėl jos greta trafaretiškų pareigūnų savo valdybų sudėty negalėtų turėti vieno, kuris specialiai rūpintųsi darbo talkos bei kadru paruošimo reikalu. Prie-monių tam galima būtų surasti.

Jungtinės Valstybės niekad nepripažino jėga įvykdytos Latvijos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą. Mes tvirtai tikime, kad santykiai tarpe tada, nežūrint ar jos būtų didelės, ar mažos, privalo būti pagrįsti teisingumu ir laisvo sutarimo dėsniais. Mes esame įsitikinę, kad vyriausybė, kurios žmonės laisvai pasirinko, vėl atsikels ir kad pagrindinės žmogaus teisės bus atstatytos milijonams žmonių tose srityse, kur tos teisės šiandien jiems yra paneigtos.

-Su Dievo pagalba ir su dvasine bei moraline tautos stiprybe, Latvija išskentės, pergysvės šias tamsias priepasaudus dienas ir vėl užims jai teisėtai priklausančią vietą laisvoje Europos tautų bendruomenėje".

mas ir kaip aptarti pavojus meti, kada Britai vėl galėtų pasinaudoti bazėmis. D. Britanija reikalauja teisės grįžti kaip tik bus užpulta kuri Vid. Rytų valstybė ir tą rekomenduos JT, o Egiptas sutinka, kad Britų kari- nės pajėgos grįžtų tik tada, jei būtų užpulta kuri arabų lygos valstybė, kad jos negalėtų grįžti kam užpuolus Iraną, Turkiją ar Izraelį.

Iš tikrųjų betgi derybos bus pertrauktos ne vien dėl šių nesutarų klausimų. Pirmiausia,

Prasidedant devintam "Išlaisvinimo politikos" mėnesiui, Maskvai klasingai maskuojant savoėjimus, europiečiams maldaujant nepalikti jų vienu, John Foster Dulles praėjusią savaitę Clevelande iš esmės aptarė JA V-bių nusistatymą TSRS atžvilgiu. Didžioji Niujorko spaudo jo kalbą pavadino "Dulles doktrinos" paskelbimu, kuri bus bazė JAV tarptautiniams santykiams ir užims Amerikos istorijoje vietą šalia Monroe, Stimsono ir Trumano doktrinų. Ji vadino "Dulles doktrina" Eisenhowerio išlaisvinimo "nauju aptarimu ir išryškinimu", politikos, kuri siekia daugiau nei vien savo sienų gynimo nuo komunistinės agresijos ar aktualių ginčų ūmaus išsprendimo. Tiek kongresmanas Kersten per CBS televiziją trečiadienio naktį, tiek Mr. Dulles todėl pabrėžė, jog Išlaisvinimo politika "neveda nei į karą, nei revoliucijas, kad atstiektų savąjį tikslą". Kongreso Pabaltijo Komiteto pirmininkas Kersten kelis kartus kartojo "išlaisvinimą taikingomis priemonėmis", o Brooklyno "Darbininkas" sakėsi jį supratęs sekanciai: "Kol pavergtuosius remsim, jų reikalo neužmiršim, sovietai negalės viduje konsoliduotis. Jei užmiršim, tai sovietai tiek sustiprės, jog Trečiasis Karas bus neišvengiamas".

Atstovas iš Mich. John D. Dingell laisvė Jūsų bendradarbiui labai atargiai išsireiškė: "... Mano biulis igitals "commando outfits" partizanams" tik tada, kai Rusija pils Dievą, civilizaciją ir taiką. Juoni nemanoma sukelti revoliuciją ar bereikalingai pralieti patriotų kraują..."

Dulles - Kersten doktrina šitaip išvedė "The New York Times": "Ji skelbia jog mes nesutinkame su Status quo, kilusia iš užkariavimo ir pavergimo, ir

"Atidengė" komunizmą Lietuvoje

C. Fradkina, Lietuvos KP CK partijos istorijos instituto vyr. bendradarbė, skelbia Vilniaus "Tiesoje", jog Vilniuje lenininė "Iskra" buvusi sandėliuojama, o iš čia persiunčiama į kitus Rusijos miestus. Lietuvoje "Iskra" labai teigiamai veikusi lietuvių socialdemokratų ir kitus pažangiuosius. "Nacionalinės lietuvių buržuazijos agentai darbininkų judėjime — oportunistai iš LES D" (Steponas Kairys ir kit.) visai mėginę sutrukdyti "Iskros" plitimą Lietuvoje, bet nesėkmingai... Pasak Fradkinos, visas 1905 m. judėjimas tebevęs "Iskros" nuopelnas.

Pasak V. Niunkos, LKP CK sekretoriaus, didžiausiu lietuvių liaudies didvyriu, pasirodė, be sąs Feliksas Dzeržinskis... Jis buvęs išugdęs didžiulę revoliucinę organizaciją Vilniuje... Bet Niunka tuo ir užbaigia. Toliau prasideda "naujas Komunistų Partijos Lietuvoje Testamentas". Lietuva dabar žydėte žydi. Ir kultūra taip pat...

Ir visdėlot lietuvių visuomenėje Niunka teberandąs "formalizmą ir dogmatizmą". Kadrai iki šiol neįsisavinę marksizmo-leninizmo. Lietuvoje tebėsa kryptama į asmeninį kultą. "Politinis asmeninis darbas nebuvo kaip reikiant vykdomas", baigia savo kompartijos Lietuvoje pamoką Niunka.

turbūt, abi pusės norėjo išlaukti, kaip pasibaigęs balsavimai Sudane. Iki gruodžio vidurio jie bus jau praėję ir bus aišku ar Sudanas pasisako už prisijungimą prie Egipto ar nori likti Britų globoje. Pačioje Britanijoje, beto, pasireiškė pasipriešinimo vyriausybės nuolaidumo politikai ir 25 konservatorių atstovai esą pareiškė balsuosią prieš pasitraukimą iš Suez. Sakoma, kad jie net esą ieteikę vyriausybei memorandumą tuo reikalu, nors vyriausybė tai paneigia.

Niujorko bendradarbio ALMAUS

tai ypač dėl to, jog mes niekados (cituoja Dulles kalbą) ... "tikrai moraliai nepritarime Kremliaus jungui, uždegtam kadaise laisviems 15 tautų žmonėms" ir nesutiksime leisti i derybas su jų viespačiais, kad užtvirtinti vergiją". Priešingai apibūdina Dulles doktriną NYTimes: "mes privalome palaikyti ugnelę trokštančiuose laisvės ir tuomi drąsinti pavergtuosius "uždaryto pasaulio fronte", bandyti išsilaisvinti taikingu būdu, tikint, jog sovietinė vergų sistema, traktuojanti žmones, lyg "naminius gyvulius" yra pasmerkta neišvengiamai pražūčiai. Trumpai, Dulles doktrina yra moralinė tautų pavergimo nepripažinimo doktrina..."

Amerika remsis ja Bermudoje Visad gerai informuotas, NY Times redaktorių štabas toliau tikslina, kad Dulles Clevelando kalba perspėjęs europiečius, jog Amerika su Lietuvos ir kitų pavergtų tautų "nurašymu" niekad nesutiks: "Ja sovietams išmusa-ma jų pirmutinė sąlyga "sušvelninti pasaulio įtampai" — Penkių Didžiųjų Konferencija, su kuria sutikimas reikštų, kad vakariečiai pripažįsta ligišolinius sovietų užkariavimus, kaip įvadą į tolimesniusėjimus. Šiuomi (Dulles doktrina) tampa svarbiu faktoriu "šaltajame kare", ir kaip tokia neišvengiamai tampa pagrindine tarp Bermudos diskusijose, kur ji turėtų būti su-derinta su Europos didesniu noru nurašyti pavergtas tautas, kaip auką už siulomą iliuzorinę "taiką". ("TZ" šitokios JAV Dulles doktrinos formavimasi pastebėjo dar rugpiūčio mėn. ap-žvalgoje "Išlaisvinimas tik su išsilaisvinimu", manydami, kad

jai įtaką turėjo Mr. Burnham "containment or liberation" strategija).

Bermuda — Churchillio "idea fix" Sir Winstonas norėjo 4, vėliau nors 3, didžiųjų "taikos" susitikimo. Birželio 17 maistas išbandant amerikiečių RIAS radijo įtaką Rytų Vokietijoje (dešimtys tūkstančių už tai dar tebeke-liauja Sibiran), Churchillio buvo "susargdines". Jis tikėjosi vė-liau palankesnės nuotaikos Mas-kvoje. Todėl dabartinis Maskvos "sukietėjimas" jį nervina. Dulles tik pečiaus trauko — "Ar nesa-kiau?" Jei nieks nežino, ką su-galvos pasiūlyti Bermudoj 80-tis Sir Winstonas, tai aišku, jog nei-lke, nei John Foster nuo trijų pagrindinių sąlygų, pasak James Reston iš NYTimes, atsiskaiti nemanom: "Raudonoji Armija pasitraukia i TSRS sienas; Vokietija privalo sudaryti vieningą frontą su Prancūzija; Vokietija turi būti suvienyta (Reston rašo: "... Vasingtone vieni galvo-ja, jog geriausia būtų jei sovie-tai galėtų būti prikabinėti "tai-kingai" iš Rytų Europos pasi-traukti, tačiau kiti laiko, jog ne-galima leisti i jokiais kalbas su sovietais, nes jos sugriautų tautų norą priešintis komunizmui ir tik palengvintų sovietams kris-talizuoti savo įtaką pavergtoje Rytų Europoje). Turimomis cia zinomis, Amerikos prezidentas, lankydamasis Otavoje, aiškine-sis su L. St. Laurentu ir kitais Kanados nusistatymą sovietų at-žvilgiu, kad žinotų ar Bermudo-jė jis gali kalbėti visą Ameri-ko kontinento vardu.

Europos "didžiojo" liurbiškumas skatina naują strategiją

Prancūzų viltys, jog Maskva suteiks malonę ir garantuos "taikingiesiems" europiečiams "laisvę pramogauti", o Maskvos principinis nenoras apie tai užsi-minti, vertė min. Bidault parla-mente alpin. Narsusis generolas de Gaulle net panūd teirautis, kodėl jankiai spiria mus jungtis su vokiečiais, bet taip mylėda-mi unijas patys nesivienija sa-kysim su Meksika ir Honduru. Prancūzai laikė, jog Amerika su Britanija esančios tiek stiprios, lyginant su braškancia S. S-ga, jog dar jų, prancūzų, traukdyti tik jau nereikėtų. Kartu ši USA—UK galybė juos gąsdina, juo la-biau kai jie girdi drąsius kauka-rių JAV karių ir civilių išvedžio-jimus. Prieš apalpdamas, parla-mentarus Bidault betgi užtikri-no, jog jis išreikalaus iš ang-lasakų "tiksliausius užtikrinimus", jog iš Prancūzijos savo kariuomenių neatitrauks. Esą, (Nukelta i 2 psl.)

Kariuomenė dirba kasyklose Pagal Maskvoje išdirbtą pla-ną, Čekoslovakijai yra nustaty-ta pagaminti anglies toks kiekis, Kurio ji nepajėgia pagaminti, nes trūksta darbininkų. Iš kasyk-lų pramonės darbininkai bėga ir apskritai vengia eiti dirbti. Kas-dien neateina apie 41% darbi-ninkų, kad gamyba nesustotų, darbo jėgos ieškoma kitur. Pir-miausia varoma i kasyklas dirbti kariuomenė. Be to, organizuoja-mos "savanoriškos talkos" iš darbo unių augštesniųjų parei-gūnų.

Ar stipriai laikosi Molotovo? Rugsėjo ir spalio mėnesį Mas-kvoje diplomatai bei žurnalista-i apsigėstę Molotovo. Nors nebuvo pranešta, kad jis būtų sirgęs ar išvykęs, kaip buvo su Vorosilovu, tačiau nuo rugpi-čio 23 d. vieno banketo jis nie-kur nesirodė, o i oficialių doku-mentų jo parašas tik spalio 7 d. buvo suminėtas vienam rašte R. Vokietijai. Kai atvyko naujas D. Britanijos atstovas, Moloto-vas jo priėmimė nedalyvavo.

Dėl to jau sklido kalbos, kad netoli esą ir Molotovo galas. Ta-čiau revoliucijos šventės iškil-kalikai, protestonai ir žydai, žydų vadai, ilgai kalinti, esą pa-smerkiami barbariškom baus-mėm.

Persekiojimai tebevyksta Amerikos žydų komitetas pa-skelbė atsisaukimą, kuriuo at-kreipia pasaulio dėmesį, jog vil-tis, kad su Stalino mirtimi pa-sibaigė mažumų ir religijų persekiojimas, pasirodė klaidinga. Sovietų Rusija ir jos satelitai ir dabar tebevykdą visų mažumų ir religijų persekiojimą. Ir dabar esą vykdomi slapti pasmerkimai bei trėmimai; ir dabar puolami katalikai, protestonai ir žydai, žydų vadai, ilgai kalinti, esą pa-smerkiami barbariškom baus-mėm.

Prasidedant devintam "Išlaisvinimo politikos" mėnesiui, Maskvai klasingai maskuojant savoėjimus, europiečiams maldaujant nepalikti jų vienu, John Foster Dulles praėjusią savaitę Clevelande iš esmės aptarė JA V-bių nusistatymą TSRS atžvilgiu. Didžioji Niujorko spaudo jo kalbą pavadino "Dulles doktrinos" paskelbimu, kuri bus bazė JAV tarptautiniams santykiams ir užims Amerikos istorijoje vietą šalia Monroe, Stimsono ir Trumano doktrinų. Ji vadino "Dulles doktrina" Eisenhowerio išlaisvinimo "nauju aptarimu ir išryškinimu", politikos, kuri siekia daugiau nei vien savo sienų gynimo nuo komunistinės agresijos ar aktualių ginčų ūmaus išsprendimo. Tiek kongresmanas Kersten per CBS televiziją trečiadienio naktį, tiek Mr. Dulles todėl pabrėžė, jog Išlaisvinimo politika "neveda nei į karą, nei revoliucijas, kad atstiektų savąjį tikslą". Kongreso Pabaltijo Komiteto pirmininkas Kersten kelis kartus kartojo "išlaisvinimą taikingomis priemonėmis", o Brooklyno "Darbininkas" sakėsi jį supratęs sekanciai: "Kol pavergtuosius remsim, jų reikalo neužmiršim, sovietai negalės viduje konsoliduotis. Jei užmiršim, tai sovietai tiek sustiprės, jog Trečiasis Karas bus neišvengiamas".

Atstovas iš Mich. John D. Dingell laisvė Jūsų bendradarbiui labai atargiai išsireiškė: "... Mano biulis igitals "commando outfits" partizanams" tik tada, kai Rusija pils Dievą, civilizaciją ir taiką. Juoni nemanoma sukelti revoliuciją ar bereikalingai pralieti patriotų kraują..."

Dulles - Kersten doktrina šitaip išvedė "The New York Times": "Ji skelbia jog mes nesutinkame su Status quo, kilusia iš užkariavimo ir pavergimo, ir

Atidengė komunizmą Lietuvoje C. Fradkina, Lietuvos KP CK partijos istorijos instituto vyr. bendradarbė, skelbia Vilniaus "Tiesoje", jog Vilniuje lenininė "Iskra" buvusi sandėliuojama, o iš čia persiunčiama į kitus Rusijos miestus. Lietuvoje "Iskra" labai teigiamai veikusi lietuvių socialdemokratų ir kitus pažangiuosius. "Nacionalinės lietuvių buržuazijos agentai darbininkų judėjime — oportunistai iš LES D" (Steponas Kairys ir kit.) visai mėginę sutrukdyti "Iskros" plitimą Lietuvoje, bet nesėkmingai... Pasak Fradkinos, visas 1905 m. judėjimas tebevęs "Iskros" nuopelnas.

Pasak V. Niunkos, LKP CK sekretoriaus, didžiausiu lietuvių liaudies didvyriu, pasirodė, be sąs Feliksas Dzeržinskis... Jis buvęs išugdęs didžiulę revoliucinę organizaciją Vilniuje... Bet Niunka tuo ir užbaigia. Toliau prasideda "naujas Komunistų Partijos Lietuvoje Testamentas". Lietuva dabar žydėte žydi. Ir kultūra taip pat...

Ir visdėlot lietuvių visuomenėje Niunka teberandąs "formalizmą ir dogmatizmą". Kadrai iki šiol neįsisavinę marksizmo-leninizmo. Lietuvoje tebėsa kryptama į asmeninį kultą. "Politinis asmeninis darbas nebuvo kaip reikiant vykdomas", baigia savo kompartijos Lietuvoje pamoką Niunka.

turbūt, abi pusės norėjo išlaukti, kaip pasibaigęs balsavimai Sudane. Iki gruodžio vidurio jie bus jau praėję ir bus aišku ar Sudanas pasisako už prisijungimą prie Egipto ar nori likti Britų globoje. Pačioje Britanijoje, beto, pasireiškė pasipriešinimo vyriausybės nuolaidumo politikai ir 25 konservatorių atstovai esą pareiškė balsuosią prieš pasitraukimą iš Suez. Sakoma, kad jie net esą ieteikę vyriausybei memorandumą tuo reikalu, nors vyriausybė tai paneigia.

Kariuomenė dirba kasyklose Pagal Maskvoje išdirbtą pla-ną, Čekoslovakijai yra nustaty-ta pagaminti anglies toks kiekis, Kurio ji nepajėgia pagaminti, nes trūksta darbininkų. Iš kasyk-lų pramonės darbininkai bėga ir apskritai vengia eiti dirbti. Kas-dien neateina apie 41% darbi-ninkų, kad gamyba nesustotų, darbo jėgos ieškoma kitur. Pir-miausia varoma i kasyklas dirbti kariuomenė. Be to, organizuoja-mos "savanoriškos talkos" iš darbo unių augštesniųjų parei-gūnų.

Ar stipriai laikosi Molotovo? Rugsėjo ir spalio mėnesį Mas-kvoje diplomatai bei žurnalista-i apsigėstę Molotovo. Nors nebuvo pranešta, kad jis būtų sirgęs ar išvykęs, kaip buvo su Vorosilovu, tačiau nuo rugpi-čio 23 d. vieno banketo jis nie-kur nesirodė, o i oficialių doku-mentų jo parašas tik spalio 7 d. buvo suminėtas vienam rašte R. Vokietijai. Kai atvyko naujas D. Britanijos atstovas, Moloto-vas jo priėmimė nedalyvavo.

Dėl to jau sklido kalbos, kad netoli esą ir Molotovo galas. Ta-čiau revoliucijos šventės iškil-kalikai, protestonai ir žydai, žydų vadai, ilgai kalinti, esą pa-smerkiami barbariškom baus-mėm.

Persekiojimai tebevyksta Amerikos žydų komitetas pa-skelbė atsisaukimą, kuriuo at-kreipia pasaulio dėmesį, jog vil-tis, kad su Stalino mirtimi pa-sibaigė mažumų ir religijų persekiojimas, pasirodė klaidinga. Sovietų Rusija ir jos satelitai ir dabar tebevykdą visų mažumų ir religijų persekiojimą. Ir dabar esą vykdomi slapti pasmerkimai bei trėmimai; ir dabar puolami katalikai, protestonai ir žydai, žydų vadai, ilgai kalinti, esą pa-smerkiami barbariškom baus-mėm.

Prasidedant devintam "Išlaisvinimo politikos" mėnesiui, Maskvai klasingai maskuojant savoėjimus, europiečiams maldaujant nepalikti jų vienu, John Foster Dulles praėjusią savaitę Clevelande iš esmės aptarė JA V-bių nusistatymą TSRS atžvilgiu. Didžioji Niujorko spaudo jo kalbą pavadino "Dulles doktrinos" paskelbimu, kuri bus bazė JAV tarptautiniams santykiams ir užims Amerikos istorijoje vietą šalia Monroe, Stimsono ir Trumano doktrinų. Ji vadino "Dulles doktrina" Eisenhowerio išlaisvinimo "nauju aptarimu ir išryškinimu", politikos, kuri siekia daugiau nei vien savo sienų gynimo nuo komunistinės agresijos ar aktualių ginčų ūmaus išsprendimo. Tiek kongresmanas Kersten per CBS televiziją trečiadienio naktį, tiek Mr. Dulles todėl pabrėžė, jog Išlaisvinimo politika "neveda nei į karą, nei revoliucijas, kad atstiektų savąjį tikslą". Kongreso Pabaltijo Komiteto pirmininkas Kersten kelis kartus kartojo "išlaisvinimą taikingomis priemonėmis", o Brooklyno "Darbininkas" sakėsi jį supratęs sekanciai: "Kol pavergtuosius remsim, jų reikalo neužmiršim, sovietai negalės viduje konsoliduotis. Jei užmiršim, tai sovietai tiek sustiprės, jog Trečiasis Karas bus neišvengiamas".

Savaitės įvykiai

Dėl konferencijos su Maskva Vakariečiai Maskvai atsakė, kad jos siūlomą konferenciją su Kinija laiko nepriimtina, kad tebesilaiko savo siūlomą tik 4 susitikti apsvarstyti Vokietijos ir Austrijos klausimus. Jie nieko nauja nebesiūlo, palikdami tai Maskvai. Dėl artėjančios Bermudos konferencijos jau aną savaitę neigiamai pasisakė Molotovas, o pereitą savaitę JT puolė Višinskis. Ji, esą, įtampas nedpalaiduosianti.

Prieš Bermudą dabar įtemptai laukiami Prancūzijos parlamento pasisakymo dėl Europos Armijos. Užsienų r. min. Bidault pereitą penktadienį kategoriškai pasisakė už sutarties ratifikavimą, pastebėdamas, jog Bermudoje jis reikalaušias JAV ir D. Britanijos garantijų, kad jos savo kariuomenės iš Europos neatitrauks.

Karalienė Elzbieta II ir Edinburgo kunigaikštis šį pirmadienį pradėjo kelionę aplink pasaulį, išvyko lankyti Commonwealtho kraštų. Karališkoji pora lėktuvu atskrido i Bermudą, iš čia skris i Jamaiką, kur per 3 dienas pervažiuos visą salą ir išplauks laivu i N. Zelandiją, pakeliui dar sustodami kaikuriuose salose. i N. Zelandiją karališkoji pora atvyks Kūčių dieną ir ten išbus 39 d. Vasario 3 d. atvyks i Sidnėj Australijon, grįžtant 10 d. praleis Ceilone, o Adene persės i lėktuvą ir skris i Ugandą Afrikoje. Gegužės 1 d. karališkoji pora jachta išplauks iš Tobruko, Libijoje, ir per Maltą bei Gibraltarą grįš i Londoną gegužės 15 d.

Triestė pasitaiko dar neramumų viduje, bet apskritai įtampa atslūgsta ir laukiamas ramaus sprendimo. Pereitą sekmadienį Jugoslavijoje įvyko "rinkimai", bet jokių pasikeitimų negali būti, nes sąrašas pagal komunistų tvarką tik vienas. Vyriausybė išanksto laukia 50-55% balsų už jos pastatytus kandidatus. Jei būtų ir tik 5%, vistiek niekas nepasikeistų.

JAV tebejudina mirusio White bylą, kuris jau skelbiamas kilęs iš Lietuvos žydų kilmės. Buv. prez. Trumanui ir vals. sekret. Byrnes atsisakius atvykti liudyti i senatą, komunistų medžiotojai kaltinimus pakartojo, nors prez. Eisenhoweris nuo to ir atsisirboja. Boveri priminta, kad dėl White JAV per-spėjęs kažkuris augštas kanadie-tis. Kai Otava pareiškė apie tai nieko nežinanti, JAV priminė, kad tai galėjo būti velionis premjeras King. Senato komisi-ja antrą kartą kreipėsi i Kana-dos vyriausybę, prašydama leisti apklausti Guzenką, kuris pasisa-kė kažką žinąs apie White daly-vavimą šnipų tinkle. Vyriausybė betgi to nenori, nes visą šią bylą, atrodo, laiko JAV viduts partijų varžybų reikalu, noru sukomo-

Rusija už nikelio kasyklas atlygino

Kanadiškoji International Nickel kompanija turėjo dideles Petsamo nikelio kasyklas Suomijoje, prie Norvegijos sienos. Praeito karo metu S. Rusija tą sritį nuo Suomijos atplėšė. S. Rusija sutiko padengti svetimų kraštų pretenzijas i tą sritį ir pasižadėjo kanadiškai firmai su-mokėti \$20.000.000 kompensaci-mis už kasyklas. Ji mokėjo keliomis ratomis ir paskutinius 3.000.000 dolerių sumokėjo tik dabar. Pinigai sterlingais buvo perves-ti kompanijos sąskaiton i Londoną, kur greičiausia bus panau-doti filialei sukurti.

Rytų Vokietijos karininkai

Oficialiai kariuomenės ir Rytų Vokietija neturi, tačiau liau-dies milicija yra tvarkoma gry-nai kariškai ir ginkluota net su-kiausias ginklais. Milicijos kari-ninkai yra išbandyti komunis-tai arba kariai specialistai. Maž-daug kiekvienas septintas iš šta-buo suminėtas vienam rašte R. Vokietijai. Kai atvyko naujas D. Britanijos atstovas, Moloto-vas jo priėmimė nedalyvavo.

promituoti demokratų, tad greičiausia nusiplaus rankas, palikdama apsispręsti pačiam Guzenkai, kuriam tuo atveju grėstų pavojus išduoti savo dabartinę pavarę ir gyvenamą vietą.

Korejoje derybos dėl būsimos konferencijos tebėra įklimpe. Komunistai buvo pasiūlę konferenciją sukurti ten pat Panmunjome. JT delegacija, tai atmetė, nesutikdama taip pat su jokių komunistiniu kraštu. Nesutaria-ma ir dėl sudėties. JT sutinka kad dalyvautų Sovietų Rusija, bet tik ją turį pakviesti komu-nistai, kaip rėmusia jų pusę. Už-tai komunistinė delegatai ambasadorių Dean pavadino karo kurs-tytoju. Dėl kitų siūlomų neut-raliųjų komunistai užklausti, ko-kį vaidmenį norėtų jiems skirti konferencijoje — su pilnom tei-sėm ar tik patarėju.

Belaisvių apklausimas sklan-džiai neina. Kom. delegacija per lenkus ir čekus neutralioje komisi-sijoje pareikalavo apklausus belaisvius nuo neapklaustųjų atskirti, dauguma betgi reikala-vimą atmetė ir siūlo apklausti kiekvieną dieną visus, kurie pris-tatomi, kad antrą kartą netek-tų nei vieno varyti. Kai Nehru vienoje savo kalboje pastebėjo, kad neutralioji komisija neturės teisės neapklaustųjų paleisti ir išsibaigus numatytam terminui, Dulles paskelbė JAV nusistaty-mą, kad po numatyto paskutis-dienos konferencijai baigtis visi belaisviai turės būti paleis-ti. Beabejo, tai bus naujų ginčų objektas.

Korejoje komunistų atliktimis žiaurumams išryškinti JAV ka-rinė vadovybė šią savaitę išlei-džia Baltąją knygą, o Vasingtone išleidžiamas specialus katalo-gas.

Prez. Rhee paskelbė staigme-ną, jog jis sutinka, kad Korėją suvienijus būtų perinktas pre-zidentas. Lig šiol jis laikėsi nusi-statymo, kad S. Korėja turi būti paprastai prijungta prie pietinės ir likti toje pačioje administra-cijoje.

Specialūs namai kanadiečiams

Kanados brigada Vokietijoje yra pilnai pačios Kanados išlai-koma. Kanados vyriausybė su-da-rė sutartį su Vak. Vokietija pa-statyti 2202 butus vedusiems Kanados kariams gyventi, taip pat pastatyti apie 100 mokykli-nių kambarių ir du restoranus. Pastatų statys Vokiečių vy-riausybė, o Kanada tuojaus iš-nuomos 5 metams, mokėdama kasmet po 0.1 visų statybos išlai-dų. Statybų sąmata numatyta 78.170.000 DM.

— Varšuva — Maskvai įsakius, Lenkijos vyriausybė pradėjo taip pat rūpintis kolchozininkų gyvenimo pagerinimu. Maisto kainos tiesa, atpigintos, bet atpi-ginti ir žemės ūkio reikmenys.

— Budapeštas — Viena Vėn-rė, po 8 tremties metų grįžusi iš Sibiro, pasakoja, kad vienoje darbo stovykloje Irkutsko raje-ne yra 50 lenkių ir 20 vengrių seserų vienuolių.

— Paryžius — Ruošiamam naujam Prancūzijos biudžete vi-sas išlaidas numatoma sumažinti 1,5%, o karines išlaidas net 15%.

— Haaga — Olandai baigė tai-syti š

Lietuvių žmoniškumo dokumentas

Nevenias turbūt bus kada nors skaitės apie Vak. Vokietijoje, Goettingeno mieste, susidariusi vokiečių būrelį, kurs pasiryžęs surinkti ir išleisti taip vadinamus „žmoniškumo dokumentus“, t. y. paskelbti viešumai visą tai, ką kitatautai yra padarę gero vokiečiams sunkiausiais pokario metais. Šiam „Goettingeno Studijų rateliui“ vadovauja tarptautinės teisės profesorius Herbert Kraus, padedamas savo kolegų tremtinių iš Rytų.

Rods prieš porą mėnesių viename „Die Nene Zeitung“ numeryje buvo tilpusi žinutė, kurioje vokiečių visuomenė buvo prasmoma prisijusti minėtam Studijų Rateliui medžiagos, liečiančios lietuvių žmoniškumo įrodymus. Surinkti dokumentai turėtų būti išleisti atskiru leidiniu.

Siomis dienomis pateko į mano rankas vienas ankstyvesnis šio Goettingeno Studijų Ratelio leidinis, pasirodęs šiais metais prancūzų kalba. Tai 194 psl. knyga, pavadinta „Liudijimai“ (Témoignages 1945-46, Le Cercle d'Etudes de Goettingen, 1953), kurioje taip pat rašoma ir apie lietuvių mielaširdingumą.

Sio rinkinio įžangoje prof. Kraus rašo: „Tai kas mus paskatino paskelbti šią prancūzišką laidą, angliškai pasirodžius praėjusių pavasarį, buvo noras praplėsti ratelį tų, kurie trokšta matyti įsikuriant tikros taikos įėjimą patiekiant liudijimą, kad net tamsiausiose Europos istorijos valandose žmogaus širdyje neužgeso moralinė ditybė ir kad ji yra pasitikejimo ir vilties šaltinis.“

Nors šioji laida buvo skirta daugiausiai prancūzų, lenkų ir čekoslovakų žmoniškumui iškelti, bet ir joje randame vieną dokumentą, pavadintą „Lietuviai pasigalėjo mūsų“. Jį prisituntė viena vokiečių, jauna ūkininkaitė, kilusi iš Rytprūsio. Štai jos vertimas:

„Tai buvo 1948 metais. Aš buvau civilė belaisvė viename kolchoze, esančiame netoli Friedlando, Rytprūsioje. Nuo 1947 metų iš 1000 asmenų teliko 300. Bet ir šie buvo pasmerkti mirti badu. Dešimt iš mūsų nusprendė eiti į Lietuvą ir ten ieškoti duonos mūsų vaikams. Aš turėjau 27 metus, bet buvau visiškai išsemta alinančio darbo, kurį rusai mums buvo užkrovę. Mano sūnus buvo 5 m. amžiaus ir tiek nusilpęs nuo bado, jog nebegalėjo paeiti. Vieną dieną mes iškeiliavome. Mane vertė eiti badas. Aš norėjau išgelbėti savo vargšą vaikėlį, kurs taip dažnai šaukėsi tėvo. Teko eiti pėsčiom iki

Gerdavos, ten išokti į prekinį traukinį ir taip nuvažiuoti iki Telsių. Tame ruože keleivinių traukinių nebuvo. 1948 metų sausis buvo nepaprastai šaltas. Ir kadangi mūsų drabužiai buvo labai ploni, mes baisiai šalome. Bet su Dievo pagalba mes atvykome stacion į Tilžę. Perėjė Nemuno tiltą, jau kitoje upės pusėje, mes įlindome į keleivinį traukinį, nes neturėjome rublių bilietui nusipirkti, ir atvažiuavome į Kelmės apylinkę. Čia mes išsikirstėme ir keliavome po dvi nūo namo prie namo. Nors žmonės patys labai neturtingi, bet niekas mūsų, ko nors nedavęs, neišleido. Jie mums davė miltų ir kruopų, nes bulvės buvo susalšusios, ir jos mums būtų buvusios per sunkios. Pernakvoti pas juos visada susirasdavome vietas. Jie padėdavo šiaudų ant pluktų grindų, paklodavo kailių, ir mes galėjome ramiai miegoti. Žmonės daugumą turėjo tik vieną kambarį, kuriame jie gyveno kartu su gyvuliais, vištom, ožkom, avilėmis. Jie mus visad priimdavo, mus vokiečius, kurių jie nepažinojo. Bet jie matė, kaip vargingi ir išalkę mes atrodėme, ir pasigalėdavo mūsų. Visur būdavo galima sutikti moterų su vaikais iš Karaliaučiaus. Visi norėjo išgelbėti savo gyvybę. Po dviejų savaičių mūsų kuprinės buvo pilnos, ir mes galėjome grįžti. Savo vaizduotėj aš jau mačiau vaikų, mano rankose, kuriams padėsiu duonos kąsnėlį. Po neapsakomo vargo mes parvykome prie savo mylimųjų. Bet tik 4 moterys turėjo laimės grįžti su pilniais maišais; kitoms jie buvo pakelyti atimti. Aš buvau tarp laimingųjų ir galėjau išsilaikyti per paskutinius mėnesius, iki atvykimo į Vokietiją. Tos kelionės būdavo baisiausios, nes, jeigu mes pastebėdavome stovyte, mes būdavom mušamos. Dažnai tekdavo palįsti po traukinius, kad tik niekas nepastebėtų. Šiandien yra daug žmonių, kurie privalo būti labai dėkingi lietuviams, nes jie daugeliui išgelbėjo gyvybę. Latvianai taip pat, bet kelionė iki jų būdavo per ilgą ir dar sunkesnę. Mes dėkojame Dievui, jog Jis leido mums sutikti žmonių, kurie mums išgelbėjo paskutinę minutę.“

Tai tik vienas dokumentas iš daugelio. Mes galime didžiulius lietuvių likusių lietuvių didžiavasiškumą, bet kartu mes turime ir prastę tremties būtinybę, nes tik tada mūsų kėnciančių brolių auka įgaus universalią prasmę.

J. Medaitis.

MERGAIČIŲ PREKYBA TOLIMUOSIUOSE RYTUOSE

Seniau taip pagarsėjusi vadinamoji baltųjų vergų prekyba Europoje šiuo metu yra beveik išnykusi. Bent nebėra jos tokio masto, kad šimtai mergaičių būtų gabenamos į užjūrių kraštus. Tiesa, ir dabar dar pasitaiko „menadžerių“, kurie pasiūlo mergaitėms darbų užsienio kraštuose ir jas ten gabena. Valdžios įstaigos su tuo reikiu kovoti negali, nors dažnai šitokie verbatimai būna ir įtartini. Visa tai būna pagal krašto įstatymus ir norinčių iš krašto išvykti niekas negali trudyti, tačiau Pietų Amerikos ir Azijos hotelių bei barų koncernų agentams dabar jau nelengva savo biznesus varyti. Išvažiavimas dabar visuose kraštuose yra budriai kontroliuojamas, slapta išvežti beveik nėra galimybės, o verbatimui paaiškėjus jo tikslas tuojau gali būti patikrintas per savus konsulatų ar tarptautines organizacijas.

Užtai dabar baltųjų formų prekyba mergaitėmis įgauna Tolimuosiuose Rytuose, ypač Kinijoje. Padėtis ten dabar jau ne ta, kaip buvo atvažiavusi Anglijos parlamentui Lady Simon pranešime iš 1930-1935 m., kada vyko žiauri prekyba pusiau subren-

dusiomis mergaitėmis iš badaujančių pietų Kinijos rajonų, kuriuos buvo pardavinėjamos didmiesčių pramoninei natūrinų pramogų vietoms. Jos būdavo paržymimos įdegintu ženklų arba nupiaunant piršto dalį. Tautų Sąjungos specialiai komisiškai tik su dideliu vargu tepasisekė šita barbarija išrauti.

Dabar susidarė naujos sąlygos vergių pirkliams. Kinijoje įsigalėjus komunistams, daugybė pasiturinčių miesčionijos bei kilmingųjų šeimų pergyveno tragedijas. Daugelis liko be jokių išteklių ir be vry. Vyrai žuvo, buvo sumirti arba buvo priversti pabėgti, o liko moterys su vaikais. Tokiose šeimose auga mergaitės senose šeimos tradicijose, bet dideliu skurde, visą laiką svajodamos apie geresnę ateitį ir apie galimybę išsivertžti iš košmarinio naujojo gyvenimo. Nešvarių verslų agentai čia atanda dirva. Jie kreipiasi į motinas dažniausiai pasiūlydami su tvarkyti jų dukrų vedybas su pasprukusiais kiniais, kuriems esą pasisekė nors dalį savo turty išgabenti į užsienius, kitas ir paties mergaites prikla, suvilioja į geresnio gyvenimo perspektyvomis — tarnybomis už Kinijos

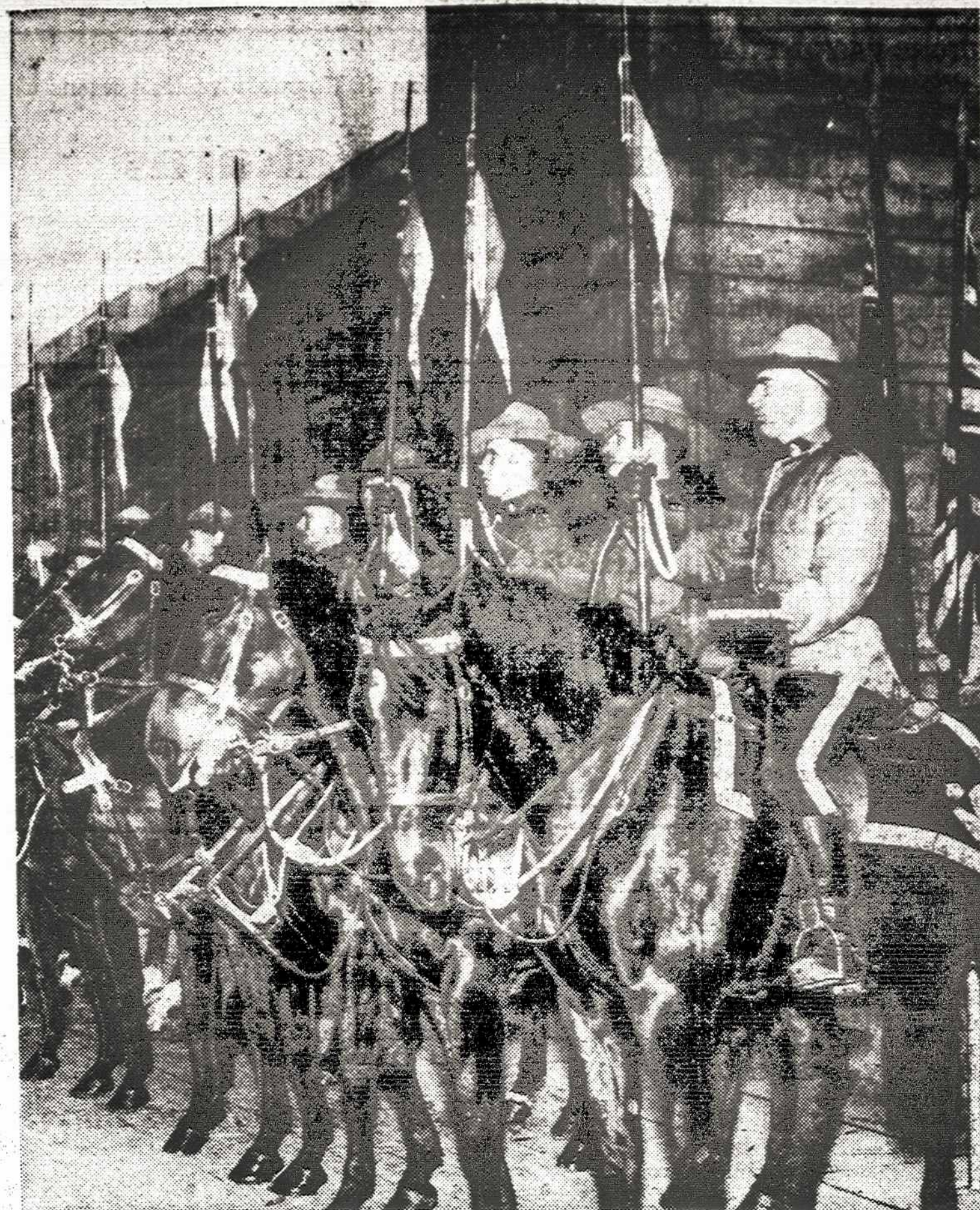
senų. Šitame biznyje dalyvauja taip pat dalis tokių pabėgusių kinių. Taip tūkstančiai mergaičių su labai mažomis išimtimis patenka į Seul, Tokio, Hanai ir kitus miestus iš pradžių kaip biurų, krautuvų, viešbučių, restoranų tarnautojos — tinkamai išauklėtos ir pramokytos, jos tam dažniausiai tinka — bet po kurio laiko daugelis nuslysta į moralines klampynes.

„Commission Internationale de Police Criminelle“ dar tebevykstant karui Korėjoje bandė šitą skaudų reiškinį panaikinti, tačiau vis nesekmingai. Laikytojai įvairių viešbučių, barų ir restoranų Pietų Korėjoje, Japonijoje, Indokinijoje ir JT kariuomenės sustojimo vietose vis patį įėjimo įtaisą itikinti, kad šitos kintietės yra būtinai reikalingos karių „gerai nuotaikai“ palaikyti. Taip viskas ir tebestov. Kovoti su tuo juo sunkiau, kad tos pačios mergaitės prisimindamos, turbūt, žiauriau tikrovę peryventų Kinijoje, savo patiesi nesiskundžia ir iš jos nesiveržia, matyt, nežinodamos kur ir kaip galėtų išsivertžti. Jos ten nėra uždarytos vergės, bet sudaro tam tikrą rūši moterų didmiesčių gyvenime.

Vadinasi, T. Rytų mergaičių prekyba pagrinda sudaro išauklėtos, bet socialiai deklasutos kintietės. Jos pačios gal nei nežino, kad yra pirktos, kad darbdavys, kuris davė joms darbą biurų ar restorano valgomajame, agentui užmokėjo už kiekvieną iš jų 500 dolerių (tokia esanti taksa). Jos yra laisvos, bet kiekviename lokale esąs jų būrelis sudaro tą aplinką, kuris saugo karių „gerą nuotaiką, traukia juos ten ir laiduoja šeiminiui pajamas. Šeiminiukas už jas moka, nes žino, kad jos neturi kur išeiti ir neišeis. Kova su tuo reikiu tikrai sunki, nes juok hoteliai negi bus be patarnautojų, o kaip įrodyti, kad šitos yra nupirktos vergės, jei ir jos pačios jaučiasi išsivertžiusios iš bolševikinio pragaro?

Geriausios kokybės —

metai po metų

Kanados karališkosios raitosios policijos dalinys, žemės ūkio parodos atidarymo proga išrikuotas prie Toronto rotušės.

Liūdnas Lietuvos kolchozininko ruduo

Pavergtosios Lietuvos laukai ištūstėjo. Tik kur-ne-kur pamatysi didesnes grupes žmonių, do-rojančių cukrinius runkelius, nes jie daugeliui išgelbėjo gyvybę. Latvianai taip pat, bet kelionė iki jų būdavo per ilgą ir dar sunkesnę. Mes dėkojame Dievui, jog Jis leido mums sutikti žmonių, kurie mums išgelbėjo paskutinę minutę.“

Tai tik vienas dokumentas iš daugelio. Mes galime didžiulius lietuvių likusių lietuvių didžiavasiškumą, bet kartu mes turime ir prastę tremties būtinybę, nes tik tada mūsų kėnciančių brolių auka įgaus universalią prasmę.

J. Medaitis.

pateisintų jiems patikėtas vietas ir morkamas augstus atlyginimus. Tam tikslui jie išnaudoja kiekvieną progą. Paskutiniąją tokia progą buvo revoliucijos 36-jį sukaktis — lapkričio 7 d.

Laisvuose kraštuose dengiasi švenčių progą valstybės steigiamieji suteikti savo piliečiams kurių nors lengvatų, švenčių priedų, mokesčių sumažinti, pravesti amnestijas ect. Sovietinei valstybei visos šventės tarnauja gera proga apibūti savus baudžiauninkus. Tai patvirtina ir kp centro komiteto „načalnikų“ spalio revoliucijos 36-toms metinėms paskelbti šūkiai: TS darbo žmonės! Siekite naujų laimėjimų socialistiniame lenkyniavime. Už penktą penkmečio plano įvykdymą ir viršijimą. TS darbo žmonės! Nenuilstamai kelkite darbo našumą, siekite pilnutinio visų socialinio ūkio galimumų ir rezervų išnaudojimo. Gerinkite produkcijos kokybę ir mažinkite jos savikainą. Kolūkiečiai ir kolūkietės! Siekite tolesnio visų šalies kolūkių pakilimo ir klestėjimo. Kovokite už visuomeninio ūkio stiprinimą, jo visapusišką išvystymą, už žemdirbystės ir gyvulininkystės bendrosios ir prekinės produkcijos padidinimą. Žemės ūkio darbuotojai! Visiškai išvystykite visuomeninę gyvulininkystę. Siekite spartaus gyvulių skaičiaus augimo. Rytizgai kelkite jų produktinę gamą. Kovokite už tvirtos pašarų bazės sudarymą. Sparčiau vystykite gyvulininkystės patalpų statybą. Ir t. t., ir t. t. Vienu žodžiu, viskas valstybei, gyvuliams ir „načalnikams“, o nieko darbo žmonėms. Dirbkite, nerkite šį kailio ir dar labiau suveržkite diržus, kad atėjus už visų metų sunkų darbą atsisakymo laikui, būtumėt nemaloniai nustebinti — ir vėl tik pora kilogramų grūdų, ir vėl tik 3 rubliai už darbadienį... V. R.

— Poznanė. — Čionykštis vadijos teismas nuteisė vieną „būožių“ teroristų vadą mirti ir 4 kalėti nuo 3 iki 10 metų. Jie buvo kaltinami skleidę kolchozams kenksmingus gandus ir užsiėmę sabotažu.

Lietuvos kariuomenės 35 m. sukaktis

(Skaityta karių pobūvy Toronte lapkričio 19 d.)

Mes, buvę Lietuvos kariuomenės kariai, šiemet švenčiame mūsų atgimusios kariuomenės 35 m. sukaktį. Faktinai realaus darbo priskaitoma 22 m. 1940 m. įsibrovė į mūsų tėvynę Lietuvą maskolai-komunistai ir sutrukė tolimesnę mūsų kariuomenės plėtrą.

Per tą trumpą laikotarpį labai daug išgyventa, daug, daug audrų patirta.

Siame vaišingame Kanados krašte mes galime tik pasvajoti prisiminti mūsų tėvynės sunkias ir gražias dienas. Būta sunkių dienų — kovos su bolševikais, lenkais, bermontininkais; bet vėliau būta ir gražių dienų — Lietuvos kultūrinis bei ekonominis klestėjimas. Ir tai 22 metų laikotarpys!

Tatai įrodo mūsų Tautos pozityvų charakterį, tai byloja lietuvių dvasia bei ryžtumas.

Mes esame maža tauta, bet mes esame dar pasaulinio kirmyno (korupcija, savanaudiškumas ir t. t.) neužkrešti. Yra ir mūsų tautos širdį patekęs blogio, bet tai yra atnešta iš svetur.

Šiandien mes norėtume pasidžiaugti mūsų kariuomenės laimėjimais. Tulas, įsmeiges į mane akis, paklaus: — kokie laimėjimai? — Jokių laimėjimų nėra! — Spiaut ant tos mūsų kariuomenės... kur buvote, kada komunistai brovėsi į mūsų tėvynę?

Palaukite, aš, šį kartą, atmetu laikinai į šali tragiškas mūsų tautos bei valstybės dienas 1940 m. Tai buvo pasaulinio masto tautų nelaimė, kuri įvyko ne dėl mūsų karių kaltės, bet įvyko dėl susidėjusių geografinių bei geopolitinių aplinkybių.

Šiandien, kada jau mes, buvę kariai, senstame arba jau pasenome, galime visai bešališkai panagrinėti mūsų kariuomenės egzistencijos klausimą.

Yra ir mūsų tarpe visap matas ir morkamas augstus atlyginimus. Tam tikslui jie išnaudoja kiekvieną progą. Paskutiniąją tokia progą buvo revoliucijos 36-jį sukaktis — lapkričio 7 d.

Laisvuose kraštuose dengiasi švenčių progą valstybės steigiamieji suteikti savo piliečiams kurių nors lengvatų, švenčių priedų, mokesčių sumažinti, pravesti amnestijas ect. Sovietinei valstybei visos šventės tarnauja gera proga apibūti savus baudžiauninkus. Tai patvirtina ir kp centro komiteto „načalnikų“ spalio revoliucijos 36-toms metinėms paskelbti šūkiai: TS darbo žmonės! Siekite naujų laimėjimų socialistiniame lenkyniavime. Už penktą penkmečio plano įvykdymą ir viršijimą. TS darbo žmonės! Nenuilstamai kelkite darbo našumą, siekite pilnutinio visų socialinio ūkio galimumų ir rezervų išnaudojimo. Gerinkite produkcijos kokybę ir mažinkite jos savikainą. Kolūkiečiai ir kolūkietės! Siekite tolesnio visų šalies kolūkių pakilimo ir klestėjimo. Kovokite už visuomeninio ūkio stiprinimą, jo visapusišką išvystymą, už žemdirbystės ir gyvulininkystės bendrosios ir prekinės produkcijos padidinimą. Žemės ūkio darbuotojai! Visiškai išvystykite visuomeninę gyvulininkystę. Siekite spartaus gyvulių skaičiaus augimo. Rytizgai kelkite jų produktinę gamą. Kovokite už tvirtos pašarų bazės sudarymą. Sparčiau vystykite gyvulininkystės patalpų statybą. Ir t. t., ir t. t. Vienu žodžiu, viskas valstybei, gyvuliams ir „načalnikams“, o nieko darbo žmonėms. Dirbkite, nerkite šį kailio ir dar labiau suveržkite diržus, kad atėjus už visų metų sunkų darbą atsisakymo laikui, būtumėt nemaloniai nustebinti — ir vėl tik pora kilogramų grūdų, ir vėl tik 3 rubliai už darbadienį... V. R.

Panašiai galvojo 1918 m. mūsų prof. Voldemaras; savo deklaracijoje prisiminęs tik milijoną. Bet žiauri tikrovė tuoj sugriovė jo galvoseną. Lenkų sukilėliai užėmė Vilnių ir visas kabinetas subyrėjo.

1918 m. lakričio 23 d. išėjo pirmas Lietuvos kariuomenės įsakymas. Vėliau a. a. M. Sleževičius atitaisė klaidą, pradėjęs kurti savanorių kariuomenę.

Panašiuose užmetimuose yra nenuoširdaus galvojimo, čia yra daug perdėtos teisybės, grubiai kalbant — suklautos teisybės, prisidigiant gražiais humaniškaus šūkiais po kuriais slepiasi storžieviskas egoizmas. Mūsų kariuomenė per tą trumpą laikotarpį atliko didelius darbus: 1. atliko labai svarbią misiją mūsų tautos sveikatos atžvilgiu. Tik prisiminkime jaunulii, kuris atėjo iš kaimo į kariuomenę ir koksai jis grįžo į kaimą?

2. mūsų kariuomenė tūkstančių tūkstančių jaunuliių širdyse įkvėpė gražiausį deimantuką — tautinį jausmą bei tautinę ambiciją. Šio deimantuko mūsų tauta nebūtų pirkusi už šimtus milijonų dolerių, o litais kiek būtų? 3. mūsų kariuomenė su drausmino jaunimą; ta drausmė, atnešta į kaimą, teigiama veikė ir aplinką; 4. mūsų kariuomenė suteikė jaunimui daug vertingų specialybių, kurios vėliau jam buvo naudingos visą jo gyvenimą; 5. mūsų kariuomenė vi-

sai mūsų tautai paliko labai gražų kraitį — kovok už savo teises! Kad šiandien mūsų broliai kenčia alkį, šaltį ir veda žūtbūtinę kovą už lietuvišką egzistenciją, reikėtų padėkoti mūsų kariuomenės auklėjimui.

Kaip matome, atliktas milžiniškas darbas.

Pacifistams aš norėčiau priminti paprasčiausias gamtos dėsnius, kurie byloja ne jų naudai. Tai yra visų gyvių amžina kova dėl savo egzistencijos gražioje gamtoje. Tie gyviai, kurie buvo kovingi, visi išsilaikė iki mūsų dienų. Kurie buvo pasyvūs, tie jau dingo iš pasaulio žmonių regėjimo. Tik muziejuose mes dar juos atrandame, o iš čia mes sužinome, kad jie kadaise yra būvę. Gyvenimas yra amžina kova. Mes, pagaliau, žvilgtėkime į tautas, kurios kovoja dėl savo būvio, dėl savo kitų intensijų. Ar jos žūsta? — Ne. — Paimkime japonų tautą; paimkime mūsų kaimyną — vokiečių tautą. Jie nežuvo.

Tiesa, karai neša žmonijai nelaimės, bet jų pakolkas išvengti negalima. Karai buvo ir bus kaip neišvengiama blogybė.

Bet pažiūrėkime į antrąją medalių pusę — karai atneša tautos reikalingo užsigrūdinimo. Kiekvienas gyvis užgrūdintas yra atsparnesnis, negu ištisęs, išlepes.

Taip byloja mums išpūsę Rėmos imperija, taip byloja mums Lietuvių — Lenkų valstybė, pagaliau ryškus šių dienų pavyzdys yra Prancūzijos būklė.

Kad mažos kariuomenės gali daug nuveikti, mes prisiminkime žydų tautą. Žydų tauta per 2000 metų neatrado to, ko ieškojo. Žydai žinomi kaip geri komersantai, kaip pajėgūs kapitalistai. Bet žydai vieno dalyko nemėgo — kariuomenės. Jiems nieko nepadėjo nei turtai, nei papirkimai; žydai atkovoti Palestinos nesugebėjo. Tik tuomet žydų tauta atkovoj savo teises, kuomet suorganizavo savo kariuomenę ir pradėjo lieti ne kitų, bet savo nuosavą kraują.

Kur dingsta kovingumas, ne-noras lieti kraują, ten ateina ištizimas, o su tuo „barbaru“ visos tautos nelaimės.

Kiti porija, kad mažą mūsų kariuomenę negalėjo ir negalės nieko suvaidinti.

Mes nieko nenorime vaidinti, mes norime apsaugoti mūsų teises, valstybės sienas ir mūsų tėvų testamentą — būti nepriklausomais. Tik prisiminkime — mažas kupstas didelį vežimą verčia — nusako mažos kariuomenės naudai. Pavartykime karo istoriją, ten rasime eiles pavyzdžių, nusakantių mažos kariuomenės naudai. Pagaliau paimkime suomių tautą.

Beto, paimkime paprasčiausią kasdieninį reiškinį. Va, du vaizdeliai: 1. apie namus vaikšto sargas, visai neginkluotas (Suprask mūsų mažą kariuomenę), 2. apie namus nėra jokio sargo.

Ar vagis eis į tą namą, kur yra beginklis sargas? ar į kitą? Mūsų kariuomenė ir bus tas tautos sargas, nors ir mažą būdama. Taipgi mūsų kariuomenė per 22 m.ėjo labai sėkmingai tautos sargo pareigas. Kas klaidų nedaro? — Tas, kuris nieko nedaro! Būta ir mūsų kariuomenėje klaidų, jos turėtų būti išaišdytos, pataisytos, operuotos ir išgydytos.

Linkiu visiems buvusiems kariais, išlaikytiems po visą pasaulį, praleisti šią sukaktį linksmai, jokiū būdu nenusiminti ir amžinai palaikyti kovingą dvasią ten, kur jos trūksta.

P. Kaušas.

Ruošiasi imigrantų atrankai

Rugpjūčio 7 d. specialiu įstatymu numatyti iki 1956 m. gruodžio 31 d. į JAV įsileisti naujų imigrantų ne kvotos keliu. Pradedant 1954 m. liepos 1 d. kas mėnesį turi būti įsileidžiama po o nuo 1955 m. liepos 1 d. po 7000 kas mėnesį. Įsileistiniųjų

tarpe numatyti 55.000 pabėgėlių iš už geležinės uždangos, 2000 buvusių lenkų armijos karių, 45.000 italų pabėgėlių, esančių Italijoje arba Trieste, dar 15.000 italų pagal kvotą, taip pat 15.000 graikų pabėgėlių ir 2000 pagal kvotą. Toliau dar 17.000 olandų, 5000 Tolimųjų Rytų pabėgėlių, 2000 kinų ir 2000 Palestinos pabėgėlių ir t. t.

Sito naujo įstatymo vykdymui jau ruošiamasi ir lapkričio pradžioje JAV pasirodė skelbimai, kad ieškoma vyrų tarnautojų imigrantų apklausinėjimui, dirbant už krašto ribų. Reikalaujama, kad kandidatai, mokėtų bent vieną ar kelias šiu kalbų: italų, vokiečių, graikų, lenkų, arabų, prancūzų. Algos numatyta \$7600 metams.

Atitaisymas: Peritime „TZ“ Nr. strp. „Anomis liūdnomis dienomis“ įsibrovė nemalonai klaida. Išpausdinta: „Žomės buvo tiek pamisė...“ — turėjo būti... sumisė.

RINK
JOSEPH
CORNISH
Toronto miesto
Kontrolieriumi,
žmogų, suprantantį
mūsų reikalus.

Pavergtoje tėvynėje

Veda ALMUS

Iš Vilniaus Botanikos Sodo

A. Kairys tarybinėje spaudoje rašo, jog per paskutiniuosius 7 m. Sodos žymiai išsiplėtė. Dabar jis turįs 6 ha plotą. Šiltnamiuose auga bananai, palmės, ir t.t. Alpinume — tundra ir kalnų augmenija.

Prieš kurį laiką čia buvo pradėti bandymai aklimatizuoti valgomąjį viksvulę. Šio augalo tėvynė — Kinija ir Koreja. Jo šakniagumbiai gali būti plačiai naudojami konditorijos pramonėje. Pirmieji bandymai davę gerus rezultatus. Šiuo metu atliekami bandymai su Tolimųjų Rytų augalu — čiumyza. Tai dviejų metrų augšči pošarinė žolė, kurios sekla tinka maistui.

Ir vėl nesiruošta mokslo metams

Kavaliuskaus, LTSR Švietimo Ministerijos Mokyklų Valdybos viršininkas, dar vasarą kalbėjosi, jog tokiame Panevėžyje, Biržų, Utenos, Pagėgių, Joniškėlio, Vilijampolės rajonuose mokykloms buvo labai lėtai remontuojamos arba iš vis neremontuojamos. Negeriau būvę ir Sakio, kur mokykloms nebuvę iš anksto aprūpintos kuru, neregistruojami mokykliniai amžius vaikai. Trūkstant patalpų, vasaros metu kaikiurus bolševikų tarybos kaimuose užėmė mokyklas, o jų inventorius nerūpestingai suvertė į nenaudojamas daržines.

Labai prasta padėtis esanti Daugose. Plungės rajono liaudies švietimo skyriaus vedėjas drg. A. Šolius viskuom rūpinęsis be jokio plano. Viso eile mokyklų palikta be mokytojų ir jų pareigūnų niekas nesirūpinę.

Idomias ypa viršininko J. Kavaliusko prisipažinimas, jog projesiais metais „Švietimo Ministerija, rajonų vykdomieji komitetai ir švietimo skyriai neįvertino visų mokyklinio amžiaus vaikų mokymosi, nevedė kovos prieš tai, kad dalis mokinių nustojo lankyti mokyklas nepasibaigus mokslo metams (jie buvo išvaryti į baudžiamąjį kalėjimą).“

Viršininkas Kavaliuskaus taip pat pasigiria, jog šiais metais švietimo Ministerija paruošusi mokslo programas visų tipų mokykloms. „Iš 131 vadovėlių pildymų jau perduota knygų prekybai 118 pavadinimų“. Kavaliuskaus reikalauja, jog kas nors imtųsi žygių, kad vadovėliai, lygiai kaip klasių žurnalai (čia galėtų tulkinti „Ziburiai“ leidkla Torontė!), susivienija dienynei laiku pasiektų mokinius.

Kviečia studijuoti Rusijoje

Skelbimas: „LTSR Žemės ūkio ir Paruošimo Ministerijos Kadru parengimo institutas, kad dirba gamyboje su augstu mokslo žemes ūkio specialistais, norį pereiti į pedagoginį darbą, specialų pasirušimą gali įsigyti Timiriazev Akademijoje. Mokslas tiesiai — 2 metus. Aprūpinta stipendija ir bendrabučiu. Dokumantai privalo būti užpildyti į visą kalbą.“

Pardavinėja motociklas

Ir tai ne melas — tikrai. Bet kaip? Rašo V. Pranaitis, Kauno Politechnikos Instituto aspirantas: „Prie Stalino prospektu, Loivės Alėja Nr. 59 esančios Kauno Universumo parduotuvės Nr. 5 kartais galima pamatyti tokį vaizdą: stovi sunkvežimio, ant kurio sukruta motociklai. Aplink jį — didelė besigurmančių žmonių minia. Kiekvienas stengiasi pasiekti arčiau sunkvežimio, nes ant jo, pasirodo, pardavinėjami esantieji motociklai. Netrukus keletas laimėtojų, priėmę ką tik įsigytus žvilgančius motociklus prie sienos, išsistumdami prakaitu, su širdgala skaičiuoja sąskaitas. Kiti betgi išsiskirsto ir be sągų ir be... motociklų.“

Šį „sportą“ sugalvijo minėtos krautuvės vedėjas Razas. Netenka sakyti, jog į parduotuvę patenka mažo dalis pelno“.

Lietuvoje pagerbta Stuko-Guzevičius

Ed. Budreika, architektūros kandidatas apie žymų lietuvių architektą parašė didesnę rašinį, gon idomą, kuriame visai nebuvo net praeitės Berija. Žinoma, tik deka „didžiųjų rusų tautos kultūros“ Stuko tapo tuom, ku jis yra! Budreika nurodo, jog Stuko parašęs veiklą apie krosnis, kuris taip iškelę Vilniaus krosnių kobybe, jog net dabar esą statoma naudojantis jo patarimais.

„Tiesa“ labai puolė J. Kumpį už jo rašinį „Komjaunimo Tiesoje“, VIII. 5: „Didysis lietuvių architektas“. Ten jis prieštaraus „istorinei tiesai“ nepadaręs didžiųjų rusų tautos kultūros, o taip pat lietuvių liaudies architektūros poveikio L. Stukos formavimuisi, bet sukoncentruoja visa dėmesį Stukos studijoms užsieniuose. „Tiesa“ išjuokia J. Kumpį, tvirtinusi, kad prie Vilniaus katedros statymo prisidėjęs sogaus.

Dėmesio!

FORD-MONARCH! Naujų '53 metų

AUTO MAŠINŲ IŠPARDAVIMAS!

'53 metų modelio lengvos auto mašinos ir sunkvežimiai parduodami su nepaprastai didele

NUOLAIDA!

Puiki proga įsigyti naują auto mašiną pigiai!

PASISKUBINK!

Užiek ar paskambink

Vyt. PESECKUI

1638 Bloor St. W., Toronto
Tel. OL. 2371, KE. 0675
CHURCH MOTORS

Masalskis: „Autorius vis neužmiršta liaupsinti Masalskio: „kunigaikščiui Masalskiui... magnatui Masalskiui... dvarininkui Masalskiui...“ — tolydžio pamegdžiojo pasipiktinusi „Tiesa“ Kumpio rašinį.

Pagalio papeikia „Komjaunimo Tiesą“ už tokį „stambų“ neapsižiūrėjimą.

Tiesios Kauno HES stovybos parduotuvė darbi

Lietuvoje rusai vis ką nors „atranda“. Jie atradę durpynus prie Kretingos (N. Lietuvos nenudoti dėl menkos vertės), jie atradę dokumentus apie Strazdėlį (lituanistas dr. V. Maciūnas juos paliko išbėgdamas savo staliuose), jie atrado ir Kauno „jūrai“. Taigi, Maskva pažodėio, jog kada nors leis lietuviams statyti tą Mergosio ties Vitiūnais hidroelektrinę stotį, kurios planai buvo atrasti Lietuvos respublikos archyvuose. Lietuviai ši mintį betgi užsimane realizuoti ir dirba. Apie tai neseniai liudijo V. Kviklys, Sanitarijos ir Higienos instituto direktorius, savo pranešime LTSR spaudoje:

„Sveikatos apsaugos ministerijos Sanitarijos ir Higienos institutas drauge su Kauno Epidehiologijos, mikrobiologijos ir higienos institutu, Respublikinė priemonė linarinė stotimi, Vilijampolės, Kašedarių, Žiezmarų, Jiezno rajonų — epidemologinėmis stotimis ir kitomis įstaigomis šiais metais atliko tyrimus sanitarinius tyrimus. Tyrimų darbuose dalyvavo apie 80 medikų. Grupė specialistų, vykdoma kateiui iš Kauno iki Alytaus, atliko Kauno upės(?) ir jos pakrovių sanitarinius apvaisimus, įvairiose vietose pamė vandenį laboratoriniams tyrimams. Kita grupė iš numatytos užlieti vandeniu teritorijos pamė apie 80 dirvožemio bandinių cheminius bakterioliginams tyrimams. Moliarologai prėjo teritoriją nuo Birtono iki Kauno, aprašydami ir iširdami esamus ir būsimus moliarologines reikšmes nuo Vandenius plotus. Penkioleka brigadų nuo Alytaus iki Kauno sistematiškai tyrė netoli Kauno esančias gyvenvietes, sodybas, kapines, upelius, šulinius ir kitus sanitarines reikšmes objektus. Helmintologai atliko Rumšiškes ir Prienų apylinkių gyventojų helmintologinius tyrimus ir atliko reikalingą gydymą.“

Iš pirmųjų tyrimo duomenų matyti, kad pastatius(?) Kauno hidroelektrinę, kur bus susidurę nauji vandens plotai, prieš tai panaudojus kaikiurus profilaktinės priemonės, turės visą eilę teigiamų veiksmų ty apylinkių gyventojų sveikatai: atsiras eilė gražių pakrantės parkų, maudyklų, vandens sporto stotų ir kit.

Surinkta medžiaga toliau tirama ir analizuojama institutu ir sanitarinių epideminių stotų laboratorijose. Idomu kas gi privertė sveikus lietuvių savo krašte įsivesti epidemines-maliarines stotis? Ar kartais ne „išloisvintoji“ Raudonoji armija ir kolchozininkai iš „rojaus“?

Dėmesio!

Naujai atidaryta Delhi mieste (Ontario) MAISTO ir MESOS lietuviška parduotuvė, King ir Queen gatvių kampas. Prekės šviežios ir parduodamos pigiomis kainomis. Kviečiame apsilankyti ir įsitikinti. Savininkai.

GEORGE BEN, B.A.

teisnininkas — advokatas ir notaras.

Kalba slavų kalbomis.

1147 Dundas St. W., Toronto

Telef. OL. 4313

STANLEY SHOE STORE

Augštesnės rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platus EE—EEE

1438 Dundas St. W. Toronto

prie Gladstone

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!

Vaškas, šepečiai, terpentinas

Sky's Paint & Wallpaper

891 DUNDAS ST. W.

Toronto, Ont.

Tel. EM. 4-2715

Dėmesio, Hamiltono lietuviai!

L. MACKEVIČIUS, dirbas VICTOR DI SICCIO Real Estate, 174 King St. W., Hamilton, Tel. 2-4295 arba 3-3557, yra pasirėngęs mielai jums patarnauti.

Jeigu jūs norėtumėte parduoti namą, mes mielai jums padėsime, nes turime ilgus sąrašus norinčių įsigyti namus. Mūsų ekspertai įkainuoja veltui, veltui išreikluosime ir pagelbėsime gauti morgius. Mūsų moderni įstaiga miesto vidurinė įsigy potarnavimui. Mes dirbame kiekvieną vakarą. Jeigu norite pirkti namą, mes mielai parodysime mūsų žinioje esančius. Turime puikius pasirinkimus: biznio ir gyvenamų namų su įmokėjimais nuo \$1000 augštin.

L. MACKEVIČIUS, agentas

Namų telefonas 9-6089

VICTOR DI SICCIO

Real Estate

Telefonai: 2-4295 arba 3-3557 - 174 King St. W. - Hamilton, Ont.

HAMILTONE PASKUTINIAI ŠOKIAI PRIEŠ KALĖDAS!

Lapkričio 28 d., šeštadienį, parapijos salėje, 58 Dundurn St. N., priešadventinio sezono uždarymo proga rengiamas

Linksmas Šokių Vakaras

SU IDOMIA PROGRAMA

Sokiams gros Bepny Ferri orkestras. Pelnas skiriamas Vasario 16-tos gimnazijai. Visus hamiltoniečius ir apylinkių lietuvius kviečiame skaitlingai atsilankyti ir tuo paremti besimokantį mūsų jaunimą Vokietijoje. Pradžią 7 val. vak. Įėjimas \$1, moksleiviams 50¢. Gimnazijai Remti Komitetas, Hamiltone.

Hamilton, Ont.

Apylinkės V-bos darbus visuomenė įvertino. Lapkričio 15 d. St. Michael salėje įvykęs visuomeninis susirinkimas visus nustebo savo skaitlingumu: dalyvavo apie 200 lietuvių! Tai skaičius, kurio mūsų susirinkimai nematė per dvejatį paskutiniųjų metų. Tai geriausia B-nės V-bai moralinė parama. Jos darbus hamiltoniečiai atitinkamai įvertino.

Prieš susirinkimo oficialų atidarymą kalbėjo p. Strazdas, nušviesdamas Toronto Lietuvių Namų tikslą ir jų šiuolaik einantį ir priekį ekonominį stovį. Gal prelegentas ne vietoj palietė jautrią Toronto parapijų salių ir Lietuvių Namų padėtį. Kalkuriuose jo paaiškinimuose buvo juntama tendencija ir noras mesti šešėlį į parapijų sritį.

Susirinkimą atidarė inž. J. Kšivickas, paprašydamas jam pirmininkauti p. Valevičių ir O. Čerskūtę — sekretore.

Pranešimus padarė J. Kšivickas ir Antanaitis — B-nės V-bos vardu, St. Bakšys — TF vietinio skyriaus v-bos, J. Giedraitis — Šalpos Fondo ir J. Mikšys — Vasario 16 gimnazijai remti komiteto vardu.

Čia paminėtų org-jų revizijos aktus paskaitė p. Norkus, kuriuose konstatuotas gražus jų veikimas ir tikslai bei tvarkinga atskaitomybė.

B-nės V-ba 1954 m. susirinkimas nutarė rinkti pernykščių pavyzdžių. Tam reikalui išrinktas rinkimams praversti komitetas, į kurį įėjo: Edv. Sudikas, Vainauskas, St. Baipšys, A. Sukaitis, J. Kazlauskienė, Jer. Pleinys ir Vyt. Juzokas.

Klausimuose ir sumanymuose St. Bakšys prašė visuomenę pasisakyti principiniu TF viet. skyriaus veiklos klausimu: ar iš TF parengimų dalį pelno skirti įvairiems kolonijoms svarbiems reikalams, ar ji visą iki cento persiusti Centrai. Susirinkimas mažiaud 95% pasisakė už pirmąjį. Kokias sumas vietos reikalams skirti palikta spresti skyriaus v-bai. Visas surinktas TF aukas persiusti VLIKui (per TF Atstovybę Kanadoje).

Lietuvių namų klausimu Bendruomenės V-ba paprašyta surinkti konkrečią medžiagą, išstudijuoti galimybes ir vien tik šiam klausimui nagrinėti sušaukti atskirą susirinkimą.

Susirinkimui labai gražiai vadovavo p. Valevičius, vykusiai sulaukdamas nukrypstančių ir neesminių klausimus ar bandancius užtrukti kalbėtojus. taip kad ilgoka berods net 10 punktų, dienotvarkė buvo apsvartyta per 2 valandas.

Susirinkimas padėjo energingai V-bai audringu ploiūmu, tuo išreikšdamas gilų solidarumą ir padėką.

Po susirinkimo buvo rodomas filmas.

Ateitininkų kuopa gruodžio 13 d. rengia arkivyskupo metropolito Juozapo Skvirecko 80 metų sukakties minėjimą.

Minėjimas įvyks parapijos salėje, 58 Dundurn St. N., 5 val. pp. Jo programoje įsigrimsime pakaitą, o meninėje daly pasirodys vyrų ir mišrus chorai, ved. p. Untulio. Mokyti. Antanina Grajauskaitė atsidėjus rengia mažasias lietuviškas, šeštadienines mokyklos mokines, dieniems naujiems šokiams. Hamiltono lietuviams — tikintieji hamiltoniečiai kviečiami šiame minėjime skaitlingai dalyvauti.

Orvydų šeima parėmė Ateiti-

Dėmesio Hamiltono sportininkai

Pavyko gauti salę krepšiniui ir tinkliniui. Salė yra gauta lapkričio 24, gruodžio 1, 8 ir 29 d.d., antradieniais nuo 6 val vak. iki 10 val. Turime keturias valandas laiko — pasitenkim jais išnaudojti. Vieti yra Wentworth gatvė; įėjimas per tas pačias duris, kaip ir į vakarinius kursus. Dar kartą perspėjama, kad rūkyti šiame pastate negalima ir gali pakenkti tolimesniam salės gavimui. Visi jauni ir tie, kurie jaučiasi seni, praeimi šį laiką išnaudoti savo fiziniam lavinimui, kuris yra daugiau naudos nešas, negu bet kurioj imonėj atliekamas darbas.

Dobilas.

Aukų vajus šalpai

pradėtas lapkričio 16 d. ir tęsis iki Naujųjų Metų. Šalpos Fondas, susiorganizavęs šį pinigų ir rūbų rinkliavą, maloniai prašo hamiltoniečius Vokietijoje likusių lietuvių vardu šiam reikalui, pagal pajėgumą, paaukoti.

“Sūnus Palaidūnas” Hamiltone!

Lapkričio 29 d., sekmadienį, 7 val. vak., parapijos salėje

TORONTO JAUNIMO MENO MĖGĖJŲ GRUPĖ

stato keturių veiksmų dramą

“SŪNUS PALAIDŪNAS”

Hamiltono ir apylinkės visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti

HAMILTONE!

HAMILTONE!

LIETUVIŠKI FILMAI!

Š.m. gruodžio mėn. 6 d., sekmadienį, St. Michael salėje, 213 James St. N. bus rodomi

Brolių Motuzų spalvotame filme

Lietuvos Vaizdai

Bilietai iš anksto gaunami pas Niagara Restaurant sav. J. Girdvainį 244 James St. N.; maisto produktų krautuvėse Peoples Market sav. A. Steigvilą, 231 James St. N. ir 344 Main St. W. ir sekmadienį po pamaldų parapijos salėje, pas K. Baroną

Įėjimas suaugusiems \$1. Iš anksto nusipirkus tik 75c. Vaikams 25c.

HAMILTONE TIK VIENAS SEANSAS 7 VAL. VAK.

Broliai Motuzai rengėjai.

ninkų kuopa \$30, pp. Treigiai, prieš išvykdamai sveikatai pataisyti atostogų į saulėtąją Kaliforniją, \$25 ir pp. Baltruokiniai \$10.

Būtų tikrai gražu, kad artėjančių Kalėdų proga ir daugiau gėraširdžių hamiltoniečių apkalnytų šią didelį vargą patekusią šeimą su didesne ar mažesne dovanele.

Pp. Orvydai gyvena 31 Dundurn St. N., Hamilton, Ont.

Kun. dr. J. Tadauskas lapkričio 15 d. visas gautas pamaldų metu bažnyčioje aukas — \$154,13 perdavė Šalpos Fondui.

Vasario 16 d. gimnazijos naujų rūmų įsigyjimui aukko: Vladas Solovojovas \$3, Vacys Tonkevičius \$2, ir Alfonsas Kybartas \$1. Viso \$6.

Vasario 16 gimnazijai Remti Komisijos Hamiltone kaikiurie dėl keisto ir nepagrįsto Vasario 16 gimnazijai remti komisijos Kanadoje laiško PLB Vokietijos Krašto V-bai, kuriame smėkiamas laikraštelio “Vasario 16 gimnazija” siuntinėjimas jos rėmėjams. (“TZ” Nr. 44 iš š.m. lapkričio 5 d.).

Manome, kad šis sumanymas (laikraštelio leidimas) geriausiai pakeičia visus kontrolės organų ir yra labai puikus ryšys tarp aukotojų-rėmėjų ir tarp gimnazijos, todėl palaikome PLB-nės Vokietijos Krašto V-bos ir KLB Šalpos Fondo Toronto Apyl. Komiteto nuomonę. Šio laikraštelio leidimas yra būtinas, jei norime, kad rėmėjai ilgą laiką savo geruose darbuose tėsėtų!

Dėmesio Hamiltono sportininkai

Pavyko gauti salę krepšiniui ir tinkliniui. Salė yra gauta lapkričio 24, gruodžio 1, 8 ir 29 d.d., antradieniais nuo 6 val vak. iki 10 val. Turime keturias valandas laiko — pasitenkim jais išnaudojti. Vieti yra Wentworth gatvė; įėjimas per tas pačias duris, kaip ir į vakarinius kursus. Dar kartą perspėjama, kad rūkyti šiame pastate negalima ir gali pakenkti tolimesniam salės gavimui. Visi jauni ir tie, kurie jaučiasi seni, praeimi šį laiką išnaudoti savo fiziniam lavinimui, kuris yra daugiau naudos nešas, negu bet kurioj imonėj atliekamas darbas.

Dėmesio Hamiltono sportininkai

Pavyko gauti salę krepšiniui ir tinkliniui. Salė yra gauta lapkričio 24, gruodžio 1, 8 ir 29 d.d., antradieniais nuo 6 val vak. iki 10 val. Turime keturias valandas laiko — pasitenkim jais išnaudojti. Vieti yra Wentworth gatvė; įėjimas per tas pačias duris, kaip ir į vakarinius kursus. Dar kartą perspėjama, kad rūkyti šiame pastate negalima ir gali pakenkti tolimesniam salės gavimui. Visi jauni ir tie, kurie jaučiasi seni, praeimi šį laiką išnaudoti savo fiziniam lavinimui, kuris yra daugiau naudos nešas, negu bet kurioj imonėj atliekamas darbas.

Dėmesio Hamiltono sportininkai

Pavyko gauti salę krepšiniui ir tinkliniui. Salė yra gauta lapkričio 24, gruodžio 1, 8 ir 29 d.d., antradieniais nuo 6 val vak. iki 10 val. Turime keturias valandas laiko — pasitenkim jais išnaudojti. Vieti yra Wentworth gatvė; įėjimas per tas pačias duris, kaip ir į vakarinius kursus. Dar kartą perspėjama, kad rūkyti šiame pastate negalima ir gali pakenkti tolimesniam salės gavimui. Visi jauni ir tie, kurie jaučiasi seni, praeimi šį laiką išnaudoti savo fiziniam lavinimui, kuris yra daugiau naudos nešas, negu bet kurioj imonėj atliekamas darbas.

Dėmesio Hamiltono sportininkai

Pavyko gauti salę krepšiniui ir tinkliniui. Salė yra gauta lapkričio 24, gruodžio 1, 8 ir 29 d.d., antradieniais nuo 6 val vak. iki 10 val. Turime keturias valandas laiko — pasitenkim jais išnaudojti. Vieti yra Wentworth gatvė; įėjimas per tas pačias duris, kaip ir į vakarinius kursus. Dar kartą perspėjama, kad rūkyti šiame pastate negalima ir gali pakenkti tolimesniam salės gavimui. Visi jauni ir tie, kurie jaučiasi seni, praeimi šį laiką išnaudoti savo fiziniam lavinimui, kuris yra daugiau naudos nešas, negu bet kurioj imonėj atliekamas darbas.

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBĖS

Imigracijos reikalais lapkričio 24 d. Čikagoje įvyko šalpos organizacijų ir valdžios pareigūnų suvažiavimas. Jame dalyvavo ir BALFO atstovai.

Iš Europos grįžo ir pp Trečio-kai ir p. Devenienė.

Lietuvių kongreso metu įvyks banketas, į kurį įeiti bilieto kaina \$7.50.

Am. Liet. Fronto bičiulių konferencija įvyksta lapkričio 26 d., 2 val. pp., Čikagoje, Vyčių salėje 2451 W. 47 St.

Į Valst. liudininkų Centro kom. korespondencinių būdu dviems metams išrinkti: Juozas Audėnas, Henrikas Blazas, Ale-na Devenienė, Jonas Makauskis, Vincas Kanauka, Jonas Kardelis, Juozas Pajaujis, Mykolas Devenis ir Juozas Brundza.

Kaip rašo “Sėja”, buvęs išrinktas ir Kazys Skirpa, kuris betgi pasitraukęs, nes jis nepir-tariai CK daugumos politinei linijai, veiksmų reformos reika-la laiką pirmieles svarbos reika-lu. CK, jo pasiūlymus atmes-damas, užkirtęs jam kelią įvyk-dyti vilitis tų žmonių, kurie už jį balsavo.

Detroito lietuviai sujudo ruoš-tis remtuoti Lietuvii Namus ir įsigyti bendruomenės vasari-nę sodybą.

Žurnalistas St. Pieža, Chica-gon American religinio pusla-pio redaktoriui, dalyvaudamas Romoje amerikiečių kolegijos atidarymo iškilnėse, per Vatikano radiją kalbėdamas ir Lietuvą tarp kitko pasakė: “Jau kelin-tą kartą prašiau, kad leistų man vykti į Lietuvą, tačiau sovietų valdžia man vizos neduoda”.

Dr. A. Snieska, valstybinius egzaminus išlaikęs prieš porą metų, dabar atidarė savo kabine-tą Niujorke.

Dr. M. Mickus, buvęs Sveika-tos departamento direktorius Lietuvoje, išlaikė gydytojo eg-zaminus Illinois valstijoje.

Gen. St. Pundzevičius dirba daržininko — gėlininko darbą Great Neck, N.Y.

VOKIETIJA

Augsburge Vėlinių išvakarėse lietuvių kapus bendruomenės nariai aplankė organizuotai. Vargo mokyklos mokyns A. Vasilauskas padeklamavo eilėraš-tį “Neišvengiamas likimas”, o komiteto pirm. V. Augustaitienė tarė momentui pritaikytą žodį. Taip pat prisiminti gimines, draugai ir partizanai, palaidoti tėvų žemėje arba tolimajame Sibire. Augsburgo kapinėse yra iš viso palaidoti 46 lietuviai, iš jų 11 — mirę trigaiskai. Miru-sieji taip pat paminėti Münche-ne, Memmingene, Stuttgarte ir kitur.

Fischause prie Schliersee, Bavarijoje, spalio 26-28 d. posė-džiavo CVJM — YMCA sukvies-tojų konferencija, kurios tikslas buvo nuvesti užsieniečių be tė-vynės padėti ir ieškoti būdų jiems jungti į Vokietijos ūkinį bei socialinį gyvenimą. Į konfe-renciją buvo atsilankiusi ir visa eilė augstų Bavarijos valdžios pa-reigūnų. BALFui konferencijoje atstovavo dr. A. Rukša, kuris at-sakė į visą eilę užsieniečių padarytų priekaištų, užsistoda-mas už vargo ir šiaip tautines mokyklas, reikalingiems pašal-py tiesiogini, be stovyklų vadovy-bės kontrolės jų įteikimą ir kt. Tarp YMCA atstovų didelį skai-čių sudaro latviai. Ryšium su BALFO atstovu, reprezentuojan-čių Amerikos valdžios pripažin-tą šalpos organizaciją, atsilanky-mu ir lietuvių vardas įgauna vis daugiau aktualumo.

Naujasis Vokiečių pabėgėlių ministeris prof. Oberländer yra studijavęs Karaliaučiuje ir ap-kaliavęs Lietuvą, kur rinko me-džiagą savo doktoratui apie Lie-tuvos žemės ūkį. Jo žmona yra

TILLSONBURG, Ont.

Padėko

LIETUVIŲ SKAUTŲ RAJONAS VOKIETIJOJE

Lietuvos Skautų Sąjunga gražiai klestėjo ligi pat bolševikų okupacijos. Tremtyje atsidadę vyresnieji skautai, kai tik pasibaigė karas ir atsirado galimumas veikti viešai, pradėjo organizuotis, ir greit visa Vokietija pasidengė skautiškų vietų tinklu, o skautų skaičius buvo skaičiuojamas ne vienu tūkstančiu. Atgijo ir sąjungos organas „Skautų Aidas“, redaguojamas vyr. sktn. A. Krauzos.

Emigracinė banga skautų tinklą tiek sudarė, jog 1950 m. Vokietijoje beliko vos vienas tuntas, ir tas labai susilpnėjęs, Diepholce, kur IRO uždarytosios vietos įsisteigė pačių lietuvių jėgomis išlaikoma lietuviška gimnazija. Išsiskelusi vyriausiesiems skautų organams — Pirmajai ir Vyriausiajam Skautininkui — į užjūrį, Vokietijoje buvo sudarytas rajonas, kurio uždavinys buvo burti likusius skautus ir vietinius ir rūpintis prieaugliu. Pirmuoju rajono vadovu buvo paskirtas vyr. sktn. V. Senbergas, o jam emigravus 1951 m. gale į JAV, sktn. A. Venclauskas.

Emigracijai pasibaigus, Tarpautinis Skautų Biuras Londone, kuris ligi šiol globojo skautus, savo sudarytą DP skyrių uždavė, o patiems skautams patarė įsiliesti į gyvenamųjų kraštų skautų organizacijas. Reikia pasakyti, kad vokiečių skautų vadovybė, su kuria buvo pradėtos derybos, parodė daugiau tolerancijos ir žmoniškumo, negu anksčiau buvusieji globėjai. Vokiečių Skautų Sąjunga — Bund Deutscher Pfadfinder — su jos vyr. skautininku K. Rolleriu prieškarijoje sutiko, kad lietuvių skautų rajonas įeity į Vokiečių Skautų Sąjungą kaip atskiras autonominis vienetas su sava lietuviška vadovybe, vidaus santarka ir tradicijomis. Tam reikavusi buvo surašyta formalūs sutartys, kurios pagrindu ir dabar veikiama. Tai bene vienintelis atsitikimas, kad lietuvių skautai formaliai sutarkė savo santykius su vietos skautų organizacija, išlaikydami pilną lietuvišką savarankiškumą.

Šis susitarimas įgalino lietuvių skautus išeiti plačiau iš savo kiemo. Jo ir vokiečių vadovybės palankumo dėka 1951 m. 11 lietuvių skautų ir 3 skautininkai galėjo vokiečių skautų kontingento ribose dalyvauti tarptautiniame skautų saskrydyje Austrijoje. Ten stovykloje buvo įrengtas lietuvių skyrius, kuriame plėvė savo mūsų trispalvę, buvo pastatytas lietuviško stiliaus kryžius, išskabintas lietuviškas iš odos padarytas žemėlapis su nukankintų ar ištremtų lietuvių skaičiais ir datomis. Nusivėžta ir atitinkamos literatūros anglų ir vokiečių kalbomis. Lietuvių ir Lietuvos vardas plito tarp įvairiausių tautų skautų.

Kasmet dalyvaujama tarptautinėse stovyklose užsienyje: pernai Luksemburge, šiemet Šveicarijoje. Keletas skautų padaro iškylas į Italiją, Prancūziją. Iškylaujama divračiai ir po Vokietiją, aktyviai dalyvaujant vokiečių skautų rengiamuose suvažiavimuose, stovyklose, kur-

suose. Taip pat kasmet rengiamos skautiškos stovyklos: pernai Rehden, šiemet Steyerberge. Po jų tuoj ejo ten pat neorganizuoto jaunimo stovyklos, kurioms vadovavo skautai. Šiose stovyklose atgaivinama bepradanti nūtausti nelankancio lietuviškų mokyklų mūsų jaunimo dvasia ir tautinė sąmonė. Patyrimas parodė, kad tos stovyklos yra gražus ir reikšmingas įnašas lietuvių išlaikymo bare. Didžiausias šiuo metu skautų vienetas yra Vasario 16 gimnazijoje veikiąs „Aušros“ tuntas, subūres po savo vėliava per 130 abiejų lyčių jaunimo. Jis aktyviai pasireiškia užsienyje ir krašto viduje. Rengia minėjimus, iškylas, stovyklas ir reprezentuoja lietuvių skautus Europos kraštuose, palaiko artimus ryšius su vokiečių skautais, ypač su artimiausiu Bremeno rajonu, su kuriuo santykiai yra nepaprastai draugiški. 1952 m.

LSS 35 m. sukaktis Torontė

Š. m. lapkričio 8 d. visame laisvame pasaulyje įvyko LS Sąjungos Visuotinė Jubiliejinė sueiga, minint 35 metų lietuviškos skautijos sukaktį. Torontės skautai ir skautės — Rambynio ir Satrijos tūntai, pasikvietę kaimyninio Hamiltono skautus-es, mintimis jungdamiesi su viso pasaulio idėjos broliais ir seserimis, kiek sąlygos leidžia, minėjimą pravedė gana gražiai ir įspūdingai.

Tos dienos rytą, 10 val. Šv. Jono Krikštojo parapijos bažnyčioje įvyko specialios skautams skirtos pamaldos, kurias atnasaavo Rambynio tunto dvasjos vadovas kleb. kun. P. Azubalis, pasakymas atitinkamą pamokslą, kuriame kelė skautybės vertę lietuviško jaunimo auklėjimui, linkėjo, atėjus laikui, vieningiems grįžti į Gedimino Miestą, kur žengti pirmieji skautystės žingsniai, linkėjo dar plačiau reikštis visuomenėje ir būti tikrais riteriais šių dienų sumedžiagėjusiam pasaulyje. Po pamokslą prašė visus pasimelsti už žuvusius ir mirusius skautus-es. Pamaldų metu giedoję Rambynio tunto skautai, vargonuojant ps. D. Zubrickaitę.

3 val. p.p. šv. Kazimiero salėje rinkosi gausus uniformuotų skautų-čių vienetas, svečiai, tėveliai, rėmėjai didžiojo Jubiliejinio sueigo. Nemaža salė vos begalėjo sutalpinti susirinkusius. Ketvirtainiu išsiriavo apie tris šimtus skautų-čių — visų šakų, visokio amžiaus, laipsnių, patyrimo. Ir stebėjai čia tuoj persai mintis, kad reta kuri kita organizacija apimtų vien vieną šimtą skautų-čių. Lietuvių skautų organizacija apimtų vieną šimtą skautų-čių. Lietuvių skautų organizacija apimtų vieną šimtą skautų-čių.

Sueigos vadovas ps. L. Kalinauskas, įnešęs vėliavas, pakvietė sugiedoti „Marija, Marija“, prisimenant amžinybėn perėjusios organizacijos narius-es. Vieni torontiečiai skautai buvo laimę šią dieną savo tarpe turėdami Vyr. skautininką V. S. prof. Stepa Kairį, kuris, lydimas pavaduotojo v.s. VI. Šarūno, atvyko į sueigą. Pasveikinęs su-

vasario mėn. tuntas pradėjo leisti periodini, rotatorium spausdintą skautišką laikraštį „Gai-relė“, kurio išėjo jau 7 numeriai. Tai daugiausia pačių jaunųjų bendradarbių pastangų vaisius. Mažesni skautų vienetai veikia Memmingene, Lebenstedte bei Münchene.

Yra ir sunkumų. Trūksta palapinių, aprangos; šių daiktų neturinti DP įsigyti vargu bepagalė. Yra vietovių, kur dar yra lietuviškai kalbančių vaikų būreliai, bet nėra suaugusių vadovų, kurie juos galėtų suburti į skautiškas skiltes ir draugoves.

Jubiliejiniai — metai baigiami dabar visoje Sąjungoje vykstančiomis skautiškomis varžybomis, kurios duoda progą jaunimui labiau susikoncentruoti, paspartinti veiklą. Tai jis daro noromis ir su entuziazmu. Iš jų Vokietijos rajonas išeis dar labiau sustiprėjęs.

ELTA.

EUG. GRUODIS

RAMYBĖ

MIEGOT — dar viena kart — senajame name vidur laukų.

Medinių rąstų sienos su šventų paveikslais, varinė laikrodžio švytuoklė, aprūkusios nuo lempos lubos —

ir pernykštės verbos...

Miegot senoj, medinėj lovoj, šurkščiom, lininėm drobėm užsiklojus.

Užmigt ir žinot

kad šianakt—virš miškų—pakyla Pilnas Mėnuo, kad švies pro langą — ir, kad prie lango netoli—kažkur ant sienos—kabo Motinos drabužiai...

PIRMAS SNIEGAS

ATEINA sniegas...

Iš didelio, nušvitusio nakties dangaus ateina sniegas...

Krenta pro tylias beržų viršūnes, lūšnų stogus, švirts, langus

ir sulūžusias tvoras...

Ant pievų, girių, upių, sodų...

Krenta ant šiaudinių stogų, ant vartų, ant vartų,

lango

ir ant mano durų slenkščio

šypsantis šviesusis sniegas...

(Iš spaudai ruošiamos eilėraščių knygos)

Gimnazijos rėmėjai ir būreliai

Didžiulėje gimnazijos rėmėjų ir jų vadovų šeimoje pastaiko idomiu, paties gyvenimo arba tu žmonių sukurtų dalykų.

Visų pirma, tai du kraštinumai. Susirašinėjimą vedant ne kartą tenka susilaikyti, pav. — toki atskaitymą: J. Kleivaitis, Chicago 29, rašo: „Vasario 16 Gimnazijos rėmėjų būrelį Nr. 15 sudarau aš pats vienas“. Vadinasi, tai jau nebėra koks rėmėjų būrelis, bet tikras moksleivio globėjas. Antras kraštinumas, tai kelių ar net kelių būrelių vienas vadovas.

Paskutiniuoju atžvilgiu ypatingą vietą šioje gerširdžių patriučių idealistų šeimoje užima kun. B. Sugintas. Tai yra 12 būrelis arba 240 rėmėjų vadovas. Šio garbingojo vadovo darbas nors šiek tiek pavaizduoja jo paties vieno laiško kukių žodžiais: „Grįžau iš Clevelando, Ohio, kur pavadavau du atostogaujančius kunigus. Teko skubiai padirbėti ir išlaikyti visas Chicago placias padangas berenčiant narių mėnesinius mokesčius 150 narių, o be to, reikėjo ir adresus patikrinti, o kartais ir nemažai vargo būna, kol surandi savo narius: kai kurie pakeičia butą ar į kitą rajoną išsikelia ir nepalieka adreso...

Dideliam skautų-čių būry buvo matyti eilė svečių, jų tarpe ir konsulas V. Glybys. Prisikėlimo parapijos klebonas Tėvas Bernardinas, kurie pasakė kalbas, palinkėdama skautams ir toliau eiti Dievo, Tėvynės ir artimų tarybos keliu. Jaukioje nuotakoje, skautams dainuojant laudies ir skautiškas daineles, buvo vaisingamiai kavute ir kukliais, bet gerai paruoštais užkan-

Tad žaibiškai teko lakstyti po visą miestą, kol surinkau už du mėnesius iš 12 būrelių \$480“.

Dar gražesnis to paties laiško lakoniška pastaba:

„Berenčiant nario mokesčius iš 12 būrelių, paviko pripuolamai suorganizuoti ir 13-tą būrelį, kuris dar nėra „Drauge“ paskelbtas, o jau šis tryliktas būrelis pradeda veikti nuo š. m. rugsėjo 1 d.“

Nesistebėsim, jei kitą kartą, berenčiant mokesčius jau iš 13 būrelių, „pripuolamai“ susiorganizuos dar ir keturioliktas ir t.t., nes gerb. kun. Suginto „žai-biškumui“, atrodo, ribų nėra.

Idomus yra, pav., būrelis Nr. 89, kurį sudaro tik trys asmenys: Jonas Maliorius, Bais Pakštas ir Stepas Juodvalkis, visi trys Lietuvių Auditorijos Chicago šeimininkai. Arba kun. J. Burkauskas vadovaujamas 84-tas būrelis, kurį sudaro tik kunigai.

Neužmiršo savo prieš emigravimą vadovautos gimnazijos ir dr. A. Palaitis. „Su didele energija ir pasivertimu plačioje naujosios tėvynės apylinkėje, Racione, Kenosha ir Waukegan, jis vadovauja šešiams rėmėjų būreliams. Be šito tikrai didelio ir našaus darbo, dr. Palaitis rūpinasi ir Vokietijos vargo mokyklomis, sumaniai ir energingai talkininkaudamas ir joms reikalingų lėšų surinkimui.“

Buvęs Vokietijos Krašto Valdybos narys ir švietimo inspektorius Pr. Karalius, vos spėjęs nugaleti pirmuosius įsikūrimo rūpesčius, jau vadovauja vienam rėmėjų būreliui ir ateityje žada daugiau pasidarbuoti gimnazijos labui.

VKV Biul.

Iš kultūros ir knygų pasaulio

J. Blekaitis eilėraščių rinkinį „Vardai dienoms ir vandenims“. Leidžia Terra.

A. Sabaliausko išverstas Guareschio „Don Kamilius mažasis pasaulis“ bus pirmoji lietuviška knyga Vencueloje.

V. Mincevičius išvertė į italų kalbą J. Jankaus premijotą novelę „Velnio bala“. Rūpinasi jos išleidimu.

V. Ramono „Kryžių“ anglų kas vertimas pradėdamas jau rinkti. Vertė Milt. Stark. „Kryžius“ leidžia „Lietuvių Dienų“ leidykla.

J. Ambrasos ir J. Žiugždos Lietuvių kalbos gramatiką fototiniu būdu perspausdino Tėvai saleziečiai. Ji gaunama šiuo adresu: Instituto Salesiano Lituan, Castelnovo Don Bosco (Asti), Italy. Vadovėlio kaina \$1.

Jurgis Gliuda iš Detroito persikėlė gyventi į Los Angeles.

Dail. K. Zoromskio kūrinių paroda vyks Marijos augštesnės mokyklos teatro foje nuo lapkričio 29 iki gruodžio 6 d.

Dail. Br. Murinas, išstąs savo tapybos kūrinius Chicago apyl. Maywood Art Club parodoje, gavė pirmąją premiją. Jis kartu su dail. I. Šlapeliu ir M. Šileikiu dalyvauja „The All Illinois Society of True Arts“ parodoje „Courad Hilton“ viešbu-

ty. Prof. V. Motiekaitytis, smuikininkas, prieš kiek laiko atsikėlęs iš Detroito, Mich., pirmą kartą pasirodė Los Angeles lietuviams Kristaus Karaliaus šventės minėjime, atlikdamas smuiku keltą dalykų. Pianinu palydėjo jo sūnus A. Motiekaitytis, violončelistas, kurį laiką grojęs Buffalo, N.Y., simfoniniame orkestre.

„Mūsų Pastogės“ redaktorius Juozas Zukauskas pasitraukė. Redaktoriaus pareigas perėmė Jurgis Kalakauskas-Kakonis. „Australijos Lietuvių“ šį rudinį atšventė 5 metų sukaktį. Jo pirmas numeris išėjo 1948 m. rugsėjo 12 d. Leigh Creeke, anglies kasyklų vietovėje, kur būrelis lietuvių atliko darbo sutartį. Po 9 mėn. jis persikėlė į Adelaidę, bet vis dar buvo spausdinamas rotatoriu. Nuo 1951 m. sausio 1 d. „A. L.“ spausdinamas jau nuosavoje spaustuveje, iš pradžių dar žurnalo, o vėliau vidutinio laikraščio formato. Laikraštį leidžia ir redaguoja Jurgis Glušauskas.

Katalikų laikraščių atstovų pasitarimas spaudos reikalais yra numatytas Chicago lietuvių kongreso metu lapkričio 27 d. Kadangi laikraščių atstovai vistiek suvažiuos į kongresą, tai norima išnaudoti tą progą laikraščių reikalams aptarti.

Redakcijai prisiūsta M. Springborn, paskutinis Prūsų sukilėlis Herkus Mantas, romanas iš didžiojo Prūsų sukilimo prieš kryžiuočius, antras leidimas, išleido „Nemunas“, spaudė M. Morkūno spaustuve, Chicago, 197 psl., kaina nepažymėta.

Seja, Nr. 6, spalio, 1953.

Skautų Aidas, 1953 m. Nr. 11, 24 psl.

Eglutė, 1953 m. lapkritis, Nr. 9, 257-288 psl.

Liet. Studentų Sąj. padėkos šventės atostogų proga, lapkričio 27-29 d., Clevelande organizuoja studijų dienas pagrindine tema „Studentas tremties kryžkelėje“. Šis tema bus nagrinėjama iš įvairių pusių bent keletose paskaitose ir diskusijose. Paryžiuje šiais mokslo metais studentų skaičius pasiekė tas pats. Numatoma, kad šiemet studijuos Paryžiuje: Bačkis Ričardas, Baltrušaitis Jonas, Karvelytė Ugnė, Kašironovaitė Nijolė, Matukaitė Angelika (giliau muzikos studijas), Masiulis Petras, Pabedinskas Leonas. Žada atvykti iš Kanados skulptorė Gaputytė ir dar vienas lietuvis studentas. Specialias studijas seka Gailius Pranas (tapyba), Huebneris (muzika), ir Strankauskaitė Birutė (vaidyba).

Stud. Klimas Petras išvyko iš Strasburgo. Kolegijos ir žada studijuoti Paryžiuje.

„Varpo“ redakcinė komisija dabar įeina: dr. J. Pajaujis, H. Blazas, B. Dundulis, J. Kardelis, dr. J. Brundza.

Šv. Kazimiero Akademijos Aidai, mergaitėms leistas gražus iliustruotas žurnalas, kaip praneša spauda, daugiau nebeis.

Lenkų laikraštis „Polish American Journal“ spalio 31 d. numerį paskelbė, kad 90.000 „slavų kilmės“ Lackawana apskrities susirinkimo Scranton, Pa., kuriame dalyvavę lenkai, lietuviai, rusai, ukrainiečiai ir slovakai, buvę pakviesti balsuoti už demokratą.

Kalbėtojų tarpe minima ir viena lietuviška pavardė — John Stirna. Vadinasi, lenkams lietuvių vis dar slaviai!...

Naujos kalėdinės atvirutės!

Kalėdiniamis sveikinimams šiemet išleidome šešiolika rūšių spalvotų lietuviškų atviručių.

Kaina 10 centų su voku.

Sp. B-vė „Žiburiai“,

941 Dundas St. W., Toronto

KNYGA KIEKVIENAI ŠEIMAI

Kun. Dr. Jono Gutausko VAIKO DIEVAS IR RELIGIJA

Religinis vaiko auklėjimas ryšius su jo dvasine raida.

I dalis: vaiko kelias į pasaulį — dvasinė ir fizine raida; II dalis: vaiko kelias į religiją — religinis vystymasis; III dalis: religinis vaiko auklėjimas šeimoje ir mokykloje; IV dalis: ypatingieji religinio auklėjimo uždaviniai.

Knyga tėvams, mokytojams ir tiems, kurie domisi vaiko psichologija. 328 ir VIII psl. Kaina \$3. Užsakymus ir pinigų siuntis: Spaudos B-vė „Žiburiai“, 941 Dundas Str. W., Toronto, Ont., Canada.

ALOYZAS BARONAS

UŽGESES SNIEGAS

ROMANAS

Trečias tęsinys.

— Sunku pabėgti, — ištaria Vosylius. — Žinau, bet bėgsiu. Tegu karia. Šitaip ilgai mirt ir nemumir nusibodo. Plaučiai baigiasi. O gal pasiseks. Parbėgu į savo kaimą ir gyveniu, kol vėl pagaus arba kol numiršu.

— Žinoma, bėgti reikia, — kalba Vosylius tyliai ir staptelėdamas. — Pagalvosime apie tai.

Jie negalvoja apie pabėgimo būdą. Jie miega, o iš ryto vėl tas pats. Dieną visko primąsto, bet viskas pasidaro nerealu, kai ateina vakaras. Sekmadieniais nedirba. Gal sekmadienį?

Kai šeštadienį porą valandų anksčiau baigia darbą, ir senis mašinistas, nusičiudę po gero tabako žiupsnio, jiems liepia eit namo, Jonas paklausia:

— Kur namo?

Senis pakelia galvą:

— Na, į pasiūrę savo.

— O aš maniau, kad tikrai namo, — su ilgusiu pasako Jonas, ir senis valandėlę žiūri į jį. Nustebs ir su maža dalele galiesio.

IV

Saltis praėjo. Tokia netiksliai žiema. Kartais šala, o kartais lyja. Ir lėktuvai todėl rečiau beatskrenda. Ir šeštadienio vakarą toks tarpas. Tarp lietaus ir giedros. Toks drėgnas vėjas smelkiasi į prastus drabužius. Vyraf žingsniuojama virtuvės link. Kai Jonas įeina, Vosylius truputį staptelia. Taip, tikrai. Jis neapsiriko. Iš trobos laipteliais lipa Gerda. Apsirengusi. Kažkur eina. Žinoma, varo iš namų šis pavasarinis skambėjimas. Diena, staiga sukvėpavusi pavasariu. Matyt, eis į kaimą. Ten gal dar yra koks vyras. Kas jam pagaliau darbo! Bet Vosylius nebelipa į virtuvę ir nueina pro namus tvartų link. Jis susitinka į keltą žingsnių nuo durų prie namo kertės ir klausia:

— Nebijote vaikščioti?

— O ką? — taria ji, ir Vosyliui gaila, kad jis nemato jos akių.

— Na, šiaip sau. Juk vakaras. Visada ko nors bausi. Aš jus palydėčiau, — tyliai tuos paskutinius žodžius ištaria Vosylius, ir jam atrodo, kad šis pasakymas yra baisiai kvailas.

— Ne, tai negalima, — ji valandėlę stovi.

„Ko ji stovi?“ mąsto Vosylius, žengdamas žingsnį artyn. Ji plonu rudeniiniu apsiaustu ir be skarelės. Šitos moterys. Jos nebijo sušalti, tik jos bijo būti negražios. Vosylius žengia dar vieną žingsnį ir paima ją už rankos.

— Jūs man labai patinkat.

Tai plėškio žygis, nors iš tikrųjų tai jokia drąsa. Jis nerizikuoja galva. Jis neimė dėgtuko į lėptjūvės drožles ir nuodais arklio neapgirdė. Tai ne fronte žudyti iki pasitumo. Tai ne drąsa, o laimės troškimas. Jeigu moterys yra laimė.

— Kodėl? — ji truputį pasisuka, bet Vosylius laiko stipriai, ir ji neištraukia rankos. Tokios smulkios ir plonytės.

— Jūs graži, jūs baili, jūs lengva ir, tegu vėlnai, aš nežinau kodėl, — Vosylius jaučia pasmarkejusį savo širdies plakimą. Lyg, rodos, ji staptelia kartais. Pamanykite, ta moteris tebestovi! Mėlynom akim ir baltais plaukais. Truputį judančiais drėgnam vėjui.

— Paleiskite! — sako ji ir duoda antra ranka per jo pirštus, kietus nuo rąstų kilnojimo, ir tai ji nepaprastai guodžia. Tokia švelni pirštinė ir ranka. Ir smūgis kaip vaiko. Taip nenusama, bet meilė prispajistama. „Aš irgi žmogus“, pagalvoja Vosylius. „Žmogus. Vyras ir jaunas dar. Augstas ir gal net gražus. Ir išsilavinęs. Moterys myli paliegti ir stipriulį, didvyrį ir išdaviką, šventąjį ir didžiausią niekšą. Tam jos moterys“. Vosylius paima dar už antros rankos. Ir truktelia į save. Nėra ribų širdžiai ir norui. Gerda truputį pasvyra į priekį, bet išsilaiko nenugrįvęs, antraip ji atsitrėntų į jį. Tai minutė sustoja karas, išnyksta neapykanta, vergo ir šeimininko drabužiai įgauna vienodas spalvas. Staiga Gerda dešiniąją ištraukia iš jo kairiosios, bet kita ranką Vosylius laiko stipriai suspaudęs. Net ligi skaudėjimo. Prieš jų akis Gerdos tėvas. Augstas ir stambus. Rankoj laiko vytelę, kuria duoda per batus, šaukdamas šunį. Jis staptelia sekunde. Tik sekunde. O ranką vistik telbalaiko Vosylius. Jo dukters.

— Šunie! — šaukia jis, lyg jis nemylėtų šunų ir jam šis vardas būtų pats nepriimtinausias, — šunie, kaip

drįsti? — Jis kerta tris kartus Vosyliui per veidą, galvą ir pečius kietu karklu. Ir tada Vosylius tebelauko jos ranką. Ne, jis negali judėti ir suduoti atgal. Tai jos tėvas. Šito angelo. Vosylius stovi nejudėdamas, lyg trys kirčiai kai viny jį būtų prikėlę prie žemės. Bet taip tik sekunde. Po jos Vosyliui griebia pyktis, aitrus nuoskaudos jausmas ir kerštas. Vosylius paleidžia Gerdą, nutveria už senio laikomoms vytelės, staigiai ištraukia ją, užsimoja, lyg norėdamas kirsti atgal, bet keršto baimė ir nuovokos blai-vumas sugrįžta, ir jis tik šūktelia, mesdamas vytelę šalin: — Atminsi, seni.

— Aš tave galėsiu čia pat pakarti. O tu namo! — riktelia dukteriai.

— Aš einu į kaimą, — taria ramiai ji.

— Niekur tu neisi! — šaukia senis. — Namu! — Bet kai ji pasisuka, taria:

— Eik, kur nori.

Vėjas drėgnas pučia nuo lauko. Rodos, jis ateina iš erdvės sunkios ir juodos. Ir pats toks juodos ir sunkus. Kaip ta minutė kieme ir pokalbis, prasidėjęs švelniais žodžiais ir baigsis kirčiais. Tokia lietinga žiema. Purvina, kaip žmogus.

Senis patyli sekunde. Vosylius žengia šalin.

— Palauk! — surinka senis, — kaip čia susitikit?

— Ar negalima pasikalbėti? — sako Vosylius ir ranka braukia per veidą. Ne, kraujo nėra, tik degantis brėžis, einas per skruostą ir kaktą.

— Nėra ko jums kalbėtis. Keistos mintys apsėda žmones pergerai laikant. Nuo šiol gulsite dešimtą valandą ir kelsite trečią.

Senis pakelia numestą vytelę, ir girdėti, kaip pliaukša ji, kertama į batą. Senis šaukia šunį, kuris bėgo keltą žingsniuojant paskui Gerdą. Ir Vosylius bėgtų. Kiekvienas, kuris myli, šunim tampa. Vosylius stovi drėgnam vėjui. Vėsta skruostai ir širdis. Yra žmonių ir meilės. Gyvenimas ir pragare kartais švystelia. Netikėtai, kaip vytelė. Vosylius vėl pažūri į tą mažą veidrodėlį. Siauras rausvas ruožas per veidą. Paskui eina į virtuvę ir srebja burokus. Burokai ir burokai. Turėtų ir jie pasikeisti, kaip dienos ar fronto linijos. Vosylius pavėlavo, ir Morta nustebs žvilgteria. Kas gali būti svarbiau už valgytą?

— Kas veidą sudurskė? — klausia ji ramiai.

— E, lenta krito, — nepakelia galvos Vosylius.

— Saugok, Dieve, galėjo akį išmušti.

— Taigi, akį. Visą galėjo. O kas iš akių, jei negali žiūrėti į tai, ko nori? Ir kas iš rankų, jei negali apkabinti

tai, kas patinka? Sugrįžęs į savo guolį, vėl pažūri į veidrodį. Jo veidas nukaista, ir ugnies ruožas pasidaro neberyskus. Ką pasakytų Gražina? Šis smūgis jos. Kas kaltas, jei ne jis pats? Širdis ar troškimas gyventi. O Jonas miega, lyg būtų be širdies. Nevienodos lig

KLB ŠALPOS FONDO

TORONTO APYLINKĖS KOMITETO PRANEŠIMAS

KLB Šalpos Fondo Apyl. K-tas paskelbė spaudoje apyskaitą, surinktą Toronto liet. visuomenės piniginių aukų.

Iš apyskaitos paaiškėjo, kad nors tas darbas buvo čia Toronte pirmą kartą vykdytas, bet dėka geros organizacijos ir pasišventimo tam nedėkingam darbui atsidavusių rinkėjų, rezultatas — \$1657,70 — pirmam kartui yra neblogas.

Didžiausia garbė ir padėka priklauso aukų rinkėjams, kurie savo atliekamam nuo darbo laiku vaikščiojo iš namo į namą, prašydami išmaldos Vokietijoje likusiems tautiečiams sušelpiti. Jie save pamiršdami, vien artimo meilės vedami, daugiausiai prisidėjo prie rinkliavos pasisekimo. Tokių puikių rezultatų čia Toronte iki šiol negirdėta. Tai buvo įvykdyta per palyginamai trumpą laiką. Tas darbas iš viso buvo naujas, iki šiol nežinomas ir, kaip toks, įvykdyti sunkus.

Gerai rezultatai ir visuomenės duosnumas visiems šalpos darbu dirbantiems suteikė naujų jėgų, išdildys visus nemalonumus, patirtus rinkliavą vykdant, girdėtus visokius užmetėjimus ir nesuspriktusios dalies lietuvių visuomenės.

Čia nėra vietos įrodinėti pastovios šalpos reikalingumo mums lietuviams, netekusiems visko, išblaškytiems po visą pasaulį pabėgėliams, gana bus priminti, kad tokiam turtingame krašte, kaip JAV ir Kanada kasmet milijonai doterių surenka šalpos reikalams. Tam reikalinga daug senų turtingų organizacijų, iš jų paminėtini — Raudonoji Plunksna, Raudonasis Kryžius, Gelbėjimo Armija ir kt.

Tos visos organizacijos sėlia ne kokius pabėgėlius, kaip kad mes esame be namų ir tėvynės, bet turtingam savo krašte gyvenančius piliečius dėliai ligos ar kitos umai ištiktos nelaimės, atsidūrusius varge ir nedateliu. Tokių nestingia ir turtingiausiam krašte.

Mes lietuvių turim apie šešis tūkstančius savo tautiečių, likusių Vokietijoje, dėl sveikatos negalėjusių emigruoti ir dėliai to negalinciu dirbti, ar darbo gauti, ten Europoje atsidūrusių bevaltiškoje padėtyje. Taigi juos šelpiti yra mūsų šventa pareiga. Įsisąmoninkime, kad jų šelpimas nėra vienkartinis, pripuolamas, bet nuolatinis, sistematis. Tik toks jis padės nelaimingiesiems kovoti su irgi pastoviu ir nedateliu ir kitomis bėdomis.

Grįžtant prie apyskaitos, tenka ją papildyti, kai kuriais daviniais, kurie Toronto ir kitų apylinkių visuomenė būtų įdomūs: aplankyta iš viso 1584 suaugę Toronto lietuviai, jų tarpe 454 namų savininkai. Iš to skaičiaus atsisakė aukoti 40 žmonių. Atsisakiusi aukoti yra neįžyma dalis. Mes tikime, kad jie susipras ir ateityje nepagalės kelių centų paaukoti, bet Toronte yra didelė dalis lietuvių, kurių adrešų nepavyko surasti, o jie patys iki šiol nepasistengė atnešti ar

paštu atsiųsti savo auką Šalpos K-tui. Juos visus pakartotinai prašome atlikti savo artimo meilės pareigą už šiuos metus, atsiunčiant paštą pinigais ar čekiu savo auką į Lietuvių Namus, 235 Ossington Ave.

KLB Šalpos Fondo Toronto Apylinkės Komitetas.

KLB Šalpos Fondo Toronto Apyl. Komitetas skelbia kun. A. Bungos iš Memmingeno stovykloms prisiūtą laišką, kuriame prašo sušelpiti Kalėdų proga tos stovykloms apie 400 lietuvių. (Laiškas sutrumpintas):

„Artinasi Šv. Kalėdos. Nors ir nedrasiai, tačiau drįstu į Jus kreiptis. Noriu kaip ir praeitais metais surengti bendras Kūčias. Jau seniai klausinėja mane — vienas kitas, kaip bus šiais metais su Kūčiomis. Mano manymu, Kūčios mūsų tremties dienos yra būtinos. Tos niūrios ir vargo bei ligų pilnos tremties dienos, turi būti praskaidrintos. Čionai mes sudarome vieną šeimą, kuri gyvena tuo pačiu tremties rūpesčiu persunktu gyvenimu. Pas mus daug yra viengūnių, kuriems Kūčių vakaras, jei jie vieni švęstų, pasidarytų nepakeliamas. Tame vakare žmogaus vaizduotėje pasirodo viskas, kas gražu ir kilnu buvo praėityje. Tačiau šito, tėvėš Kūčių stalo grožio, mes čionai neturime.

Tai norėčiau su visais tremtiniais bendrai atšvęsti šį šventą Kūčių vakarą. Viengūnams norėčiau ir pirmą Kalėdų dieną pietus suruošti, nes tie vyrai visomet patys valgi gamina. Šitie žmonės yra daugiau nukentėję, negu kiti. Jie prarado ne tik tėvis, bet tapo labai jauni išstumi iš šeimos lizdo ir į gyvenimo žiaurumo atiduoti, iš jų yra didelė dauguma Tbc.

Mielieji tautiečiai, nenoriu aš Jums čia daug kalbėti, Jūs geriau suprastate, kaip yra reikalingas globos ir mielo žodžio tams, kurį gyvenimas nuskrudė. Nenoriu Jus įpareigoti, nes čia tik prašymo formoje kreipiuosi ir tai labai nedrasiai, gal yra tokiu, kurie norėtų Šv. Kalėdų proga vienam ar kitam suteikti džiaugsmo kibirkštėlę. Paprašykite, kad jie nepamirštų mūsų. Aš kiekvieną mėnesį laikau už geradarius šv. Mišias.

Linkėdamas Jums gausių Dievulių malonių, tariau ačiū už rūpestį.

Rev. Ant. Bunga, Memmingen, Deutschland.“

Aukas tam reikalui prašau siųsti KLB Šalpos Fondo Toronto Apyl. Komitetui 235 Ossington Ave., čekius išrašant CLC Relief Fund Toronto District vardu.

KLB Šalpos Fondo Toronto Apylinkės Komitetas.

— Edmonton. — Poliomelioc mirtingumu šiemet Kanadoje visas provincijas pralenkė Alberta — 83 mirtys, 1.190 susirgimų, kai Manitoboje 82 mirtys ir 2.277 susirgimų ir Saskatchewan 67 mirtys ir 1.063 susirgimų. Šiuo metu susirgimų pavojus laikomas jau praėjęs.

Tik prieš keletą dienų sovietų pavergtųjų kraštų buv. politinių kalinių iniciatyva lapkričio 7-ji proklamauta Nežinomojo Politinio Kalinio Diena. Niujorke Nežinomojo Politinio Kalinio Dieną įvykės sovietų pavergtųjų kraštų buv. politinių kalinių susirinkimas priėmė rezoliuciją prieš sovietines vergų darbo stovyklas ir ją įteikė Jungtinių Tautų Gen. Sekretoriui. Rezoliucija buvo išdalyta JT narių delegacijoms.

Lapkričio 17 d. Niujorke Baltijos Laisvės namuose susirinkę Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos, Rusijos, Ukrainos, Vengrijos tautinių komitetų bei tarybų atstovai, be to atstovai buv. politinių kalinių tarptautinės federacijos, sovietų pavergtųjų kraštų profsąjungų sąjungų tarptautinių unių, laisvųjų žurnalistų tarptautinės federacijos, centro Europos krikšč. demokratų unijos, tarptautinės ūkininkų unijos, centro Europos liberalų unijos, centro Europos socialistų unijos, išklauzė pranešimą apie Jungtinių Tautų komisijos pradėtą svarstyti Jungtinių Tautų Tarptautinės Darbo Organizacijos Priverčiamajam Darbui Tirti Ad Hoc Komisijos raportą, priėmė ir pasirašė šitokią Jungtinių Tautų Gen. Sekretoriui įteiktą rezoliuciją:

— Tol nenurims žmonijos sąžinė ir negalės būti patikrinta pasaulio taika bei saugumas, kol politiniai ir ūkiniai sumetimais egzistuos priverčiamoj darbo santvarka. Todėl pagrįstai augščiau pasaulio institucijos komisija kaip tikslai dabar imasi žmonių vergijos buvimą ir atgaivinimą svarstyti. Deja, daugelis tų kraštų, kuriuose vergijos buvimas yra įrodytas, šiuose svarstymuose nedalyvauja. O net ir tie iš mūsų kraštų, kurių vardas atstovaujamas, atstovaujami išdavinį, galinciu kalbėti už bolševikinę kliką ir jos marionetes, primetusias savo valdžią sovietų orbitoje kalinašoms tautoms. Todėl pareiga ir teisė kalbėti už valstybes ir milijonus nebylių vergų priklauso mums, kurie laisvajame pasaule

lyje galime prabilti laisvai ir be baimės. Mes tad, susirinkę Baltijos Laisvės namuose, priėmėme Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui įteikti šią svarbią rezoliuciją:

1. Mes laikome, kad Jungtinių Tautų Pilnatis Jungtinių Tautų Chartos ir pagrindinių žmogščių teisingumo principų yra įpareigota pasmerkti priverčiamoj darbo ūkiniai ir politiniai sumetimais praktikavimą, kur tatau bepasireikštų, ir reikalauja, kad tatau būtų panaikinta; 2. Su dėkingumu sutikdami Jungtinių Tautų Tarptautinės Darbo Organizacijos Priverčiamajam Darbui Tirti Ad Hoc Komisijos raportą, mes laikome, kad, kol priverčiamoj darbo santvarka bus panaikinta, Jungtinės Tautos savo pačių Chartos yra įpareigos, tas pasibaistis sąlygas padaryti savo studijų, tikrinimo ir raportų nuolatiniu objektu; 3. Toliau mes laikome, kad pagal Jungtinių Tautų Chartos įžangą ir 1,55 bei 56 str. str. priverčiamoj darbo ūkiniai ir politiniai sumetimais praktikavimas su buvimu Jungtinių Tautų nariu, ir kad tos vyriausybės, — Jungtinių Tautų ligišioliniai nariai, — kurios savo ar užgrobtose kraštuose praktikuoja priverčiamąjį darbą, netęsi savo įsipareigojimų, kuriuos joms uždeda Visuotinė Žmogaus Teisių Deklaracija, o todėl pagal Jungtinių Tautų Chartos 6 str. turi būti iš Jungtinių Tautų pašalinti;

4. Pagaliau mes laikome, kad Jungtinių Tautų Chartos įžangą ir 1, 55 bei 56 str. str. įpareigoja visus Jungtinių Tautų narius imtis visų kitų būtinų veiksmų priverčiamajam darbui panaikinti visur, kur pasaulyje jis bepasireikštų.

Rezoliuciją Jungtinių Tautų Gen. Sekretoriui įteikti susirinkimas išrinko 4 asmenų delegaciją.

Ta proga Amerikos Balsas ir Laisvosios Europos Radijas įrodavo atskirų kraštų atstovų kalbas ir savo pavergtuosius kraštus. Lietuvių vardu žodį tarė LLK pirmininkas V. Sidziškauskas ir LLK nariai V. Vaitiekūnas ir J. Audėnas. Į susirinkimą buvo apsilankę ir Europos Laisvės Komiteto prezidentas.

Be abejo šie egzilių šauksmai nėra tik tyruose šaukiančiojo, iš daugiau ar mažiau atgargio išaukia ne tik Jungtinių Tautų sluogniuose, bet pirmiausia viešojo laisvojo pasaulio opinijoje, kuri kovoje dėl sovietų pavergtųjų kraštų laisvės yra labai paveikusis taktininkas.

Kor.

KOMINTERNO PAKAITALAS

Prieš pastarąjį karą viso pasaulio komunistai Maskvos buvo valdomi per vadinamąjį komunistinį internacionalą arba sutrumpintai kominterną, kurio centras buvo Maskvoje. Jo tikslas uždavinys buvo vad. penktųjų kolonų ruošimas visiems pasaulio kraštams. Karo metu sąjungininkams, o ypač Amerikai, spaudžiant, Stalinas kominterną uždarė. Vienos pasaulinės organizacijos, kuriai formaliai priklausytų visų kraštų komunistai, nebėliko, nors visi jie vis tiek buvo vadovaujami Maskvos. Po karo gimė kominformas. Tačiau ištikrųjų tai buvo Maskvos satelitinis kraštų ir komunistams daug žadančių Italijos su Prancūzija organizacija.

Kitų kraštų kominformas neapėmė ir jo veiklos pobūdis buvo kitoks negu kominternas. Mat, dabar Rytų Europoje, t.y. kraštuose, kuriuose Maskva norėjo pirmiausia susitvarkyti, pagrindiniu veiksmu buvo jau ne masinės išvestos ir gatvės, bet raudonoji armija. Kitų kraštų komunistai nurodymus gaudavo iš Maskvos stačiai.

Neseniai vykęs Vienoje Pasaulinio Darbo Unijų Federacijos kongresas parodė, kad Maskva vėl panorė turėti pasaulinę komunistinę organizaciją. Ištikrųjų šita federacija pastatoma vietos kominternu. Jai duodamas uždavinys ardyti nekomunistinės darbo unijas ir užvaldyti, darbininkiją. Atseit, pavadamas tas pats destruktivinis bei penktosios kolonos organizavimo darbas, kokį dirbo kominternas. Tai rodo, jog Maskva pasiryžė pereiti į puolimą socialiniam nekomunistinių kraštų gyvenimui. PD MF, vadinas, stengsis pasidaryti viso pasaulio darbininkijos gynėją ir vadovę, ves darbininkus ir gatves demonstruoti, skels streikus, bet, žinoma, tik ne komunistiniuose kraštuose. Ten streikuoti draudžia įstatymais, o darbininkai — vistikie organizuoto ar neorganizuoto — reikalas tik paploti, ką vadai pasako.

— Viena. — Čekoslovakijos vyriausybė pranešė Austrijai netrukus paleisianti nemažą kiekį austrų belaisvių.

— Karai. — Pakistano vidaus reikalų ministeris uždraudė naudoti rikšas pavaziavimui. Karai buvo net 3000 rikšų.

KLB ŠVIETIMO KOMISIJOS

INFORMACIJA Nr. 14

Komisijos narių papildymas. Komisijos bibliotekų skyriaus vedėjų J. Kraliauskiui dėliai darbo toliau nebegalint Komisijoj pasilikti, nauju Komisijos nariu ir bibliotekų skyriaus vedėju pakviestas ir sutiko dirbti Aug. Kuolas, Toronto Liet. Namų bibliotekos ir skaityklos vadovas.

Pradžios mok. skyriaus darbų planas.

Šiame skyriuje dabartinėje kadencijoje numatyta tokie darbai:

a) Imtis iniciatyvos atgaivinti arba naujai įkurti šeštadienines mokyklas mažesnes KLB apylinkėse. Skyriaus vadovas V. Matulaitis apsiėmė susisiekti su tokių apylinkių valdybomis ir, jei būtų reikalo, nuvykti į apylinkes.

b) Aplankyti jau veikiančias mokyklas susipažinimo ir informacijų pasikeitimo tikslu, iš anksto su mokyklomis susisiekti.

c) Toliau judinti mokytojų atlyginimo klausimą, kad šiemet, kaip ir pernai, mokytojai būtų bent dalinai atlygtinti.

d) Vasario ar kovo mėnesį suruošti Toronte Kanados Mokytojų Dieną, tikslu duoti progos mokytojams pasidalinti mintimis bei plačiau iškelti visuomenėje liuanistinio švietimo reikšmę.

e) Paruošti bent kelis radio vaidinimus vaikams. Juos įrašyti į plokšteles ir leisti panaudoti radiofonuose lietuviškų programų metu.

Bibliotekų skyrius. Konstatuota, kad bibliotekos jau yra Toronte ir Montrealyje.

Feldm. Paului grįžus Vokietijon

Kai iš Sovietų Rusijos ir Rytų Vokietiją buvo grąžintas Stalino mūšiui pralaimėtojas feldmaršalas Friedrich von Paulus, apie jo būsimą veiklą okupuotoje rytų zonoje pasklido įvairiausių žinių. Dar šiomis dienomis Maskvos spaudoje atspausdino jo laišką, kuriame maršalas kalba apie reikalingą sudaryti taikos sutartį, paremtą sovietų sąlygomis. Jis taip pat pažymėjo, kad noris pasisvesti šiam reikalui ir tuo būdu patarnauti Vokietijai. Rytų Vokietijos žiniomis, maršalas von Paulus „nutaręs“ pasilikti Rytų Vokietijoje.

Atrodo, jog Maskva tikisi, kad Vokietija yra pamiršusi tuos įvykius 1943 m. pabaigoje ir 1944 m. pradžioje, kai šis feldmaršalas su užsipyrimu ir be jokios prasmės paaukojo dešimtis tūkstančių vokiečių karių gyvybių, akiai klausydamas tik savo vado Hitlerio įsakymo. V. Vokietijos Bundestago — parlamento kai kurie atstovai šiomis dienomis nutarė iškelti visus tuos faktus, kurie parodytų visišką feldmaršalo Paulaus priklausomumą nuo komunistinių vadų. Dabar, kai Paulus vieša kalba apie savo draugiškumą Kremliaus valdovams, verta priminti, kad visi buvusieji Stalino kovotojai jau yra nepaprastai nusivylę ir

Hamiltono bibliotekos steigimo reikalą išjudinti pavesta p. Mikšui. Be to, nutarta įsteigti vieną kilnojama biblioteką, mažesnis Ontario apygardos apylinkėms. Tuo reikalu pasiūlyti minėtoms apylinkėms prisidėti prie bibliotekos finansavimo. Taip pat pasiūlyti Winipego apylinkės švietimo vadovui ištirti sąlygas dėl kilnojamosios bibliotekos steigimo vakarų apygardoms.

Augst. liuanistinio švietimo skyrius.

Sudaryta komisija augst. liuanistinių kursų programoms paruošti. Į komisiją sutiko įeiti mokytojai: K. Gečas, Iz. Matuševičiūtė, O. Gaillūnaitė, kun. dr. Gutauskas, dail. T. Valius ir muz. V. Verikaitis.

KLB Švietimo Komisija.

Geriau pasikarti.

Ukrainietis jūrininkas V. J. Ostrokių kartą nušoko nuo sovietų laivo viename Australijos uoste ir paprašė teisės apsigyventi. Dėl kažkurių priežasčių Australijos policija jį suėmė ir pasiuntė su vienu laivu Italijon, iš kur jis per Prancūziją turėjo būti grąžintas į Sovietų Sąjungą. Jūrininkas betgi neišdriso grįžti į tėvynę ir pakelti visos tardymo kankinimus — jis geriau pasikorė Neapoly.

Gavo paskolą.

Laisvoji Čekoslovakų spaudo rašo, kad Laisvosios Čekoslovakijos Taryba laisvinimo reikalams yra gavusi iš JAV paskolą. Tą patvirtina ir Čekoslovakų tautinė taryba Amerikoje.

UŽGESĖS SNIEGAS

(Atkelta iš 5 psl.)

Vosylius Joną, bet šis miega. Penkios valandos miego labai maža. Ir Vosylius vėl lieka vienas džiaugdamasis, kad pasikalbėjime su Gerda užtikio tėvas. Jei būtų užtikis svetimas, tai Vosylių išduotų, gi dabar niekam negali pasakyti, kad duktė su tarnais kalbasi. Flirtuoja. Kalbėtis galima. Ech, gyvenimas sunkus. Gal kiek lengviau, kai ji vadini vergija.

Kai vieną vakarą jie grįžta namo, ant savo guolio Vosylius randa kepalą duonos, lašinių gabalą ir raštelį: „Tėvas išvykęs, todėl nuteikiau ir atnešiau. Niekam nesakyk. Patiko man tavo vyriškas tada. Stovėjai, net nekrustelėjai. Myliu stiprius. Tegu tau gerai visada sekasi. Kažin ar kada arčiau besusišiksim. Gerda“.

— Matai, — sako Vosylius Jonui, — tikrai ji gera mergaitė.

— Kas? — klausia Jonas.

— Gerda. Se valgyk, — Vosylius pjausto lašinius ir duoną, — matai, visai neblogai.

— Jie ryja duoną, ir staiga Jonas sako:

— Nebevalgau tos duonos. Bėgam. Turėsim ko valgyti.

Lauke vėjas. Lietus purškia į langą. Gera galvoti apie laisvę, bet čia pat lava. Kambarys ir poilsis. Ir pavalgė dabar. Jei žmonės netiesi rankos į artimus dalykus, visas pasaulis genijais ir šventaisiais taptų. Ir Jonas nori, kad Vosylius užprotestuotų. Šis taria, kaip ir buvo galima jausti:

— Ne, palaukim dar. Galbūt rytų. Matai, koks oras. Geriau, žinoma, tokiu oru, bet kur paskui eisi šlapias. Lengviau pabėgti, bet ir pagauti lengviau. Tu sušalsi. Apsirgsi. Ko toks bėgimas vertas? Ar ne vistik kur miri? Galima palaukti. Žmonės išbūna kalėjimuose po dešimt metų ir išėję dar po knyga parašo. Pabūsim dar dieną. Rytų bėgim. Arba geriau šeštadienį. Aš jau aną šeštadienį norėjau bėgti. Tada, kai veidą perkrito šeimnininkas. Buvo pikta. Nors tada jis galėjo tikėtis bėgimo. Viską reikia daryti atvirščiai. Reikia bėgti ne tada, kai muša, bet kai glosto. Kai nesitiki. Tik tada baisiai sunku. Kam bėgti, jei ir taip gyventi dar pakankama. Užtat tiek maža pabėganciu. Iš meilės pinklių, iš fronto, kalėjimo, iš moters glėbio ar kitokios ugnies ir pragaro.

Vosylius dar ilgai kalba, bet Jonas jau miega. Jis, kur sėdi, ten ir miega. Net trupiniai nenurinkti nuo antklodės,

Vosyliui baisiai gaila vaikiną. Juk jis nekaltas už pasunkėjusias sąlygas. Sunku pasakyti, kas kaltas. Galbūt Gerda? Gal ir Gražina? Kodėl ji išsėina jam iš akių? Kartais taip norėtų jį atsiminti. Visus brožius. Ir taip sunku. Meilė ateina per neribotą erdvę ir laiko plotus. Ji siekia ir riša. O dabar nėra jos. Vosylius užmiršta ją. Ne, skubiai namo. Iš vargo ir pinklių. Bet gal likti čia? Paliks, pripras prie jo Gerda: „Tada jo šie namai, ir lentpjūvė, ir viskas jo. Ir niekas nepyks. Nei atimta, nei išplėsta. Bet ne. Miegoti reikia. Miegot. Lietus kerta. Nebus jokių aliarmų. Miegos ramiai, nors trumpai. Ryt vėl lentpjūvė, purvas, mašinisto keikimas, šoferių barimasis, rastų tapytas, lietaus lašai, alkis ir sakų kvapas. Toks pavasarinis. Atsiminimas dvieklis. Toks kvapas, kaip tada medis su Kaminskų pjūve. Kažkur dabar Kaminskai? Gal namie, o gal kur kitur. Niekas nebėra. Viskas lūžta ir yra. O laikas eina. Lyja lietus, sniegas krinta ir tirpsta, kaip valandos. Ten miega Gerda. Kai miega, lygūs karaliai ir vergai. Ir kai miršta. Miegot beliko mažiau kaip penkios valandos. Baisiai trumpas laikas. Jei būtų su Gerda, laikas irgi būtų trumpas. Jei žiūrėtų į ją iš tolo, kaip šiandien, kai ji bėgo kažko per kiemą, be apsiauto ir vienplaukė, tada laikas būtų ilgesnis. O kai rastus kilnoji, tada purvinos valandos. Kiekviena valanda praeikta. Už langą kala lietus. Į plonas barako sienas. Jos virpa nuo šalčio ir drėgmės.

Juoc kelia Morta, o Mortą kelia šeimnininkė, kuri pasukui vėl atsigula. Atsikelė vyrai suvalgo lašinius ir duoną. Vėliau eina į lentpjūvę. Ateina mašinistas. Senas ir suvargęs. Bet jam moka, jo čia žemė, pagaliau, ką senis veiktų, jei nedirbtų? Pažiūri į liėsa Jono veidą, ištraukia duonos gabalą ir paduoda:

— Valgyk. Mano sūnus fronte. Gal kartais irgi būna be duonos. Nenoriu, kad taip būtų. Noriu dar jį pamatyti. Ir kažin kaip čia toliau bus? Turbūt karas pralostas. Mes visada pralaimim. Valgyk. Būsi stipresnis. Sakau, juk ir tu turi motiną. Pažiūri į savo žmoną ir galvoju, kad ir tavo motina verki. O seniau to nelabai galėjau suprasti.

Jonas tyli. Sunku kalbėti apie motiną. Ne tik motiną, bet ir mergaitę su kaspinėliais tokia paliko. Jis kramto duoną. Lėtai ir mąstydamas. Šiandien jis nealkanas. Pirmą kartą. Jis paeina prie lentpjūvės krosnies ir atsisėda. Mašinistas nieko nesako. Jėdu su Vosylium stovi prie durų: jei ateitų šeimnininkas, pamatytų. Jonui daug skaniau. Kai jis valgo sėdėdamas. Kai valgia buvo, valgė gulėdami. Plutą duonos graužė. Po antklode palįsdavo, ir

labai smagu būdavo. Valgai, ir labai linksma. Apsiverti ant kito šono. Trupiniai byra, bet kas tie trupiniai! Bėga mintys ir vaikystė. Kaip duona ir antklodė, šilta ir gera. Ji glosto pečius ir galvą lenkia.

Prie durų stovi mašinistas ir Vosylius, o už jų rytas. Ankstyvas ir pilkas. Drėgnas. Be žiburių. Uždengti langai ir dangus aptemę. Truputį lyg šala. Vosylius laiko ranką kirvi ir jo pentimi lengvai daužo į šlaunį. Vosylius įjėsko priežasties, kodėl sumazėjo namų ilgesys. Pirmą jis ilgėjo Gražinos ir laisvės, o dabar tik laisvės. Mergina nebėra kaip taip kaip pirmą. Žmogus keičiasi su laiku ir vieta. Ir meilė kitas virves veja ir riša. Buvo neišbrendamas sniegas ir ilgesys, bet abu tie dalykai aptirpo. Galbūt vėl snigs ir žiema neįbrīs savo pačios sniegu ir lietus moudys savo plonas kojas vandenį. Ir ilgesys bus kartais didelis, kaip vėjas, kilojas namus ir stogą, ir skausmus kartais plaks širdį kaip šunį. Viskas keičiasi. Eina dienos, neliesdamos žemės. Lengvas Gerdos žingsniai. Ir dienos sunkios. Traukiamos keltu. Tik kai nueina, ir jos atrodo kaip būvė Gerdos žingsniai. Nuėjo — ir jokių pėdų. Kaip diemedžio kvėpėjimas. Mergina bijo keltu. Ir gera bijoti, kai nereikia niekuo rūpintis. O žmonės nebijo gulėti duobėj, per kurią pervaziuoja tankas. Puiki mergina.

Vosylius vis stovi su mašinistu tarpdury. Senis kažką galvoja. Seniau ir jis norėdavo daugiau padaryti ir vydavė žmones. Bet dabar stovi ir, kaip pažiūri į Joną, kuris snaudžia, ant kelių pasidėjęs galvą, sako:

— Matai, kaip greit užminga. Vargas. Visi nori namo.

— Žinoma, — tvirtina Vosylius ir nori dar kažką sakyti, bet staiga išgrista žingsnis. Abu vyrai atsigrežia.

Šeimnininkas stovi prie pat durų.

— Jonai, pabusk, — šūktelija Vosylius, bet tuo metu šeimnininkas atstoja tarpdury. Jis stovi tarp mašinisto ir Vosylius ir žiūri, kaip Jonas iš lėto pakelia galvą, pažiūri ir staiga šoka durų link, kur šeimnininkas, suraukęs veilius antakių, valandėlę stebi, kaip čia dabar iš tikrųjų yra, ir paskui staiga sako:

— Miegat? Miegat ir miegat. O ką, seni, šitaip padėdi frontui? — kreipiasi jis į nustebusį mašinistą, mojuoja lazda ir šaukia, — stovi ir nedirba. Miegat. Visi. Jaučiai. Pagalvokit. Miega. Bobos. Sneksi.

Vosylius ir mašinistas atbuli traukiasi ir nori bėgti prie darbo, bet šeimnininkas dar labiau keikia, mojuoja lazda ir, rodos, šitas mojavimas ir keikimas neleidžia jiems apsigrįžti. G Jonas tuo metu prieina visai arti.

— Pabusk! — šaukia jam šeimnininkas ir kerta lazda

kur papuola. — Pabusk!

Jonas valandėlę staptelia, lyg norėdamas sėsti žemėn, gi Vosylius žengia du žingsnius artyn ir užsimoja kirviu. Šeimnininkas atsako. Jis to nelaukė. Jis valdė žodžiu, lazda ir autoritetu. Ir tą sekundę Vosylius krintelia. Ne, žmogaus užmušti jis dar neišmoko. Ir galvoti jis nepajėgė, jei užsimoja kirviu ir nesudavė, nes pasikėsinimas lygus veiksmui. Bet Jonas supranta, kad pertoli nueita. Jis skubiai ištraukia kirvį Vosyliui iš rankų ir duoda šeimnininkui per galvą.

— A! — rodos, už šeimnininką šūktelia mašinistas, nes pirmasis inkšdamas sėda žemėn.

VI

Žukauskų troboj prie stalo sėdi Gražina su Kaminskui, ir abu garsiai juokiasi. Trobelė aptamse ir jauki. Lauke tirpsta purvinas sniegas, ir boluojantys lopai guli kaip išmėtytos antklodės. Gražina laiko ant stalo ranką, ir Kaminskas nori ją paliesti, bet ji skubiai atitraukia. Po sekundės ji vėl padeda ranką ant stalo, ir Kaminskas nori suduoti per pirštus. Jis staigiai užsimoja, bet jo pirštai stipriai atsitenkia į stalą. Vėliau jis kerta dar staigiau ir stipriau, net jam pačiam skauda nuo neobliuotų lentų, ir jėdu abu garsiai juokiasi.

— Netrukus aš tave visai pagausiu, — sako Kaminskis. Jo balsas ir rankos virpa, pilnos geismo, o akys glosto ir ryja rusvą Gražinos veidą.

— Pamatysim dar, — sako Gražina šypsodamasi, — nepasitiki.

— Pasitikiu. Vyras esu.

— Ne nuo tavęs vieno priklauso.

Tuo laiku jis nutveria jos ranką ir laiko:

— Negalima ilgai laukti.

— Man galima, — atsako Gražina, ir jos veidu perbėga šešėlis. Ji ištraukia ranką, atstoja ir sako:

— Ką tie tėvai dabar veikia? Žinai, tvartą kratė abu, po to pusvalandį ir karvę žiūri.

Tuo pačiu metu į trobą įeina motina ir iš paskos tėvas, nešdamas kibirą vandens. Motina padaužo klumpėmis ir slenksti, nuo medinių padų nušoka nedideli sniego gabalai ir bematant virsta vandens dėmelėmis. Tėvas pastato kibirą ant suoliuko kėrtėj ir taria motinai:

— Turiu užteit pas Kaminskio dėdę. Gal į miestelį važiuos. Reikia kažko nupirkti.

(bus daugiau)

Didieji prekybininkai ir jų krautuvės

PIRMASIS EATON

Paklaus kanadietį — ką jau kalbėti apie didmiesčių gyvenimą — ar teko ką girdėti apie Eaton'ą, nusijuoks. O kaipgi. Juk ne tik Toronto ar Montrealy, bet visose Kanados provincijose taip vadina didžiulius universalius krautuvės, kuriose galima pirkti visko, ko žmogaus gyvenimui reikia ir dar daugybę visokių reikalų atlikti. Ir visos tos milžiniškos krautuvės bei prie jų veikiančios dirbtuvės neturi jokių per didžiulius rūmus nusitęsiančių iškabų — vien tik misingines lentas prie įėjimų: "T. Eaton". Ir daugiau nieko.

O ką gi reiškia tas "T. Eaton"? Tai firmos kūrėjo vardas — Thymotheus Eaton.

19 amž. pirmoje pusėje tolimos Airijos nuošaliame ūkelyje gyveno Eatono šeima — 4 broliai ir 3 seserys. Ūkelis gausiai šeimai buvo perankštas, tad vaikai pasklido po pasaulį. Broliai Robertas, James ir 3 seserys išvyko laimės ieškoti į Kanadą, John liko dirbti tėvo palikto žemės, o vos šiek tiek pasimokęs Thymotheus, sukąsęs 14 m. dirbo Bal-

lymenės krautuvėlėje gizeliu. Miegojo kamaraiteje prie krautuvės, kėlė su ausra, kad turgaus dienomis galėtų aptarnauti susirenkančius ūkininkus — katram ką parduoti, katram paduoti alaus ar ko stipresnio.

Paaugęs, bene 1854 m., ir jis atsidūrė Kanadoje — Otavoje. Čia keletą metų kažkur nežymiai prasitrynė, bet, atrodo, taip pat versdamasis prekyba. Yra žinoma, kad vienu metu St. Mary, Ont., turėjo krautuvėlę su broliu. Čia jam bus atėjusi mintis imtis platesnės prekybos.

1869 m. jis jau Toronto, kuris tada turėjo 50.000 gyventojų ir vos tebuvo pradėjęs modernizaciją miesto įrengimais rūpintis. Jau buvo pradėta vesti kanalizacija. Prekyba buvo smulki, dažnai mainais, ne pinigais, kainos nepastovios. Pirklys visada užsiprašydavo, kad būtų iš k nuleisti, o pirkėjas niekad prašomos kainos nemokėjo.

Bet štai Toronto įsikūrė revoliucionierius prekybininkas T. Eaton. Jo krautuvė buvo ir ano meto Toronto prekybiniam centre Queen ir Yonge gatvių

kampe, rytinėje Yonge gatvės pusėje, kur šiandien yra Bank of Montreal. Jis prekiauja kitaip negu visi. Jis parduoda tik už grynus pinigus, pagal pastovias kainas, be jokių nusiderėjimų, tik iki 6 val. vakaro ir, kam reikia, prekes pristato į namus. Senieji pirkkliai stebisi, kraipo galvas — "Jo galvos šulai tikrai ne visi! Kaip taip galima?!" Bet jis nebancrutuoja. Pradėjęs 1869 m. su 4 pardavėjais, 1874 turi jau 14, 1881 — 48, 1883 — 175. O kiek dabar jų ten yra?...

1880 m. T. Eaton savo mišrią krautuvę perorganizuoja į skyrius, perkelia į vakarinę Yonge g. pusę ir padeda pagrindus dabartinii milžiniškų pastatų kompleksui. Eatonas išnaudoja kiekvieną pastebėtą naują dalyką, išnaudoja pirkėjų palinkimus ir visą savo veiklą paremia psichologija. Viskas jo įmonėje kyla laipsniškai, viskas pasirodo naudinga ir pelninga. Į prekybą jis daug naujų dalykų įvedė ir sugebėjo puikiai panaudoti kitų praktikuotus dalykus.

Prekės klientams iš pradžių būdavo išnešojamos, 1876 m. jis jau turi tam vežimuką, o šiandien po miestus suva visų pažįstami dengti sunkvežimiai, pagaminti pagal jo sūnaus brėžinius.

1884 m. parodos reikalui T. Eaton išleido mažytį, 32 psl. savo prekių katalogą, kuris sekantais metais buvo jau 48 psl., o dabar leidžiamas kaip liuksusinis didžiulis tomas, kuris paskleidžiamas po visą kraštą. Pagal jį prekes galima užsisakyti paštu. Ir tolimos šiaurės vienišose sodybose kasmet gaunamas naujas Eaton katalogas, kuris ten laisvais vakarais visos šeimos apgultas studijuojamas, nes supažindina su technikos naujais laimėjimais, supažindina su kainomis. Sako, jis ten dažniau vartomas, negu anglų taip mėgiama Biblija. Ir plaukia užsakai iš viso krašto, iš už tūkstančių mylių, o be to, kiekvienas kanadietis, kuris kada nors vyksta į miestą, žino, kad pirmiausia reikia aplankyti T. Eaton prekybos namus... Primenam jam tai dar didžiulės lentos prie kelių, primena ištisų puslapių skelbimai dienraščiuos. O, moka ši firma reklamuotis — net Kaledų senelį monopolizavo Toronto!...

Daug naujovių įvedęs Thymotheus Eaton mirė 1905 m. Mažai kas jį beprisimena Toronto, bet jo įmonės, kuriose dirba čia apie 11.000 darbininkų ir tarnautojų, visi žino. Pirkimas ten gal ir ne pats naudingiausias, bet viskas taip sutvarkyta, kad masės pirkėjų plaukia takų myliomis ir visais augštais. Visko ten galima gauti, išskyrus du dalykus. Dar berniukas Airijos krautuvėlėje Thymotheus Eaton pasiūlykštėjo gerimais ir tabaka. Dėl to jo krautuvėse niekad nebuvo ir nėra jokių svaiginamųjų gerimų ir cigarečių bei tabako.

Tas Airijos krautuvėlės gize-liukas beabejo turėjo laimės, bet turėjo beabejo ir galvą ir pakankamai drąsos būti prekyboje revoliucionieriu. Jis neįsijungė į savo meto krautuvininkų kelią, bet kūrė naujas sąlygas, naujais principais parėmė prekybą ir laimėjo...

R. SIMPSON

Aišku ir Simpson ne nuo amžių toks, kaip šiandien. Robert Simpson, iš Škotijos atsikėlęs pirklys, Toronto savo krautuvę įkūrė 1872 m. Tuo metu Toronto pagrindinė gatvė buvo King St., o visam mieste buvo 56.000 gyventojų. Simpsonas įsikūrė tada šalutinėje Yonge St., už poros namų į šiaurę nuo Queen St. (dabar toje vietoje Eaton rūmai).

Simpsonas nuo pat pradžių stengėsi daug reklamuotis, stengėsi verstis geromis prekėmis ir jam sekėsi. 1881 m. jis persikėlė į didesnę patalpą Yonge ir Queen g. pietų-vakaru kampe, kur dirbo jau 13 pardavėjų, o prekės išvežioti įsitaisė tamšiai raudonai ir geltonai dažytus (Nukelta į 9 psl.)

WINDSOR, Ont.

Apylinkės Valdyba lapkričio 14 d. suruošė subuvimą, kurio metu padarytas ir kariuomenės šventės paminėjimas. Programoje buvo: paskaita, meninė dalis, šokiai ir vaišės.

Dienai pritaikyta paskaita skaitė gen. št. pulk. Šepetys. De-troitto meno kolektyvas, vadovaujamas Z. Arlauskaitės-Mikšienės, suvadino J. Grušo 4-rių veiksmų dramą "Tėvas".

Nors kolektyvas ir vadinas scenos mėgėjų būreliu, bet suvaidino, kaip tikri aktoriai. Ypač turėjo progos savo gabumus parodyti svarbiose rolėse: tėvo — K. Gričius, kaimyno — H. Dūda. Taip pat labai vykusiai savo roles atliko V. Žebertavičius, D. Racevičiūtė, V. Banytė, A. Iljaševičius ir V. Pajaujytė.

Meno kolektyvui be to, priklausė dar L. Heiningas, I. Laurinavičienė, J. Jenekas, P. Heiningienė, J. Pilka ir S. Garliauskas.

Mes windsoriečiai turėjome progos nutolti nuo kasdieninių reikalų, prisiminti savo turėtą šaunią kariuomenę, jei kurios laiku nebūtų suorganizuota — paskaitininko Šlepečio žodžiais — nebūtų ir nepriklausomybės atgauta, pasigėrėti pamokinančiu ir gerai pastatytu veikalu, pasivaikinti, pasižioti ir pasisvečiuoti su mielais kaimynais de-troitiečiais. Už tai, Petras Petraitis Apylinkės Valdybos ir susirinkusiųjų vardu šiltai žodžiais programos dalyvius pasveikino, o po programos, nuosirdžiai padėkojo. Be to, įteiktos gėlės ir suruoštos vaišės.

LONDON, Ont.

Sekmingai vyksta aukų vakus Londono apylinkėje šalpos vakus eina į galą. Daugumas tautiečių gausiai aukuoja, ypač Vasario 16 gimnazijai remti. Pav. Jonas Tonkūnas gimnazijai paaukojo net 16 dol. Yra nemaža tautiečių, aukojusių po 10 dol.

Rūbų ir avalynės rinkliava dar vyksta. Visų tu, kurie turi dar aukotinių daiktų, prašoma, juos surišus į punda, įteikti Valdybai, 460 Dufferin Ave.

Lapkričio 28 d. šeštadienį, visai Londono lietuvių bendruomenei vietos skautai rengia kariuomenės šventės 35 m. sukakties minėjimą Ukrainiečių salėje, Layard g-vė Nr. 625.

Oficialiai daliai pasibaigus, bus poezijos, dainų ir inscenizavimo montažas. Pradžią 7 val. v. Tuoju po minėjimo Apylinkės Valdyba toje pačioje salėje rengia pobūvį: bus šokiai, žaidimai, įdomi loterija ir kt.

Maloniai kviečiame visus londoniečius atsilankyti. Taip pat mielai laukiame svečių iš artiminių apylinkių, kaip Woodstocko, Rodney, Mountbridge ir kt. Apyl. Valdyba.

TRIJOSE KARIUOMENĖSE

(Atkelta iš 2 psl.)

dai: vieni apie gen. Raštikio suėmimą — kiti apie jo pasitraukimą iš Lietuvos. Jo pareigose pasilikio buvęs jo padėjėjas gen. Barzda, kuris ir užbaigė likvidaciją, drauge ir pats susilikviduodamas. Jo likimas nežinomas.

Likvidacijos darbas turbūt buvo vienas iš skaudžiausių. Dažnai matydavau tarnautojų akis pasruvusias ašaromis, kai vartydavo perduodamo visai lietuvių tautai taip brangaus turto sąrašus. Išgelbėti buvo per velu. Tarnautojams patiemis pasisekė "sulikviduoti" iš įstaigos porą rašomųjų mašinelių, dėl kurių buvo kilusi baimė įstaigoje. Bet, atrodo, kad viskas gerai pasibaigė.

Dar kurį laiką saugojusi Karo Technikos ir Intendantūros sandėlius, lietuvių karių sargyba, kuri kartais padedama civiliių kailką "sulikviduodavo", buvo pakeista rusais. Rusai skubėdami viską krovė į vagonus ir vežė į Rusiją.

(Bus daugiau)

J. Mockevičius.

— Bernas — Cekoslovakijai žinias teikusių šnipą Roessler ir žurnalistą Schnieper teismas nu-teisė 1 metus ir 9 mėn. kalėti.

FREEMAN'S rūbų nuomavimas

Pilni vestuviniai komplektai vyrams ir moterims pigiausiomis kainomis mieste.

Freeman's

256 COLLEGE ST., KI. 0991 (prie Spadino)
ir 556 YONGE ST. KI. 3270 (prie Wellesley)

TORONTUI, HAMILTONUI IR APYLINKĖMS.

Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Irengiami nauji visų rūšių namų apšildymai anglimis arba alyva. Keičiamos senos krosnys į naujas, moderniškas alyvos apšildomas ir pilnai automatiskas. Irengiami alyvos apšildymai (Oil Burneriai) į senas krosnis ir taisomi seni apšildymai.

Didelis pasirinkimas įvairių firmų krosnių ir Oil Burnerių. Kadangi prekes gauname tiesiog iš urmo sandėlių, be jokių tarpininkų, todėl įrengimai daromi žymiai pigiau negu kitur ir išimtinai dviem metams.

Visi potarimai nemokami.

Užsakymai priimami:

TORONTO: 693 DOVERCOURT RD. Telef. LO. 8951
HAMILTONE: 18 SPADINA AVE. Telef. 92035.

GERIAU PAS LIETUVI, NEGU SVETIMTAUTI!

Visais auto remonto reikalais mielai pasirengęs padėti

Imperial Auto Collision

Pilnas DUCO ir DELUX užbaigimas. PATARIMAI DUODAMI VERTUI

Mūsų specialybė — auto korpuso (body and fender) darbai. Pakraunamos gazo-alyvos baterijos. Sureguliuojami ratai.

561-567 KEELE ST. TEL. JUNCTION 4773
1½ Block South of St. Clair Namų tel. CE. 1-3444
TORONTO, ONT. Sav. G. KERAITIS

Dr. GUNDARS DRILLIS

M.D. — L.M.C.C.

780 Main St., East, Hamilton

GIMDYMO PAGALBA

Priėmimo valandos 2-4 ir 7-8 val. vak. ir pagal telefoninį susitarimą tel. 9-6634

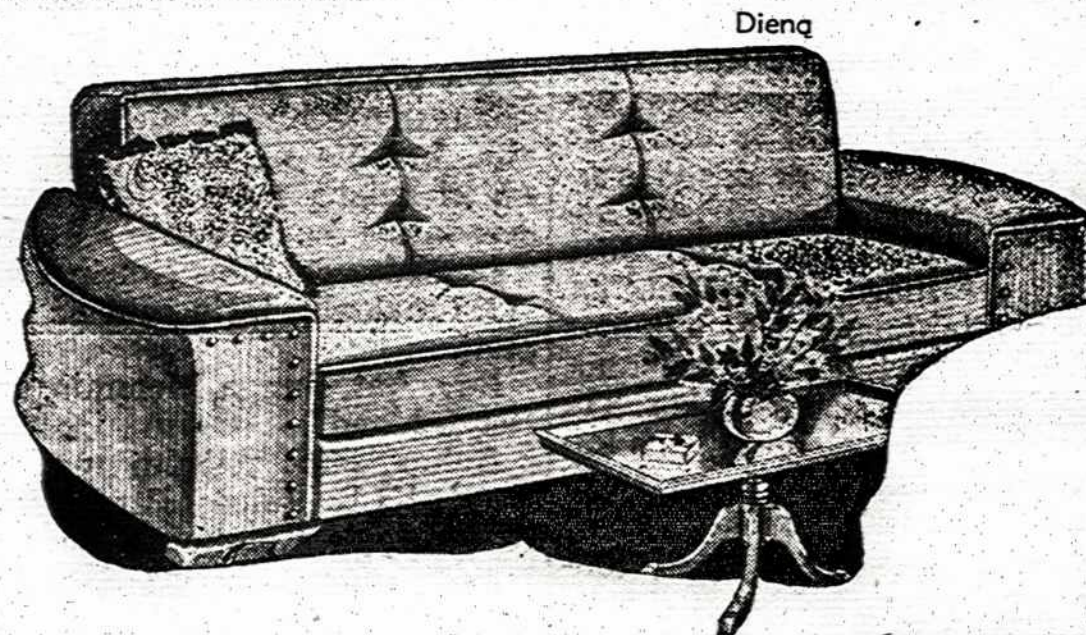
PRANEŠIMAS

Turint neaiškumų dėl įvairių draudimo rūšių pirmiausia išsiaiškinkite, ką geriausio galite gauti už tą patią kainą. Pasiteiraukite prieš pradėdami ką nors veikti. Informaciją suteiksime nemokamai be jokio įsipareigojimo. Prašom skambinti į mano įstaigą darbo valandomis. Men nesant palikti savo adresą

AL DUDA OR. 1517

TAUPLYK \$\$\$

Pirkdamas pas PHILLIPS patius puikiausius minkštus baldus tikrai sutaupysi. PHILLIPS CHESTERFIELD MFG. parduoda tiesiai klientams. Pirkdamas tiesiai iš mūsų fabriko sutaupysi 50% kainos, nemokėdamas nei cento baldų prekybininkams. Mūsų ilgametė praktika — miegamųjų sofų srityje. Mes patarnaujame visiems visais 24 valandoms.

Kaina \$39.95

PHILLIPS
CHESTERFIELD
MFG.

953 DUNDAS ST. W., TORONTO
(netoli lietuvių bažnyčios)
Telef. EM. 3-1611
Kalbame slavų kalbomis.

Kanadoje mes naudojames žodžio laisve

Teisė viešai reikšti savo nuomonę yra viena iš Kanados piliečių laisvių. Kiekvienas gali nesivarždamas reikšti savo nuomonę be baimės, kad dėl to nukentės, jei tik tuo nesiekiami griauti valstybinės ar visuomeninės santvarkos.

Žodžio laisvė yra viena iš brangiausių laisvių, kuria mes naudojames Kanadoje.

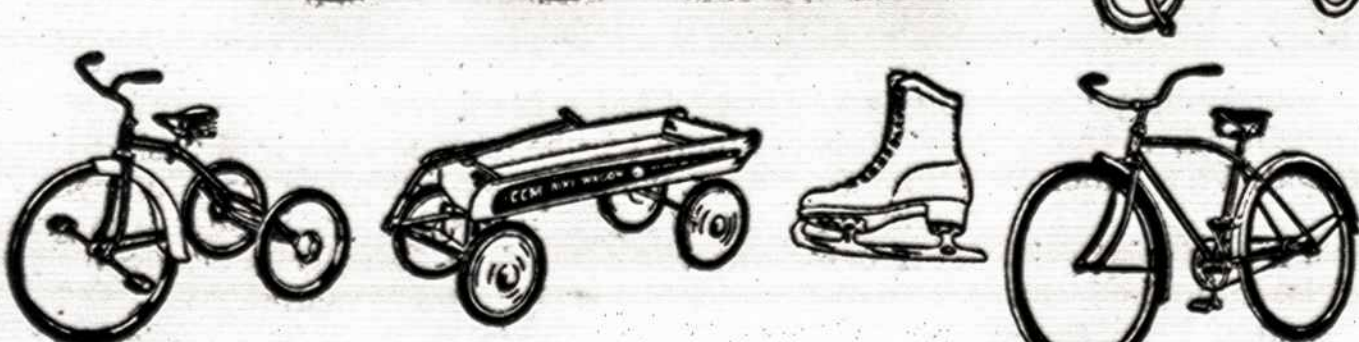
Naudokis ja visuomet.

O'KEEFE'S BREWING COMPANY LIMITED

Geriausieji rūšiai, veikimui ir patenkinimui

PIRK **C.C.M.**

C.C.M. triračius

C.C.M. dviračius

C.C.M. triračius

C.C.M. vežimėlius

C.C.M. žiūžimo kompleksus

SAUGU—PATIKIMA—SAŽININGA!

Mann & Martel

REALTORS

1245 BLOOR ST. W. (prie Lansdowne) Tel. OL. 8481

Daugelio lietuvių išbandyta — patikima nuosavybių pirkimo-pardavimo įstaiga turi pasiūlymų visuose Tamstų pageidaujimuose rajonuose ir pagal Tamstų norimą kainą.

\$10.000 pilna kaina. Beresford — Bloor. Atskiras 6 k. namas, alyvos šildymas, garažas. Įmokėti apie \$3.000.**\$12.000 pilna kaina.** Indian Rd. — Bloor. 7 k. puikių plytų namas, moderni virtuvė, alyvos šildymas, garažas.**\$13.500 pilna kaina.** Mountview — Bloor. 8 k., mūrinis, vandens alyvos šildymas, labai gerame stovyje.**\$16.000 pilna kaina.** Bloor — Windermere. Atskiras, 8 k. modernus mūro namas, vandens šildymas, garažas.**\$14.500 pilna kaina.** High Park — Roncesvalles. 8 k., mūrinis, 3 virtuvės, nepereinami, šviesūs ir jaukūs kambariai.**\$15.400 pilna kaina.** Parkdale. 9 k. atskiras mūro namas, nepereinami k., didelis skydas.

Turime pasiūlymų: įvairiausių būstų, farmų, gazono, žemės sklypų. Parūpiname paskolas iš bankų bei jokių būnų 2 metams.

MŪSŲ ATSTOVAS

Zigmas UMBRAŽUNAS

mielai Tamstoms suteiks plačią informaciją, aprodys ir padės išsirinkti. Prašom kreiptis į jį asmeniškai arba

Telefonas įstaigos OL. 8481 - - - - - Namų ME. 0667

NORRINGTON REAL ESTATE

1177 BLOOR ST. W., TORONTO, Tel. LL. 3102
(tarp Dufferin ir Lansdowne)

Norėdami pirkti arba parduoti namą, sklypą, krautuvę ar kit., kreipkitės! Mūsų įstaiga. Duodame paskolas, patarimus ir kitokią pagalbą.

DĖMESIO VERTI PIRKINIAI:

\$1.500 įmokėti — Bloor-Lansdowne — 8 kambarių mūrinis namas, kietmedžio grindys, 2 virtuvės, garažas, ramioji gatvė. Reikalingas kiek remontas.
\$2.500 įmokėti — College-Dundas — 7 kambarių plytinis namas, nepereinami kambariai, graži dekoruota, vieta garažui, didelis kiemas.
\$4.000 įmokėti — Parkdale — 8 kambarių gražus mūrinis namas, 2 virtuvės, vandeniui ir alyva šildomas, garažas, arti krautuvės ir susisiekimo.
\$6.000 įmokėti — Dovercourt-Dundas — 10 didelių kambarių gražus mūrinis namas, 3 virtuvės, patogus ir pelningas išnuomavimui.
\$10.000 įmokėti — High Park — 12 kambarių labai geram stovį plytinis namas, vandeniui-alyva šildomas, dvigubas garažas, gražus kiemas; turinčiam pinigų verta susidomėti.

Teisingai patarnaus ir sandėrio reikalus sutvarkys

Ap. Sakevičius-Sakus

Skambinkit įstaigon tel. LL. 3102, arba į namus LL. 0656.

MOTERŲ KIRPYKLA

961-A BLOOR ST. W. (prie Dovercourt) Telef. LL. 8871

"Clare's Beauty Parlour"

daro pusmetinius ir vienkartinus šukavimus, kerpa ir dažo plaukus, daro galvos ir veido masažus. Dirba kvalifikuoti specialistai. Prašoma užsakyti iš anksto. Savininkės: G. Jonušienė ir F. Kupčiūnaitė

LIETUVIS LAIKRODININKAS

FRANK BOCHULIS

Taiso ir parduoda įvairių rūšių laikrodžius ir žiedus. Darbas garantuojamas. Kainos prieinamos.

Atidaryta iki 7 val. vak. - - 272½ QUEEN ST. W., Toronto

YORK PACKING CO. LTD.

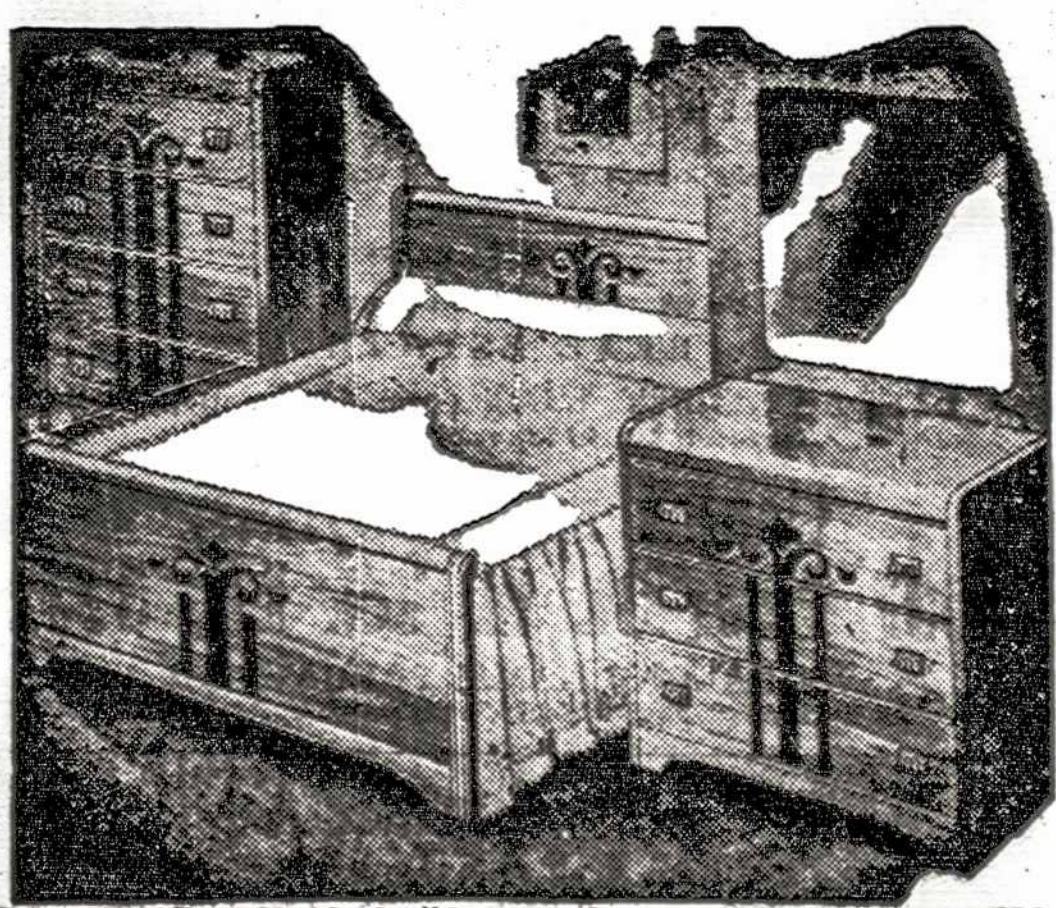
104-106 Trowell Ave., Tel.: JU. 2794, JU. 5197. Toronto 9, Ont.

Mes gaminame geriausias kokybės produktus:

šviežią, rūkytą ir virtą mėsą, įvairias dešras. Rinkos kainomis.

Priimami užsakymai vestuvėms, piknikams, pokyliams.

\$10 nuolaidos, kas atsineš šį skelbimą ir pirsks nemažiau kaip už \$50

Tik pažvelkit į šį modernų miegamąjį!

12 gabalų moderniško stiliaus miegamasis, į kurio komplektą įeina: lova, komoda su talpiais stalčiais, spinta, spyruoklinis matracas, 2 pūk. pagalvės, 2 kamb. lempos su gaubtuvais ir Chenille lovos užtiesalas. Speciali žema kaina \$125. Taip pat turime įvairių komplektų miegamųjų sofų, gazo ir elektr. krosnių, skalbimo mašinų, matracų, kilimų, spintų ir visa, kas reikalinga namų apstatymui. Duodamos lengvos išsimokėjimo sąlygos. Pristatymas ir perlaižymas prekų veltui. Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.

COLLIS FURNITURE COMPANY

439 QUEEN ST. W. (prie Spadina). Tel. EM. 6-8094

.. JYPSENOS ..

Juk tai taip paprasta

Ji sirgo ir gulėjo lovoje. Vyras, kuris jai taisė puodelį arbatos, niurzgėjo negalįs rasti kur arbatą.

— Nesuprantu, kaip tu nerandi. Juk ji ten pat, — atsiliepė ligonė — tiesiai prieš tave, lentynoje, kakavos skardinėlėje su užrašu: "Degtukai".

Viešbutyje

— Kaip išmiegojote, pone, naujame kambari?

— Baisus, visą naktelę akių negalėjau sumerkti.

Ee, jūs kaltė, pone, miegant reikia užsimerkti, žmogus ne zuikis.

Greitas darbas

Prie didžiausio Kanadoje Lion's Gate tilto Vancouveryje šnekučiavosi grandinis iš Texas ir kanadietis lakūnas. Texasietis metė žvilgsnį į padangę kabančio tilto konstrukciją ir tarė: — Žinai, pas mus tokius tiltus pastato per savaitę.

Vėliau jis pasisuko į kanadietį ir užklauso:

— Idomu, kiek laiko statė jūsiškiai šį tiltą?

— Po šimts vėlinių, — tarė kanadietis, — vakar vakare šioj vietoj kaip tik nebuvau užjęs.

Pilietybės egzaminuos

Kiekvienas imigrantas, prieš gaudamas pilietybę, yra teisėję paklausinėjam, ką jis žino apie naująjį kraštą, kurio pilietybę prašo. Vienuose tokiuose egzaminuose teisejas klausia:

— Kokius, tamsta, žinai garsius Kanados karo vadus, generolus?

— Kanadoje garsiausi yra General Motor ir General Electric — atsakė kandidatas.

Jis kaltas

— Jonuk, netampyk katinėliui uodegos, matai kad verkia!

— Mamyte, aš netampau, aš tik laikau — katinėlis tempia.

Ir pasakė

Motina pirkdavo prastos mėsos, taupumo sumetimais, o kad kaiminkos nesidvyntų, sakdavo — šuniui. Kartą pasiuntė vaikų primokiusi prašyti šviežesnės. Tas krautuvėje:

— Šuniui mėsos, bet ne taip dvokiančios, vakar tėtis apsirgo.

Laikytis tvarkos

Geležinkelio stoty prie kasos prieina vyras ir sako kasininkui: — Prieš keletą minučių aš pirkau bilietą į Tamstą padarei klaidą duodamas gražą.

— Labai atsiprašau, Pone, bet betkokios klaidos gali būti atitaistos tik kol pirkėjas bilieto nėra pasitraukęs nuo langelio. Tokia jau nustatyta tvarka.

— Šitai! Tai gerai. O aš norėjau pasakyti, kad Tamsta man perdavė \$5.

Smitų bendrovė

Sena moterėlė, pirmą kartą pakliuvusi į didmiestį, pastebėjo žvilgančią reklamą: "Smith Gamybos Bendrovė".

— Padūkimas, — ji pastebėjo, — aš tiek daug savo gyvenime girdėjau apie tuos Smithus, bet niekuomet dar nebuvau susidurusi su bendrove, kuri juos gamina.

Iš anksto atspėdai

— Joni, ryt mano gimtadienis, nupirk ką nors, kas pritiktų mano kailiniams.

— Jau nupirkau, brangioji, dėžutę naftalino, pritiks...

PERKANT — PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ

KREIPKITĖS Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1333A Dundas St. W., Toronto OL. 8443 — OL. 8444

Visais biznio reikalais mūsų agentai nemokamai suteiks informaciją lietuvių kalboj ir mielai Jums patarnaus pirkimo — pardavimo atveju.

MES PATARNAUJAME TEISINGAI SKUBIAI SAVO KALBOJ

\$500 — \$1.500

Galite gauti per mūsų biurą, tik už Jūsų parašą, be žirantų, jei Jums trūksta pinigų įmokėjimui perkant namą.

MŪSŲ PRITYRĘ TEISININKAI pigiai, sudaro pirkimo — pardavimo dokumentus.

Mūsų šios savaitės pasiūlymai:

Įmokėti \$1.800. Clinton — College, 10 k. mūrinis duplexas. Kaina \$12.000.

Įmokėti \$7.000. Humberstone — Annette, 12 k. atskiras, alyva šildomas, mūrinis duplexas, didelis gražus kiemas, 2 garažai. Kaina \$23.000.

Veikiantis kino teatras 400 vietų, duodantis metams gryno pelno apie \$12.000, kartu su 16 k. gyv. mūriniu namu Queen gatvėje. Įmokėti \$17.000. Kaina \$50.000.

\$7.500 įmokėti, Bloor — Symington rajone, pusiau atskiras, 7 k. mūrinis namas. Vandeniui-alyva šildomas ir priekyje krautuvei palatpa. Kaina \$17.500.

\$2.500 įmokėti, 6 k. atskiras namas, 2 maš. garažas. Kaina \$9.000 su visais baldais.

\$1.500 įmokėti. Lansdowne — Dundas. 8 k. pusiau atskiras mūrinis namas. Kaina \$14.500.

\$8.000 įmokėti. Bloor — Indian Rd. rajone, 9 k. atskiras mūrinis namas. Vandeniui-alyva šildomas, su garažu ir šoniniu įvažiavimu. Kaina \$21.500.

Turime daugelį kitų labai gerų ir įvairiomis kainomis bei įmokėjimais namų, kurių dėl vietos stokos negalima paskelbti.

F. Jonynas

Telefonas įstaigos OL. 8444 Namų OL. 2636

P. Dambrauskas

Telef. įstaigos OL. 8443 Namų JU. 6198

V. Jučas

Biznio telef. OL. 8444 Namų telef. OL. 6718

Didieji prekybininkai

(Atkelta iš 8 psl.)

vežimus. 1883 m. Simpsonas nupirko didelį sklypą prie savojo namo, 1885 nupirko dar vieną Queen g-vėje, o kai ir to vis nepakako, turimajam sklype pastatė didžiulį namą, kuris buvo laikomas geriausiu pastatu ano meto Kanadoje. Tarp kitko tai buvo pirmasis geležies konstrukcijos namas Kanadoje. 1894 m. atidarytas, jis betgi po 11 mėn. sudegė. Nuostolių buvo už 400.000 dol. Bet Simpsonas nesuklupo. Namas dar tebedegė, o jis su savo inžinieriu jau planavo naują pastatą. Po dviejų dienų jis jau vėl prekiaavo laikinose patalpose. Po metų naujas pastatas buvo baigtas. Tai buvo daug gražesnis pastatas, geriau pritaikytas universalinei prekybai ir, be to, pirmas pastatas Kanadoje visiškai saugus nuo gaisro.

Tuo metu Simpsonui buvo 60 m. Draugai jam patarė dėl sveikatos nuo darbų pasitraukti, bet jis savo veiklą dar labiau pagyvino, imonę pavertė akcine bendrove ir pats pasidarė jos prezidentu, kuriuo išbuvo iki mirties 1897 m.

Imonei toliau plečiantis, 1899 m. buvo nupirktas dar vienas namas Yonge g., o 1905 buvo nu-

pirkta John Murphy prekyba Montrealy, kuri betgi ilgai tebeveikė senuoju vardu ir Simpson iškabos sulaukė vos 1929 m. Tai buvo pirmoji firmos filialė už Ontario ribų. Šiandien jų yra jau visoje eilėje Kanados miestų. Ten 1928 m. pastatyti nauji pastatai. Iš viso Simpsono imonės dabar dirba apie 26.000 žmonių, Toronto — 10.000.

R. Simpsonui mirus, firmai vadovauja jau kitos šeimos, bet tolimesnis jos plėtimas vyksta ant jų pačių pagrindu. Toronto imonės pastatai laipsniškai buvo vis plečiami naujus pastatant arba nupirkus įjungiant, kol buvo prieita prie dabartinės padėties, kai Simpson laikomas turįs erdiausias ištisines prekybos patalpas pasaulyje, o jo viso amžiaus vos 80 metų.

VELTUI!

tepame, jei keičiate alyvą ar taisote savo automobilį pas mus. Tik atsinešę šio skelbimo iškarpą, arba paminėkite, kad apie tai skaitytė "Teviškes Žiburias".

ATLIKAME visus auto taisymo ir apžiūrėjimo darbus. Greitai ir sąžiningai.

TEXACO BENZINAS IR ALYVA

BABY POINT AUTO SERVICE

SKAMBINTI MU. 1969 ir prašyti J. KERPIS

509 JANE STREET (prie St. John's Rd.), TORONTO

PARENGIAME MAŠINAS ŽIEMAI!

Dr. S. V. FEINMAN

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
251 CRAWFORD STREET, TORONTO
(kampus Dundas)
Telefonas LL. 5739
Darbo val.: 1.30-3 ir 6-8 val. p.p.
Kalba vokiečių ir rusų kalbomis

Dr. A. Ratinow

L.M.C.C.
Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse
Vidaus ligų specialistas: širdies astmos, reumatizmo, skilvio ir kt.
479½ Euclid Ave., Toronto
Tel. RA. 6708.

JEFFERY, JEFFERY & FROST

Advokatai, etc.
91 Yonge St., Toronto
Telef. EM. 6-5255
Prašoma kreiptis į N. Čepulkauskienę

Pas advokatą

— Bet tamsta negali tekėti — perspėja advokatas. — Pagal Tamstos vedlonies vyro testamentą, jei ištėkėtumėt, visas paliktas turtas pereitų jo jaunesniam broliui...
— Taip. Bet aš už to brolio ir ištėku...

Visai gali būti

Klausimas laikraščio redaktoriui: "Esu 19 metų ir vieną kartą parėjau namo tik 2 val. nakties. Ar pasielgiau blogai?"

Atsakymas: "Pamėginkite prisiminti"...

Sočiam geriau gerti

Vidury jūros skęsta laivas. Maža vilties išsigelbėti. Visi jūrininkai laksto kaip be galvų. Tik vienas sau ramiai, lyg nieko nebūtų, valgo savo pietus. Prabėdami draugai pastebi: — Na, ar nematai, kad turėsim visi prigert?

— Aišku, bet gerai pavalgus bus geriau ir gerti.

Dr. Aleksas Valadka

1081 BLOOR ST. W.
(prie Dufferin)
•
prima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir nuo 6.30-8 val. vak. Ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 2-5 val. Kitu laiku pagal susitarimą.
•
Telefonas ME. 2933.

Dr. A. Pacevičius

Gydytojas ir Chirurgas
YARNEY CLINIC
314 BATHURST ST.
Toronto
Telef. kabinetos EM. 6-2696 Namų OL. 4778
RENTGENAS, PHYSIOTERAPIJA, LABORATORINIAI TYRIMAI
•
Prima ligonius ir gimdyves: kasdien 11-12 val., 2-4 val. ir 7-9 v. šeštadieniais nuo 11-3 val.

Dr. Jonas Yčas

Gydytojas ir chirurgas
1390 DUNDAS ST. W.
(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)
•
Prima ligonius ir gimdyves: šeštadieniais nuo 2 iki 4 val. p.p. ir nuo 6.30 iki 8 val. vak., šeštadieniais nuo 2 iki 4 val. p.p. arba pagal susitarimą.
Telefonas LO. 1794
Toronto

Dr. J. J. VINGILIS

VIDAUS LIGOS
•
Prima tik susitarus telefonu RA. 0219
249 HOWLAND AVE., TORONTO
(prie Dupont ir Bathurst)

Dr. N. Novošickis

DANTŲ GYDYTOJAS
Baigęs universitetą Vokietijoje ir Kanadoje
345 BLOOR ST. WEST
(kampus Bloor ir Huron gatvių)
TORONTO
Telefonas MI. 2003
•
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir nuo 2-9 val. vak. (pagal susitarimą).

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN

B.A., M.D., L.M.C.C.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
•
Priėmimo val.: 2-4.30 ir 7-9 val. pp.
386 Bathurst St. Toronto
Telef. EM. 8-1344

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY. R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Iširia akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nerimą. Kalba slavų kalbomis.
470 College St. W. Toronto
Tel. RA. 3924

DANIEL D. STOKAL

B.A.
TEISININKAS, ADVOKATAS, NOTARAS
Kalba slavų kalbomis
Room 204, 221 Victoria St.
Office EM. 6-1753. Res. tel. LY 5797

Dr. K. Žymantienė

GYDYTOJA ir CHIRURGĖ
KAMPAS BLOOR IR BROCK AVE., TORONTO
(įėjimas iš 613 Brock Ave.)
•
Prima ligonius, gimdyves ir moterų ligomis sergančias kasdien nuo 1-4 ir nuo 5-8 val. p.p., šeštadieniais nuo 11-3 val. p.p., kitu laiku pagal susitarimą.
•
Telefonas OL. 6851

Dr. J. SEGAMOGAS

chirurginė ir bendroji praktika.
4906 WELLINGTON, VERDUN. P.Q.
Val.: 11-12, 2-4, 6-9, šeštadieniais 11-1 ar pagal susitarimą.
Tel. Office: YO. 3611
Namų: PO. 6-9964.

Dr. JOHN REKAI

Chirurgas ir akušeris
•
Dr. PAUL REKAI
Vidaus ligų specialistas, buv. Budapešto bendrosios ligoninės vyrų gydytojas.
219 St. Clair Ave. W. Toronto, Ont.
Susitarti telefonu RA. 0237
Kalbama lenkiškai ir rusiškai

Dr. MICHAEL BALKANY

MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
Gimdymo pagalba
202 St. Clair Ave., Toronto
(prie Avenue Rd.)
Priėmimai pagal telefoninį susitarimą RA. 9632 ir HU. 8-7841

Dr. F. Tickett

Gydytojas ir chirurgas
Priėmimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef. EM. 8-3754

Dr. Chas. OKUN

DANTISTAS
838 Dundas St. W. Toronto
kampus Euclid Ave.
Prima vakarais pagal susitarimą.
Telef. EM. 8-9822

Akių specialistas

M. STEFANUK

(optometrist)
Patikrina akis ir pritaiko akinius, jei reikalinga
BATHURST MEDICAL BUILDING
312 Bathurst St. Telef. EM. 3-6373
(at Dundas)

DANTISTAS

Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais pirmą tarp 7-9.
386 Bathurst St. Toronto
Tel. EM. 4-6515

ELEKTRIKAS

J. VAITKUS
Instaliuoja namus, daro elektros srovės pakeitimus senuose namuose, prijungia elektr. vandens šildytuvus ir elektr. krosnis, bei kitus elektros instaliacijos darbus.
88 SPENCER AVE.
Toronto
Telefonas ME. 3809

DĖMESIO!

Lietuvis Elektros — Radio Technikas

ANTANAS ČEPONIS

Taisau, potirinu, prijungiu ar perstatau:
europietiškus ir vietinius radijo aparatus, patefonus, visų paskirčių automatus. Kintamos ar tiesioginės srovės motorus.

Be to, apimu namus pilnam instaliavimui ar pakeitimui srovės, duodu techniškus patarimus.

Skambinti telef. KE. 1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

DĖMESIO!

Lietuvio IGNO ASTRUSKO

naujai atremontuota ir padvigubinta batų krautuvė

Parduodu įvairius rūšies vaikių, moterų ir vyrų batus — normalus ir platus EE—EEE dydžio.
Lietuviams nuolaida! Prašom įsitikinti
1414 Dundas St. West, Toronto
Tel. KE. 3881

Dėmesio!

Statau naujas alyvines ir kitokias krosnis, taip pat remontuoju senas.

Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus

Pranešu klientams savo naują adresą:

7 Havelock, Toronto. Telef. OL. 6123

ANT. JUOZAPAITIS

TORONTO, Ont.

Sv. Jono Kr. parapijos
pamaldos

Vykstant bažnyčios vidaus remonto darbus, šį sekmadienį, lapkričio 29, sv. Jono Kr. lietuvių bažnyčioje pamaldų tvarka keičiama: pamaldos 10 ir 11 val. savo bažnyčioje, o 12.30 val. — italų bažnyčioje (skersai gatvės nuo liet. bažnyčios).

Prisikėlimo parapijos žinios

Lapkričio 15 d. šeštadienį mokyklai paremti šios parapijos buvo suaukoti \$69.00. — Prisikėlimo bažnyčiai statyti fonde dabar yra \$8075.08. — Sv. Cecilijos, muzikos globėjos, šventėje atidarytas vajus parapijos vargonėliams įsigyti. Numatytų pirkti vargonėlių kainą yra \$1240.00. Pirmą vakarą dieną tam tikslui gauta aukų \$41.00. — Pakrikštyta Elzbieta Vanda Dobilaite.

Pamaldos evang. liuterionim Toronte, sv. Andriaus liuterionų bažnyčioje, Carlton ir Jarvis g. kampe, lapkričio 29 d. 2 val. pp. Sekmadienio mokykla prasideda 1.45 val. Po pamaldų 3.30 val. bažnyčios salėje įvyks Advento šventė, kurią ruošia Moterų Ratelis.

Kun. dr. M. Kavolis.

Aukojama vietoj dovanų

KLB Salpos Fondo Apyl. Komitetas skelbia sąrašą asmenų, paukojusį Vokietijoje likusiems tautiečiams Kūčių stalą pagerinti, vieton kalėdinį dovanų ir sveikintų savo bičiuliams. Aukoję:

\$12 — Jonas Juškaitis; \$10 — dr. Yčas, Mrs. Gray, Mr. X; \$8. — dr. K. Zymantienė, po \$5. — Iz. Matuszevičiūtė, E. ir V. Vaidotai, E. Klupšienė, St. Dargis P. Budreika, B. Strikaitė, J. V. Margis, K. Grigaitis, dr. Pacevičius, A. ir A. Šapokai, D. Strazdaitė, Ale. Stepatienė, Juozas Barysas; \$4. — J. Bleizgys; po \$2. — E. Jurkevičienė, P. Dambrauskas, B. Liukys, Pabedinskas, P. Šimkus, Mr. V. J. Ig Pakarnas; po \$1. — L. Urbat, Mrs. Elena L.

Viso per pirmą savaitę suaukota \$137. Prašau toliau aukas siųsti pašto čekiais, ar atnešti į Lietuvių Namus 235 Ossington Ave., arba paskambinti, pranešant, kiek norima paaukoti, tel. KE. 2154 ir KE. 3027 — auksa bus paimta vėliau iš Jūsų namų. Iš anksto dėkoju visiems.

V. Vaidotas,

Salpos K-to P-kas.

KLB Salpos F. Toronto Apyl.
Komitetas

praneša Toronto lietuvių visuomenės žiniui, kad iš jos suaukoti pinigų lapkričio 9 d. buvo išsiųsta Vokietijos Kr. V-bai \$300. pradžios mokykloms sušelpi ir \$100. Vasario 16 gimnazijai. Jau lapkričio 20 d. gautas laiškas iš VKV, kurio ištrauką čia paduo:

"Su džiaugsmu ir pasigėrėjimu sužinojome iš Tamstos šio mėn. 9 d. laiško apie mūsų išlaikomoms vargo mokykloms siunčiamą \$300 auką ir \$100 Vasario 16 gimnazijai. Šis mūsų laiškas dar nėra padėkos laiškas, nes padėkose atskirai, gavę pinigų. Bet jau šiandien norime Tamstai pranešti su kokių džiaugsmu sužinojome apie Tamstų tokią žinią auką kaip tik artėjantiems Kalėdom. Šią linksmą žinią mes paskelbsime mūsų visai bendruomenei ir Jūsų auką lyds džiaugsmas ir dėkingumas visose mūsų išsisklaidžiusios tremtinių bendruomenės užkampiuose."

Naudodamasis šia proga dėkoju duosniai Toronto lietuvių visuomenei, kad savo artimo meile nušluostys ne vieną dekingumo asarą prie Kūčių stalo Vokietijoje likusių tautiečių.

V. Vaidotas,

KLB SF Toronto Apyl. K-to p.

S-gos "Verslas" pobūvis ruošiamas lapkričio 28 d., šeštadienį, 8 val. v. Lietuvių Namuose 235 Ossington. Laukiama gausaus lietuvių verslininkų ir jiems prijauniančių atsilankymo.

Toronto krepšininkai lapkričio 29 d., 3 val. pp., UNF sporto salėje žais su Mustangs krepšininiais.

KINO "CENTRE" 772 Dundas St. W.
Toronto
Kasdien nuo 6 val. vak.
Reguliuojamas oras!

Ketvirtadienį — šeštadienį, lapkričio 26, 27, 28 d.d.
1. SWORD OF MONTE CRISTO — spalvota —
George Montgomery, Paula Corday
2. MEET FRANKENSTEIN — Abbott & Costello

Pirmadienį — trečiadienį, lapkričio 31, gruodžio 1, 2, d.d.
1. ABOUT FACE — spalvota — Gordon MacRae, Eddie Bracken
2. BIG CARNIVAL — Kirk Douglas, Jan Sterling

LINKSMI IR ĮDOMUS PRIEDAI KIEKVIENOJ PROGRAMOJ
Prie kiekvienos programos rodoma nauja "Savaitinė apžvalga"

Dėmesio!

LIETUVOS VAIZDAI
Brolių Motužų Spalvotame Filme

Grazūs Lietuvos vaizdai, kurie niekuomet nepasens ir amžinai pasiliks gyvi mūsų širdyse.

BUS RODOMI GRUODŽIO 5-6 d. TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE, 235 Ossington Ave.

SEANSŲ PRADŽIA: šeštadienį 3 val. ir 6 val. p.p.; sekmadienį 3 val. po pietų.

Gerb. Toronto visuomenė, dėl apžėto vietų skaičiaus, yra prašoma bilietais pasirūpinti iš anksto. Bilietai gaunami TLN raštineje 6-9 val. vakaro.
Įėjimas \$1, iš anksto perkant 75 centai.

Dėmesio!

ŠI SEKMADIENI, LAPKRIČIO 29 D. 3 VAL. PO PIETŲ

Lenkų salėje, 62 Claremont Ave.,

MONTREALIO DRAMOS TEATRAS

stato A. Skėmos

"PABUDIMĄ"

Visus kviečiamė pamatyti šį veikalą su dideliu susidomėjimu praėjusį Montrealyje.

Bilietai gaunami TL Namuose 235 Ossington Ave., tel. KE. 3027, "Tulpė" ir kasoje nuo 2 val. p.p.

TLN Valdyba.

Kalėdų eglutė

Toronto šeštadienio Maironio vardo mokykla ir šiais metais rengia tradicinę vaikų šventę — Kalėdų eglutę — po naujų metų pirmąjį sekmadienį, sausio 3 d. Tėvai prašomi atsiminti:

1. Lietuviška mokyklą lankančieji bei jų broliukai ir sesutės ne vyresni kaip 9 mt. amž. pakieteliui gauti prirašomi lietuviškoje mokykloje per mokytojus.

2. Vaikai nelankantieji lietuviškos mokyklos ir ne vyresni kaip 9 m. amž. prirašomi abiejų parapijų pamaldų vietose.

3. Mokestis — šeima turinti vieną vaiką moka \$1 ir daugiau vaikų turinti — \$1.50.

4. Registracijos laikas — nuo lapkričio 29 d., sekmadienio, iki gruodžio 13 d., sekmadienio.

Tenelieka lietuvių vaiko Toronte ir jo apylinkėje, aplenkto tradicinio Lietuvos Kalėdų senelio. Visi laiku įsigykite ženklią pakieteliui gauti.

Tėvų Komitetas.

Kariuomenės šventė

Toronto lietuvių žuvusius dėl tautos laisvės prisiminė pamaldomis ir atskiru aktu tose pačiose patalpose, kur vyksa Prisikėlimo parapijos pamaldos. Tą dieną pamaldų metu ten giedojos sol. V. Verikaitis, akomp. muz. St. Gailevičiui.

Skautams įnešus Lietuvos ir Kanados vėliavas ir orkestrui "Trimitas" sugrįžus karalienės himną, apylinkės pirm. J. Berzinską trumpu žodžiu apibūdino dienos prasmę ir pakvietė tylos minutę pagerbti žuvusius dėl tautos laisvės. Po to ilgesnį pasakaitą skaitė Kr. Valdybos pirm. J. Matulionis.

Prelegentas pirmiausia priminė kario vaidmenį lietuvių tautos gyvenime istoriniiais laikais, kuri liudija ir mūsų tautosaką. Karys ir kariuomenė yra tautos laisvės ir nepriklausomybės laisvės ir kovos gautų žaidų mirusio kpt. Augustausko žmona, kurios antrasis vyras dr. Mačiulis bolševikų nukankintas mirė kankinio mirtimi Panevėžyje. Pobūvį atidarė plk. Kaunas, pasakęs išsamią kalbą apie Lietuvos kariuomenės praeitį ir jos vaidmenį (jo kalbą spausdiname atskirai. Zr. 3 psl.). Toliau jaunąją kalbą pasakė svečias iš Amerikos, buvęs Šaulių Sąjungos Vadas plk. Saladzius.

Po kalbų, solistė p. Ščepavičienė, akomponuojant jos dukrelę, padainavo keletą dainų, kurias dėkdamas major. Aperiavičius karių vardu įteikė puokštę gėlių.

Vėliau choras "Varpas" dalyviu linksmino savo skambiomis dainomis.

V. Venckus.

Išnuomojamas 1 asmeniui frontinis kambarys II-am aukšte; 143 Claremont St. Tel. EM. 4-1581.

Išnuomojamas 3 kambariai. Galima naudotis virtuve. Teirautis po 6 val. v. Tel. EM. 3-9014.

Išnuomojamas frontinis kambarys 2 asmenims. Galima naudoti elektrinę plynę. 486 Delevare Ave. Tel. KE. 9275.

Išnuomojami 1 kambarys ir virtuvė. Tel. LO. 3595, (po 6 val. v.) 46 Beatrice St.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė II-me aukšte. Su baldais. 42 Brock Cres., tel. LO. 2401.

Išnuomojamas gražus frontinis kambarys 2 asmenims, galima naudotis virtuve. Randasi High Parke. Tel. LA. 1332, 169 Garden Ave.

Išnuomojamas frontinis kambarys. Be baldų arba su delimi ju. Galima virti. Yra garazės. Tel. OL. 6846.

Išnuomojamas butas iš 2 kambarių ir virtuvės II-me aukšte. Be baldų. Skambinti po 5 val. LL. 2990, 20 Atkins Ave. (prie Dundas ir Brock).

Išnuomojami 2 kambariai II-me aukšte. Su baldais. Kreiptis bei kurio laiku 65 Northcote Ave. (Gladstone — Queen), Tel. OL. 7328.

Išnuomojami 2 kambariai I-am aukšte. \$12. sav. 22 Annette Str. tel. LY. 3133.

Išnuomojami 2 kambariai ir naujai įrengta virtuvė. 21 Wendell Ave., Weston.

Išnuomojamas butas iš 2-jų kambarių ir virtuvės II-me aukšte. 315 Brocke Ave. Tel. LO. 8835, skambinti po 5 val. v.

REIKALINGIEMS prakury molko kreiptis į John Anderson EM. 8-9742.

Kiekvieną sekmadienį 9-12 v.v. Jūs galite melonius pasigauti Lietuvių Namuose. Puikus orkestras, blovi ir nuotiktinga optika. Mes kviečiame visus ateiti ir įsikviti. Shumrock Club.

PARDUODAMAS TABAKO ŪKIS su gaisro trobesiu, gero žemės ir didelio gamybos taise. Tinka dviem šeimoms. Parduodama dėl ligos. Pateisinti informaciją kreiptis: R.R. 2, Port Barwell, Ont. J. Onclis.

PARDUODAMAS mūrinis pastatas su geru biznizu pažangiam tabako auginimo rajone. Billardo kambarys su 5 stalais, 3-jų takų bowling alley, užkandžių baru ir ledų, cigarečių bei laikraščių kioskas, kartu 6 apartamentai, tinkami išnuomavimui, 1 apt. savininkui.

Imokėti \$10.000. Informacijai dėliai kreipti: A. PUZARA

Box 38, Rodney, Ont. Telef. 131 M

PARDUODAMAS mūrinis pastatas su geru biznizu pažangiam tabako auginimo rajone. Billardo kambarys su 5 stalais, 3-jų takų bowling alley, užkandžių baru ir ledų, cigarečių bei laikraščių kioskas, kartu 6 apartamentai, tinkami išnuomavimui, 1 apt. savininkui.

Imokėti \$10.000. Informacijai dėliai kreipti: A. PUZARA

Box 38, Rodney, Ont. Telef. 131 M

PARDUODAMAS mūrinis pastatas su geru biznizu pažangiam tabako auginimo rajone. Billardo kambarys su 5 stalais, 3-jų takų bowling alley, užkandžių baru ir ledų, cigarečių bei laikraščių kioskas, kartu 6 apartamentai, tinkami išnuomavimui, 1 apt. savininkui.

Imokėti \$10.000. Informacijai dėliai kreipti: A. PUZARA

Box 38, Rodney, Ont. Telef. 131 M

PARDUODAMAS mūrinis pastatas su geru biznizu pažangiam tabako auginimo rajone. Billardo kambarys su 5 stalais, 3-jų takų bowling alley, užkandžių baru ir ledų, cigarečių bei laikraščių kioskas, kartu 6 apartamentai, tinkami išnuomavimui, 1 apt. savininkui.

Imokėti \$10.000. Informacijai dėliai kreipti: A. PUZARA

Box 38, Rodney, Ont. Telef. 131 M

MONTREAL, Que.

Montr. organizacijų pirmininkų posėdis šaukiamas B-nės Valdybos lapkričio 28 d., šeštadienį, 8 val. v. AV parap. patalpose aptarti naujos v-bos rinkimų tvarką ir sudaryti Rinkiminę Komisiją iš pirmininkų pasiūlytų kandidatų.

Rosemonto šeštadieninė lietuvių mokykla nuo šio šeštadienio persikels į naujas patalpas: Edouard-Charles-Fabre mokyklon, 3125 Dandurand ir 9 Ave. gatvių kampe.

Liet. šėstad. m-klos Verdune naujas tėvų k-tas p.p. Gaurienė, Rukšienė ir Taruškevičienė.

Metinę vakariene

ruošia Sv. Onos Pašalpinė draugija, šeštadienį, lapkričio 28 d. Vytauto D. Klubo Svetainėje, 2159 St. Catherine St. East, 7 val. v. Patvyrusios šeiminkės ruošia skanių kalakutų vakariene, prie to bus ir įvairiausių gėrimų.

Prašoma vaikūčių nesivesti nes išėjo naujas valdžios įstatymas, uždraudžias vaikūčiams dalyvauti tokiose pobūviuose. Įėjimas: \$1.50.

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas Montrealyje, drauge buvo ir gražus kultūrinis rengimas. Prieš metus baimintis, kad minėjimų organizavimas darosi vis neįmanomesnis, nebeįtraukia dalyvių ir nebeįdengia parengimo išlaidų. Praėjusiųjų metų patirtis duoda gražių vilčių, kad padėtis normuojasi: visuomenė vis gausiau dalyvauja, su nuosirdesne kritika atsisėda į minėjimų programą, duosniau aukomis prisideda. Cia reikėtų prisiminti, kad ir minėjimų organizavimas padarė pažangą. Svarbesnį Lietuvos valstybinio gyvenimo minėjimų organizatorių buvo Bendruomenės Valdyba. Šis paskutinis, atrodo, buvo ir šios V-bos kadencijos paskutinė pastanga palaikyti ir toliau tą padrasinanti Montr. visuomenės nuotaikų giedrėjimą, suartėjimą ir pajautimą bendro tautinio palikimo vertės, paliautojant ją nuo savitarpinių ambicijų.

Kad ta graži linkmė tęktų ir plėstųsi ir apimtų visus tuos pabirusius miestiečius tautiečių, turinčių tą pačią teisę į tautinį palikimą ir tą pačią pareigą į tautos ateities vilstis, buvo ir šio minėjimo pagrindinė mintis, susirinkus pagerbti žuvusius Lietuvos karių ir kariuomenės, kuriai jie priklauso.

Minėjimą atidarė apyl. v-bos pirm. L. Balsys. Liet. Sav. K. S-gos Montr. skyriaus pirm. L. Balzaras trumpam žodyje prašė pagerbti kritusius karius, o ypač tuos, kuriems ne tik paminklų statyti, bet ir jų palaidoti neleidžia.

Toliau sekė buv. Liet. Šaulių S-gos vado plk. Pr. Saladzius kalba, kuri nebuvo mokslinių išvedžiojimų paskaita, o tikrai pasidalinimas seno kario savo patirtimi ir širdimi. Paskutinio karo nelaimių ištikti ir pabirę pasaulio kraštuose ne vienas iš mūsų ieškojom kalto ir reikiama nusivylimą savo kariuomene. Dažnai sprendžiame ir darome išvadas iš pasekmių, nežinodami ar užmiršdami buvusias aplinkybes. O kaip gi ištikrųjų yra!

— Otava. — Nuo gruodžio 1 d. Kanados karių algos pakeliamos — mažiausias pakeliamas \$5., didžiausias — \$100. mėnesiui.

— Otava. — Lapkričio 25 d. Quebec uostą iš Europos atplaukė naujai 1000 karių, kurie išbuvo ten paskirtą laiką ir buvo pakeisti.

— Otava — 1952 m. Kanadoje užregistruota — gauti numeriai 3.155.997 autovežimiams. 1951 m. buvo 283.577 mažiau, t.y. 2.872-420.

ANGLIŲ IR MALKŲ

užsakymus priima V. ir S. AUSROTAL

Skambinti telefonu LY. 0305.

Keturi sandėliai Toronte.

Dominion Coal & Wood

DĖMESIO PONIOMS

IR PANELEM!

Vendos Zukauskienės moterų kirpykloje

PUSMETINIAI

GARANTUOJAMI,

o šukuosenos pritaikomos kiekvienai individualiai.

ARTISTIC BEAUTY SHOP

Tel. KE. 4731

219 RONCESVALLES AVE.

Toronto

VIENYBĖJE GALYBĖ

Taupyk Lietuviškame Kredito Kooperatyve

"PARAMA".

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto, Telefonas KE. 3027.

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto, Telefonas KE. 3027.

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto, Telefonas KE. 3027.

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto, Telefonas KE. 3027.

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto, Telefonas KE. 3027.

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto, Telefonas KE. 3027.

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto, Telefonas KE. 3027.

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto, Telefonas KE. 3027.

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto, Telefonas KE. 3027.

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto, Telefonas KE. 3027.

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto, Telefonas KE. 3027.

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto, Telefonas KE. 3027.

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto, Telefonas KE. 3027.

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto, Telefonas KE. 3027.

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto, Telefonas KE. 3027.

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto, Telefonas KE. 3027.

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto, Telefonas KE. 3027.

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto, Telefonas KE. 3027.

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto, Telefonas KE. 3027.

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto, Telefonas KE. 3027.

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto, Telefonas KE. 3027.

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto, Telefonas KE. 3027.

A. GARBENIS
REKOMENDUOJA

Gėlių krautvė. Proga atidaryti liet. gėlių krautvė. Apyvarta \$1000 mėnesiui, nuoma su apartamentu — \$150 mėnesiui. Kaina \$6.000, su visais įrengimais ir inventoriu.

Marguerite — Bloor, \$15.500, atskiras plytų namas, 8 kamb. per 2 augštus, vandeniu-alyva šildomas. Moderni virtuvė, 2 garazai. Imokėti \$5.000.

Lejimas gruodžio 15 dieną

Grenadier — Roncesvalles, \$17.000, plytų namas, 2 modern. virtuvės, oru-alyva šildomas, didelis kiemas ir garazas. Imokėti \$6.000. Įėjimas už 3-jų savaitių.

AL GARBENS

REAL ESTATE

1486 DUNDAS STREET WEST (prie Dufferin), TORONTO

Telefonai: LO. 2738, vakarais HU. v-1543

Naujas mūsų skyrius:

1597 Bloor St. W. Tel. LA. 8772

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Lankydami Torontą

nepamirškite užsukti lietuviškoni dovanų, suvenirų ir įvairių reikmenų krautuvėn

"The Times"

1212 DUNDAS ST. W. Tel. LA. 9547
J. Berzinskis
Užsakymai priimami ir paštu.